

Sprawozdanie stenograficzne

z rozpraw

galicyjskiego Sejmu krajowego

19. posiedzenia, 4. sesyi VII. peryodu Sejmu galicyjskiego
z dnia 21. marca 1899.

T R E Ś Ć :

- Spis petycji.
- Odpowiedź Wydziału krajowego na interpelacje w sprawie utworzenia szkoły wyrobu kapeluśzy w Myślenicach i w sprawie zaprowadzenia wag bydlęcych na targach.
- Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego z projektem zmiany ustawy z 1. grudnia 1889 Nr. 71. Dz. u. kr. „O wynagrodzeniu za udzielanie religii w publicznych szkołach ludowych“.
- Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie subwencyonowania szkoły handlowej we Lwowie.
- Pierwsze i drugie czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie nakładania i pobierania myta na drogach powiatowych i gminnych I. klasy, które są lub będą objęte w zarząd własny Wydziału krajowego. Uchwalenie ustawy.
- Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o petycji Zakładu Sióstr Miłosierdzia w Sądowej Wiszni o subwencyę na budowę szpitala dla ubogich chorych w Sądowej Wiszni.
- Pierwsze i drugie czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie wyłączenia osady Komarowa z Horodelcem (w pow. Sokalskim) ze związku gminy Wolica Komarowa i utworzenia z niej samostnej gminy. Uchwalenie dotyczącej ustawy.
- Pierwsze czytanie wniosku posła Czecha w sprawie tępienia zarazy nierogacizny.
- Trzecie czytanie i uchwała projektu ustawy o szkołach realnych.
- Sprawozdanie i uchwała wniosku Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia gminie Bór wilkowski powiatu bialskiego na pobór 200% dodatków do podatków bezpośrednich na pokrycie niedoboru budżetowego na rok 1899.
- Sprawozdanie i przyjęcie wniosku Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia gminie miasta Białej na pobór 105% dodatków do podatków bezpośrednich na pokrycie niedoboru budżetowego za rok 1899.
- Sprawozdanie i przyjęcie wniosku Wydziału krajowego o udzieleniu Radzie powiatowej w Stanisławowie koncesyi do pobierania opłat mytnicznych od mostu na rzece Bystrzycy pod Czerniejowem.
- Sprawozdanie i uchwała wniosku Wydziału krajowego o udzieleniu koncesyi do pobierania opłat mytnicznych na drodze gminnej I klasy Przeworsk-Markowa.
- Sprawozdanie i uchwała wniosku Wydziału krajowego o udzieleniu Radzie powiatowej w Łańcutcie koncesyi do pobierania opłat mytnicznych na drodze powiatowej Łańcut-Kańczuga.
- Sprawozdanie i uchwała wniosku Wydziału krajowego o udzieleniu Radzie powiatowej w Kołomyi koncesyi do pobierania opłat mytnicznych na drodze powiatowej Kołomyja-Peczennizyn.
- Sprawozdanie i przyjęcie wniosku Wydziału krajowego o udzieleniu gminie w Kamionce strumiłowej koncesyi do pobierania opłat mytnicznych od mostu na rzece Bugu.
- Sprawozdanie i uchwała wniosku Wydziału kra-

- jowego o udzieleniu Radzie powiatowej w Cieszanowie koncesyi do pobierania opłat mytnicznych na drodze powiatowej Oleszyce-Dziaków.
- Sprawozdanie i uchwała wniosku Wydziału krajowego o udzieleniu Radzie powiatowej w Rzeszowie koncesyi do pobierania opłat mytnicznych od mostu na rzece Wisłoku w Żarnowiu.
- Sprawozdanie i przyjęcie wniosku Wydziału krajowego o udzieleniu Radzie powiatowej w Sokału koncesyi do pobierania opłat mytnicznych na drodze powiatowej Bełzko-Warezkiej.
- Odłożenie rozprawy szczegółowej nad sprawozdaniem komisji dla reformy wyborczej w przedmiocie częściowej zmiany Statutu krajowego i Sejmowej ordynacji wyborczej.
- Odłożenie sprawozdania komisji prawniczej o wniosku posła Karatnickiego w sprawie uzupełnienia Statutu krajowego postanowieniem, że wybrani na posłów urzędnicy i funkcyjnarjusze publiczni nie potrzebują urlopu do wykonywania mandatu poselskiego.
- Sprawozdanie komisji gospodarstwa krajowego z przedłożenia Wydziału krajowego o popieraniu kultury krajowej na polu budowy wodnych. Głosy pp. Bojki, Skałkowskiego i sprawodawcy Gorayskiego. Uchwalenie wniosku komisji z rezolucjami p. Bojki i Skałkowskiego.
- Sprawozdanie i przyjęcie wniosku komisji gospodarstwa krajowego z petycji gmin i obszarów dworskich Łęczany, Miejsce Piastowe, Głowienka i Suchodół (powiatu Krośnieńskiego) o regulacji potoków Łęk i Olszany.
- Sprawozdanie i przyjęcie wniosku komisji gospodarstwa krajowego z petycji gminy miasta Halicza o odszkodowanie za grunt zerwany w przekopie Dniestru
- Sprawozdanie i przyjęcie wniosku komisji gospodarstwa krajowego z petycji gminy Gwałówek (pow. Bocheńskiego) o wykonanie przekopu na rzece Rabe.
- Sprawozdanie i przyjęcie wniosku komisji gospodarstwa krajowego z petycji gmin Szczakowa, Długoszyn, Dąbrowa i Jaworzno (pow. Chrzanowskiego) o podwyższenie stanu wody na rzekach Przemszy i Białej Przemszy.
- Sprawozdanie i uchwała wniosku komisji gospodarstwa krajowego z przedłożenia Wydziału krajowego o krajowym kursie praktycznym dozorców melioracyjnych.
- Sprawozdanie i uchwała wniosku komisji sanitarnej o sprawozdaniu Wydziału krajowego z czynności Dep. V. z rezolucją p. Wójcika.
- Sprawozdanie i przyjęcie wniosku komisji gospodarstwa krajowego z przedłożeniem Wydziału krajowego o krajowej szkole gospodarstwa lasowego.
- Sprawozdanie i uchwała wniosku komisji gospodarstwa krajowego o przedłożeniu Wydziału krajowego w sprawie tępienia myszy polnych.
- Sprawozdanie i uchwała wniosku komisji gospodarstwa krajowego o przedłożeniu Wydziału krajowego w sprawie subwencyonowania zakładu chowu ryb w Oparach.
- Sprawozdanie i przyjęcie wniosku komisji gospodarstwa krajowego o przedłożeniu Wydziału krajowego w przedmiocie założenia zimowej szkoły rolniczej w Niewiarowie pod Bochnią.
- Sprawozdanie i uchwała wniosku komisji gospodarstwa krajowego o petycji oddziału gal. Towarzystwa dla ogrodnictwa i pszczelnictwa w Kolomyi w sprawie założenia tamże szkoły sadowniczej dla wojska i subwencyonowania kursu sadownictwa.
- Interpelacya p. Kremy w sprawie uchwalenia pożyczek hipotecznych z Banku krajowego.
- Interpelacya p. Kremy w sprawie udzielenia kredytu na przedsiębiorstwo spekulacyjne galic. Banku kredytowego.
- Interpelacya p. Dunajewskiego w sprawie reformy administracyjnej.
- Interpelacya p. Potoczka w sprawie kontroli nad lichwiarzami wiejskimi.
- Interpelacya p. Kremy w sprawie postępowania urzędu podatkowego w Mielcu.
- Interpelacya p. Niebyłowca w sprawie udzielania surowicy solnej w pow. Dolina.
- Interpelacya p. Winniczuka w sprawie rewizji ksiąg gruntowych.
- Porządek dzienny 20. posiedzenia.

Początek posiedzenia o godzinie 10. min. 45 z rana.

Przewodniczący: J. E. Stanisław hr. Bardeni, Marszałek krajowy.

Ze strony c. k. Rządu: komisarz rządowy c. k. Radca Dworu hr. Łoś.

Sekretarze pp. Andrzej hr. Potocki. Niezabitowski Stanisław, Urbański i Karatnicki.

Obecnych posłów 121.

Marszałek. Sejm w komplecie, posiedzenie otwieram. Protokół 17. posiedzenia uważam za przyjęty, pomieważ nie wniesiono

żadnych zarzutów. Protokół z 18 posiedzenia złożony jest w biurze marszałkowskiem do przejrzenia.

Proszę p. sekretarza o odczytanie spisu petycji.

Sekretarz pp. **Niezabitowski** (czyta):

Spis petycji wniesionych po dzień 21. marca 1899.

1971. L. s. 1603. Gmina Skole wieś p. p. Okuniewskiego przeciw połączeniu jej z gminą Skole miasto — do komisji gminnej.

1972. L. s. 1604. Radni m. Skole p. t. p. j. w. — do komisji gminnej.

1973. L. s. 1605. Gmina Wysocko wyżne pow. Turka przeciw ust. budowlanej — do komisji administracyjnej.

1974. L. s. 1606. Waśniewska Marya we Lwowie p. t. p. o subwencję na kształcenie się w śpiewie — do Wydziału krajowego.

1975. L. s. 1607. Stasiczka Otylia wdowa po nauczycielu ludowym w Chorzelowie p. t. p. o podwyższenie pensji wdowiej — do komisji szkolnej.

1976. L. s. 1608. Wydział pow. w Brzeżanach p. t. p. o zmianę rozporządzenia w sprawie klasyfikacji koni — do komisji gospodarstwa krajowego.

1977. L. s. 1609. Wydział pow. w Zaleszczykach p. t. p. o zmianę systemu nauki w szkołach ludowych wiejskich — do komisji szkolnej.

1978. L. s. 1610. Mieszkańcy przysiółka Sajków ad Werbiż pow. Rudki p. p. Nowakowskiego przeciw wyłączeniu tegoż przysiółka ze związku gminy Werbiż — do komisji administracyjnej.

1979. L. s. 1611. Mieszkańcy gminy Horozanna mała pow. Rudki p. t. p. przeciw połączeniu przysiółka Sajków z gminą Horozanna mała — do komisji administracyjnej.

1980. L. s. 1612. Gmina Poręba spytkowska i Uszwica pow. Brzesko p. p. Bernadzikowskiego o zapomogę na budowę szkoły — do Wydziału krajowego.

1981. L. s. 1613. Wydział pow. i zwierzchność gm. w Pilźnie p. p. Weigla o objęcie linii kolejowych Dembica Jasło i Jasło Konieczna programem kolei budować się mających — do komisji kolejowej.

1982. L. s. 1614. Zwierzchność gminna miasteczka Muszyny p. p. Potoczka o bezprocentową pożyczkę dla pogo-

rzalców w kwocie 28 800 zł. — do Wydziału krajowego.

1983. L. s. 1615. Müller Gustaw właściciel księgarni w Stryju p. p. Fruchtmanna o pożyczkę 4000 zł. z funduszu przemysłowego — do komisji przemysłowej.

1984. L. s. 1616. Gmina Kropiwnik pow. Dobromil p. p. Okuniewskiego przeciw ustawie budowlanej — do komisji administracyjnej.

1985. L. s. 1617. Gmina Werbiż niżny pow. Kołomyja p. t. p. j. w. — do komisji administracyjnej.

1986. L. s. 1618. Organiści i diacy pow. kołomyjskiego p. t. p. o polepszenie bytu — do komisji petycyjnej.

1987. L. s. 1619. Gmina Hoszów pow. Dolina p. p. Niebyłowca o zapomogę na dokończenie budowy szkoły — do Wydziału krajowego.

1991. L. s. 1620. Organiści i diacy całej Galicyi p. p. Gorayskiego o uregulowanie i wyznaczenie stałej pensji — do komisji petycyjnej.

1992. L. s. 1621. Gmina Huta nowa pow. Buczacz p. p. Cieleckiego o zapomogę na dokończenie budowy szkoły do Wydziału krajowego.

1993. L. s. 1622. Gmina Stochynie pow. Staremiasto p. p. Bielańskiego j. w. — do Wydziału krajowego.

1994. L. s. 1623. Gmina Pańkowce pow. Brody p. p. Barwińskiego j. w. — do Wydziału krajowego.

2002. L. s. 1624. Rondewaldowa Eleonora wdowa po konduktorze dróg krajowych p. p. Koziebrodzkiego o zapomogę — do Wydziału krajowego.

2004. L. s. 1625. Bielecki Edmund konduktor drogowy p. p. Olpińskiego o darowanie pobranego stypendyum w czasie trwania 3 letniego kursu melioracyjnego — do komisji drogowej.

2005. L. s. 1526. Gmina Zarównie i Zachwiejów pow. Mielec p. p. Stadnickiego o zasiłek na budowę szkoły w Zarówniu — do Wydziału krajowego.

2006. L. s. 1627. Zarząd zakładu sierót w Iwoniczu p. p. Trzecieckiego o subwencję — do Wydziału krajowego.

2023. L. s. 1628. Zarząd oddziału Tow. pedagogicznego w Jarosławiu p. p. Czartoryskiego o podwyższenie płac nauczycielom szkół ludowych i wydziałowych — do komisji szkolnej.

Marszałek. Przed porządkiem dziennym udzielam głosu p. Wereszczyńskiemu, w celu odpowiedzi na interpelację.

Członek Wydziału kraj. p. **Wereszczyński.** (Czyta.)

Ls. 13589/99.

Odpowiedź.

Wydziału krajowego na interpelację p. Średniawskiego w sprawie podźwignięcia przemysłu kapeluszniczego w powiecie myślenickim.

Na posiedzeniu Wysokiego Sejmu z dnia 27. lutego 1899 wniósł p. poseł Średniawski i towarzyszące następującą interpelację.

Poleca się Wydziałowi krajowemu, ażeby zbadał możliwość zaprowadzenia szkoły kapeluszniczej w Myślenicach, mając na względzie szkołę o szerszym zakresie tj. z użyciem motorów mechanicznych i by po porozumieniu się z tamtejszą gminą wstępne poczynił kroki a na najbliższej sesji sejmowej odpowiednie przedstawił wnioski.

Otóż ta najbliższa sesja sejmowa odbyła się w r. 1898 a teraz mamy już rok 1899, lecz w sprawozdaniu Wydziału krajowego nie widzimy o tem ani wzmianki, pomimo, że gmina miasta Myślenic już dwa razy o to się upominała a mianowicie raz 31. marca a drugi dnia 1. listopada 1898 r.

Zważywszy, że sprawa ta dla miejscowego, a nawet krajowego przemysłu kapeluszniczego jest nader ważną, zważywszy, że uchwały Wys. Sejmu nie powinny być tak pomijane, zapytuję podpisani:

Czy Wys. Wydział krajowy robił starania w tym kierunku? i czy myśli je w przyszłości przedsięwziąć? ażeby tak ważny przemysł podźwignąć i żeby uchwałę Sejmu zadość uczynić.

Na tę interpelację imieniem Wydziału krajowego mam zaszczyt odpowiedzieć jak następuje:

Przytoczoną uchwałę Wysokiego Sejmu Wydział krajowy pismem z dnia 19. lutego 1897 l. 10.225 przesłał komisji krajowej dla spraw przemysłowych do zbadania i przedstawienia wniosku. W skutek tego komisja zbadała stan przemysłu kapeluszniczego w Myślenicach i w swem sprawozdaniu z czynności za czas od 1. grudnia 1896 do 15. listopada 1897 (stronica 37. i 38.) przedłożonem Wysokiemu Sejmowi sprawozdaniem Wydziału krajowego z czynności w zakresie przemysłu krajowego z dnia 30. listopada 1897 l. 75421 przedstawiła wyczerpująco wyniki tych badań. Według tego sprawozdania Komisja krajowa dla spraw przemysłowych doszła do konkluzji, że reforma idąca w tym kierunku, ażeby wprowadzić kapeluszników myślenickich w związek z surowym wyrobem

fabrycznym pozostawiając im fasonowanie, usztywnianie i przekończenie wyrobu mogłaby zapewnić im tańszy materiał i większy zarobek, że jednak nie jest wykluczoną i taką kombinacją, iżby kapelusznikom dać do wspólnego użytku pewne najniezbędniejsze dziś maszyny pomocnicze. W każdym jednak razie — oświadczyła wówczas komisja — podniesienie przemysłu rzeczzonego polega więcej na dobrym handlowem zorganizowaniu wytwórców w kierunku nabywania dobrego a taniego surowca i jak najkorzystniejszego zbywania gotowego wyrobu oraz na dostarczeniu kapelusznikom myślenickim dobrego instruktora, z postępowaniem kapelusznictwa należycie obznajomionego. W tym też kierunku postanowiła komisja przedewszystkiem czynność swą wdrożyć i od rozmiarów sił i funduszków jakie na ten cel będą do rozporządzenia, uczynić zawisłym zastosowanie ulepszeń technicznych w produkcji.

W myśl tego programu, podanego — jak wspomniano — do wiadomości Wysokiego Sejmu na sesji sejmowej najbliższej po powzięciu uchwały, stanowiącej przedmiot interpelacji, Komisja krajowa dla spraw przemysłowych przez swego członka delegata p. Arnulfa Nawratila c. k. starszego inspektora przemysłowego, starała się wpłynąć na miejscowych kapeluszników, ażeby przedewszystkiem zawiązali się w zarobkowe Towarzystwo surowcowe, magazynowe i produkcyjne, na któreby można oprzeć dalszą organizację pomocy ze strony kraju, a nadto poczyniła usilne starania o pozyskanie odpowiedniego instruktora. Gdy dotychczas ani Towarzystwo takie — pomimo delegata komisji na miejscu — nie przyszło do skutku gdyż pozyskanie instruktora, jeżeli już nie władającego językiem krajowym to przynajmniej rozumiejącego ten język, nie zostało uwieńczone pomyślnym wynikiem, gdy nadto żaden z czynników miejscowych nie objawił nawet skłonności do ofiar i datków na cele kapelusznictwa myślenickiego, przeto zamierzona organizacja nie mogła być jeszcze dotychczas ostatecznie zaprojektowana.

W tych warunkach nawet obliczenie kosztów i ocenienie, które maszyny pomocnicze dla kapeluszników myślenickich byłyby potrzebne i wskazane okazało się niemożliwem.

Wspomniane w interpelacji podanie gminy myślenickiej z 31. marca i 1. listopada 1898., które Wydział krajowy również przekazał wspomnianej komisji, nie mają w niniejszem wypadku żadnego znaczenia, ponieważ nie podają żadnego nowego szczegółu, ani też nie zawierają nawet wzmianki o gotowości gminy do ofiar na cele kapelusznictwa

Z tego raczy Wysoka Izba nabyć przekonanie, że przytoczonej uchwale stało się w pełnej mierze zadość, że sprawy tej ani Wydział krajowy ani komisya krajowa dla spraw przemysłowych nie spuszcza z oka. O pomianiu uchwał sejmowych nie może być mowy.

Z Rady Wydziału krajowego i t. d.

Lwów dnia 18. marca 1899.

Marszałek krajowy: Członek Wydz. kraj.
St. Badeni w r. Wereszczyński w r.

Odpowiedź

Wydziału kraj. na interpelację p. posła Data i towarzyszy. w sprawie uwidocznienia na targach cen bydła i zaprowadzenia na targach wag bydlęcych.

Na posiedzeniu Wys. Sejmu z dnia 8. marca 1899 wniósł p. poseł Data i towarzysze następującą interpelację do Wydziału krajowego:

Zważywszy ile lud traci przez nieświadomość wartości swojego bydłęcia albo trzody — a temu by się dało zaradzić przez wagi i ceny na targach i ponieważ ta sprawa była publicznie poruszona — zapytują podpisani, czy Wys. Wydział kraj. zajął się tą sprawą i czyby to nie zechciał przeprowadzić, aby na wszystkich targach były urzędownie uwidocznione ceny bydła i świń od kilograma żywej wagi, a także, żeby ile możności wszędzie były wagi na bydło a osobliwie na świnię.

Na tę interpelację imieniem Wydziału kraj. mam zaszczyt odpowiedzieć, jak następuje.

Sprawą zaprowadzenia wag bydlęcych na targach i jarmarkach Wydział krajowy zajmował się nie jednokrotnie. Po przeprowadzeniu badań przez trzy departamenty Wydziału kraj. tudzież Sekcyje komisji krajowej dla spraw przemysłowych i komisji krajowej dla spraw rolniczych była ona przedmiotem kilkakrotnych obrad Wydziału kraj. o wyniku Wydział kraj. zdaje wyczerpująco sprawę w przedłożonym Wys. Sejmowi ostatniem sprawozdaniu z czynności Departamentu II. Wydział kraj. na stronie 59 i 60. Wyrażone zaś w interpelacji życzenie, „ażeby na wszystkich targach były urzędownie uwidocznione ceny bydła i świń od kilograma żywej wagi“ bez bliższego i szczegółowego określenia, z którego targu i terminu ceny te miałyby pochodzić, oraz jakim sposobem gmina, na której prawdopodobnie ciężłyby według interpelacji obowiązki takiego urzędowego ogłaszania miałyby dojść do wiadomości wspomnianych cen, jest zbyt ogólnikowo wypowiedziane, ażeby Wydział krajowy mógł stanowczą dać odpowiedź, czy i o ile takie uwidocznienie cen targowych uważa za wska-

zane i możliwe i leżące w interesie producentów.

Z Rady Wydziału krajowego i t. d.

Lwów, d. 18. marca 1899.

Marszałek. Przystępujemy do porządku dziennego.

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego z projektem zmiany ustawy z 1. grudnia 1889 Nr. 71. Dz. u. kr. „O wynagrodzeniu za udzielanie religii w publicznych szkołach ludowych“. **Alf. 199.**

Sprawozdawca poseł Wereszczyński ma głos.

Sprawozdawca p. **Wereszczyński** zaczyna czytać z alleg. 199.

Sekretarz p. **Urbański.** Wnoszę uwolnienie p. sprawozdawcy od czytania sprawozdania.

Marszałek. Jest wniosek uwolnienia p. sprawozdawcy od czytania sprawozdania. Kto się z tym wnioskiem zgadza, zechce rękę podnieść. (Większość). Jest przyjęty.

Sprawozdawca p. **Wereszczyński.** Pod względem formalnym proszę o odesłanie tego sprawozdania do komisji szkolnej.

Marszałek. Rozprawa otwarta. Czy żąda kto głosu? (Nikt). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta. Kto przyjmuje ten wniosek, zechce rękę podnieść. (Większość). Jest przyjęty.

Następuje: Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie subwencyonowania szkoły handlowej we Lwowie. **Alf. 200.**

Sprawozdawca poseł Wereszczyński ma głos.

Członek Wydziału krajowego p. **Wereszczyński** (zaczyna czytać z alleg. 200.)

Sekretarz p. **Urbański.** Wnoszę uwolnienie p. sprawozdawcy od czytania sprawozdania.

Marszałek. Jest wniosek uwolnienia p. sprawozdawcy od czytania sprawozdania. Kto się z tym wnioskiem zgadza zechce rękę podnieść. (Większość). Jest przyjęty.

Sprawozdawca p. **Wereszczyński.** Pod względem formalnym wnoszę odesłanie tego sprawozdania do komisji przemysłowej.

Marszałek. Rozprawa otwarta. Czy żąda kto głosu? (Nikt). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta. Kto przyjmuje ten wniosek, zechce rękę podnieść. (Większość). Jest przyjęty.

Następuje: Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie nakładania i pobierania myta na drogach powiatowych i gminnych I. klasy, które są lub będą objęte w zarząd własny Wydziału krajowego. **Alf. 201.**

Sprawozdawca p. Chamiec ma głos.

Sprawozdawca p. Chamiec zaczyna czytać z alleg. 201.

Sekretarz p. Urbański. Wnoszę uwolnienie p. sprawozdawcy od czytania sprawozdania.

Marszałek. Jest wniosek uwolnienia p. sprawozdawcy od czytania sprawozdania. Kto się z tym wnioskiem zgadza, zechce rękę podnieść. (Większość). Jest przyjęty.

Sprawozdawca p. Chamiec. Ponieważ chodzi tu o zmianę ustawy, której potrzeba jest niewątpliwą, a przytem przedmiot jest bardzo mało ważny, więc w imieniu Wydziału krajowego stawiam wniosek, aby przystąpić odrazu do drugiego czytania bez odsyłania sprawy do komisji.

Marszałek. Rozprawa otwarta. Czy żąda kto głosu? (Nikt). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta. Kto przyjmuje ten wniosek, zechce rękę podnieść. (Większość). Jest przyjęty. Przystępujemy więc do drugiego czytania. Proszę o odczytanie projektu ustawy.

Sprawozdawca p. Chamiec (czyta):

Ustawa

z dnia . . . . . o nakładaniu i pobieraniu myta na drogach powiatowych i gminnych I. klasy objętych w zarząd Wydziału krajowego.

Zgodnie z uchwałą Sejmu krajowego Mego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam, co następuje:

Art. 1.

Postanowienia ustawy z dnia 25. grudnia 1871 Dz. u. kr. Nr. 18. z r. 1872 dotyczące się nakładania i pobierania myta: drogowego, mostowego i przewozowego na drogach krajowych mają być zastosowane do dróg powiatowych i gminnych I. klasy objętych w zarząd własny Wydziału krajowego na mocy §. 35. ust. 3. ustawy drogowej z dnia 5. lipca 1897 Nr. 43. Dz. u. kr.

Art. II.

Dochód z myta na drodze powiatowej lub gminnej I. klasy, będącej w zarządzie Wydziału krajowego, służyć ma wyłącznie do utrzymania przedmiotu omyconego, a to w myśl postanowienia §. 32. ust. 1. ustawy drogowej, wyżej powołanej.

Art. III.

Wykonanie niniejszej ustawy polecam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

Marszałek. Rozprawa otwarta. Czy żąda kto głosu? (Nikt). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa ogólna zamknięta. Przystępujemy do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca p. Chamiec (czyta):

Art. 1.

Postanowienia ustawy z dnia 25. grudnia 1871 Dz. u. kr. Nr. 18. z r. 1872 dotyczące się nakładania i pobierania myta: drogowego, mostowego i przewozowego na drogach krajowych mają być zastosowane do dróg powiatowych i gminnych I. klasy objętych w zarząd własny Wydziału krajowego na mocy §. 35. ust. 3. ustawy drogowej z d. 5. lipca 1897 Nr. 43. Dz. u. kr.

Marszałek. Rozprawa otwarta. Czy żąda kto głosu. (Nikt). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta. Kto przyjmuje art. I., zechce rękę podnieść. (Większość). Jest przyjęty.

Sprawozdawca p. Chamiec (czyta):

Art. II.

Dochód z myta na drodze powiatowej lub gminnej I. klasy, będącej w zarządzie Wydziału krajowego, służyć ma wyłącznie do utrzymania przedmiotu omyconego, a to w myśl postanowienia §. 32. ust. 1. ustawy drogowej, wyżej powołanej.

Marszałek. Rozprawa otwarta. Czy żąda kto głosu? (Nikt). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta. Kto przyjmuje art. II., zechce rękę podnieść. (Większość). Jest przyjęty.

Sprawozdawca p. Chamiec (czyta):

Art. III.

Wykonanie niniejszej ustawy polecam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

Marszałek. Rozprawa otwarta. Czy żąda kto głosu? (Nikt). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta. Kto przyjmuje art. III., zechce rękę podnieść. (Większość). Jest przyjęty. Proszę o odczytanie tytułu i wstępu.

Sprawozdawca p. Chamiec (czyta):

Ustawa

z dnia . . . . . o nakładaniu i pobieraniu myta na drogach powiatowych i gminnych I. klasy objętych w zarząd Wydziału krajowego.

Zgodnie z uchwałą Sejmu krajowego Mego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam, co następuje:

Marszałek. Rozprawa otwarta. Czy żąda kto głosu? (Nikt). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta. Kto przyjmuje tytuł i wstęp ustawy, zechce rękę podnieść. (Większość). Są przyjęte.

Sprawozdawca. Wnoszę przyjęcie tej ustawy w trzecim czytaniu bez czytania.

Marszałek. Jest wniosek przystąpienia do trzeciego czytania bez czytania.

Kto się z tym wnioskiem zgadza, zechce rękę podnieść. (Większość). Wniosek jest przyjęty. Kto przyjmuje tę ustawę w trzecim czytaniu bez czytania, zechce rękę podnieść. (Większość). Jest przyjęta.

Następuje pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o petycji Zakładu Sióstr Miłosierdzia w Sądowej Wiszni o subwencję na budowę szpitala dla ubogich chorych w Sądowej Wiszni. (All. 202).

Sprawozdawca p. Hoszard ma głos.

Sprawozdawca członek Wydziału kraj. p. Hoszard (zaczyna czytać z all. 202).

Sekretarz p. Urbański. Wnoszę uwolnienie p. sprawozdawcy od czytania sprawozdania.

Marszałek. Jest wniosek uwolnienia p. sprawozdawcy od czytania sprawozdania. Kto się z tym wnioskiem zgadza, zechce rękę podnieść. (Większość). Jest przyjęty.

Sprawozdawca p. Hoszard. W imieniu Wydziału urajowego wnoszę odesłanie tego sprawozdania do komisji budżetowej.

Marszałek. Rozprawa otwarta. Czy żąda kto głosu. (Nikt). Gdy nik głosu nie żąda, rozprawa zamknięta. Kto przyjmuje ten wniosek, zechce rękę podnieść. (Większość). Jest przyjęty.

Następuje pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału kraj. w przedmiocie wyłączenia osady Komarowa z Horodelcem (w pow. Sokalskim) ze związku gminy Wolica Komarowa i utworzenia z niej samoistnej gminy. (All. 203)

Sprawozdawca p. Vayhinger ma głos.

Sprawozdawca członek Wydziału kraj. p. Vayhinger. (Zaczyna czytać z all. 203).

Sekretarz p. Urbański. Wnoszę uwolnienie p. sprawozdawcy od czytania sprawozdania.

Marszałek. Jest wniosek uwolnienia p. sprawozdawcy od czytania sprawozdania. Kto się z nim zgadza, zechce rękę podnieść. (Większość). Wniosek jest przyjęty.

Sprawozdawca p. Vayhinger. Sprawa ta toczyła się tu w komisji na poprzednich sesjach i komisja ośmieliła się przedstawić wyłączenie tej osady na tej podstawie, że gminy te mają odrębne terytoria i odrębny majątek gminny i samorząd oddawna faktycznie istnieje a na rozdział ten zgodziły się obie gminy.

Co do rozdziału majątku gminnego zawarły te gminy osobny akt notaryalny i pieczęcie obu gmin są złożone na osobne księżeczki w Kasie oszczędności.

Dlatego sędzę, że sprawa dojrzała i stawiam wniosek, aby Wysoka Izba przystąpiła zaraz do drugiego czytania.

Marszałek. Rozprawa otwarta. Czy żąda kto głosu? (Nikt.) Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta. Kto przyjmuje ten wniosek, zechce rękę podnieść. (Większość.) Jest przyjęty. Proszę o odczytanie ustawy.

Sprawozdawca członek Wydziału kraj. p. Vayhinger (czyta):

U s t a w a

z dnia . . . . . o wyłączeniu ze związku gminy Wolica Komarowa przysiółka Komarów z Horodelcem i utworzenia z niego samoistnej gminy administracyjnej pod nazwą Komarów.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z W. Ks. Krakowskiem postanawiam co następuje:

Art. I.

Osada Komarów z Horodelcem zostaje w obecnych swoich, zwartą całość terytorjalną obejmujących granicach, wyłączoną ze związku gminy Wolica Komarowa w powiecie sokalskim i ma odtąd stanowić samoistną gminę administracyjną pod nazwą Komarów.

Art. II

Do trzech miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy zostanie rozwiązana dotychczasowa Rada gminna gm. Wolica Komarowa a natomiast zarządzone i przeprowadzone będą wybory do Rad gminnych nowych gmin Wolica Komarowa i Komarów.

Art. III.

Wykonanie niniejszej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

Art. IV.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

Marszałek. Rozprawa ogólna otwarta. Czy żąda kto głosu? (Nikt). Gdy nikt głosu nie żąda rozprawa ogólna zamknięta. Przystępujemy do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca p. Vayhinger (czyta):

Art. I.

Osada Komarów z Horodelcem zostaje w obecnych swoich, zwartą całość terytorjalną obejmujących granicach, wyłączoną ze związku gminy Wolica Komarowa w powiecie sokalskim i ma odtąd stanowić samoistną gminę administracyjną pod nazwą Komarów.

Marszałek. Rozprawa otwarta. Czy żąda kto głosu? (Nikt). Gdy nikt głosu nie

żąda rozprawa zamknięta. Kto przyjmuje art. I., zechce rękę podnieść. (Większość). Jest przyjęty.

Sprawozdawca p. **Vayhinger** (czyta):

Art. II.

Do trzech miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy zostanie rozwiązana dotychczasowa Rada gminna gminy Wolica Komarowa a natomiast zarządzone i przeprowadzone będą wybory do Rad gminnych nowych gmin Wolica Komarowa i Komarów.

Marszałek. Rozprawa otwarta. Czy żąda kto głosu? (Nikt). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta. Kto przyjmuje art. II., zechce rękę podnieść. (Większość). Jest przyjęty.

Sprawozdawca p. **Vayhinger** (czyta):

Art. III.

Wykonanie niniejszej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

Marszałek. Rozprawa otwarta. Czy żąda kto głosu? (Nikt). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta. Kto przyjmuje art. III., zechce rękę podnieść. (Większość). Jest przyjęty.

Sprawozdawca p. **Vayhinger** (czyta):

Art. IV.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

Marszałek. Rozprawa otwarta. Czy żąda kto głosu? (Nikt). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta. Kto przyjmuje art. IV., zechce rękę podnieść. (Większość). Jest przyjęty.

Proszę o odczytanie tytułu i wstępu.

Sprawozdawca p. **Vayhinger** (czyta):

U s t a w a

z dnia . . . . . o wyłączeniu ze związku gminy Wolica Komarowa przysiółka Komarów z Horodelcem i utworzenia z niego samoistnej gminy administracyjnej pod nazwą Komarów.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam, co następuje:

Marszałek. Rozprawa otwarta. Czy żąda kto głosu? (Nikt). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta. Kto przyjmuje tytuł i wstęp ustawy, zechce rękę podnieść. (Większość). Są przyjęte.

Sprawozdawca. Wnoszę przyjęcie tej ustawy w trzecim czytaniu bez czytania.

Marszałek. Jest wniosek przystąpienia do trzeciego czytania bez czytania. Kto się z tym wnioskiem zgadza, raczy rękę podnieść. (Większość). Wniosek jest przyjęty. Kto przyjmuje tę ustawę w trzecim czytaniu bez czytania, zechce rękę podnieść. (Większość). Jest przyjęta.

Następuje pierwsze czytanie wniosku p. Czecha w sprawie tępienia zarazy nierogacizny. (Al. 204.).

Dla uzasadnienia wniosku ma głos p. Czech.

P. Czech. Przedstawiając swój wniosek Wysokiej Izbie zaznaczam, że postępuję konsekwentnie tą drogą, którą Sejm od szeregu lat sobie obrał popierając hodowlę w ogólności. Chodzi mi specjalnie o poparcie szczególnie hodowli trzody, która jest przeważnie w rękach mniejszej własności mianowicie 88% trzody znajduje się w posiadaniu włościan.

Dla uzasadnienia mego wniosku muszę się zwrócić do bilansu handlowego Austrii, który w roku 1897 był czynny 11 milionami, a w r. 1898 ma 29 milionów na stronie biernej. Poszczególne pozycje, które wywarły największy wpływ na to zniżenie było zniżenie wartości płodów surowych, bydła i trzody. Najwięcej zaś dotknięta jest tem Galicya, bo niczego więcej nie eksportuje jak bydło i trzodę. Eksport został zniżony przez postępowanie sąsiedniego państwa niemieckiego, które zupełnie ignoruje integralną część traktatu handlowego konwencyę weterynaryjną jak i szkodliwymi skutkami epizootyi różnych głównie przez zarazę i pomór u trzody.

Ilustracya tego momentu przedstawia się w ten sposób, że jeżeli cała ilość trzody w Austrii wynosi 3 $\frac{1}{2}$ miliona sztuk, w której to liczbie Galicya z cyfrą 750.000 jest reprezentowaną, to gdy w jednym roku na pomór trzody padło 78.000 sztuk, w której to liczbie Galicya pierwsze miejsce zajmuje i gdy rachując przeciętnie sztukę na 20 zł. przedstawia się ta strata w kwocie 1,500 000 zł., która sama przez siebie jest tak poważną, że tłumaczy wszelkie kroki zmierzające ku zmniejszeniu tej klęski.

Zaznaczyć muszę, że wartość wykazów rządowych jest wąpliwą, ponieważ trzeba się i z tem liczyć, że największa część wypadków nie dochodzi do wiadomości władz, bo każdy, który donosi o wybuchu pomoru musi się rachować z następstwami bardzo dotkliwymi, z zarządzeniami co do izolacji co do zamknięcia targów, że prawdziwa cyfra sztuk padłych na pomór jest kilkakrotnie większą niż wykazana.

Ustawodawstwo austriackie przyszło do przekonania, że działając tylko ekstenzywnie nie uzyska nic dla asanacji weterynaryjnej, że nie wynagradzając właściciela za rzeczywiste poniesione straty spowodzi to, iż zatajanie wybuchu choroby będzie ciągle się powtarzać, że trudno nie zgodzić się z zasadą, że dla pewnej straty poniesionej dla ogółu, należy się przecież odpowiednie wynagrodzenie.

Z tego założenia wychodząc rząd zaprowadził ustawę o tępieniu zarazy płucnej z roku 1892 a również na tej samej zasadzie opiera się projekt o tępieniu zarazy (pomoru) świń. Projekt został jako rządowy przedłożony Radzie państwa i doznał rzadko przychylnego przyjęcia w komisji, albowiem wszystkie partie Rady państwa w tym wypadku szczególnie solidarnie występowały, komisja poczyniła tylko zmiany w §§. 3, 4 i 9 przedłożonego projektu. Największe znaczenie ma zmiana §. 9. w którym mowa co do kosztów przeprowadzenia desinfekcji, a komisja żądała, aby wszystkie wydatki na ten cel były poniesione przez skarb państwa, jest to żądanie komisji bardzo słuszne, bo trzeba się liczyć ze słabością finansową tych holwców, którzy mogą być dotknięci skutkami materialnymi wybuchu zarazy u siebie i którzy musieliby jeszcze ponieść wydatki, na które ich często nie stać. Mniejsze znaczenie mają zmiany §§. 3 i 4.

§. 3 tylko chce rozróżniać w wysokości wynagrodzenia sztuk przeznaczonych dla konsumcyi albo dla hodowli, §. 4 zaś żąda, aby uwzględniono niewiadomości przy prowadzeniu do stada sztuki niezdrowej, aby nie utracić prawo do uzyskania wynagrodzenia przy ewentualnem tępieniu.

Rząd się na to nie zgodził i z tego powodu ustawa nie weszła w życie, dalsze traktowanie zostało przez odroczenie Rady państwa uniemożliwionem; Niewiadomo, kiedy Rada państwa będzie w stanie rzecz tę ostatecznie przeprowadzić, ale wiadomo niestety jest, że choroba ta może się w krótkim czasie ponowić i strasznie się rozszerzyć, tem bardziej że zbliża się pora wiosny i lata, a przy wypędzaniu trzody na pastwiska o wiele powiększa się niebezpieczeństwo rozszerzenia zarazy.

Nadmienić jeszcze trzeba, że tak odpowiedniej chwili jak obecna do zaprowadzenia tej ustawy nie ma, bo zaznaczyć wypada, że w kraju nie ma obecnie nigdzie zarazy pyskowej i racicowej, kraj jest zupełnie wolny od wszelkiej epizootyi i tylko w nielicznych miejscowościach pojawia się pomor. Jest więc obecnie moment, który ma swoje wielkie znaczenie pod względem socjalno-

finansowym. To też należy się szczerze podziękowanie wszystkim organom, które ten niezwykle szczęśliwy stan spowodowały, a w szczególności w ostatnim czasie dodatniej inicjatywie JE. P. Namiestnika i wszystkim czynnikom, które w tej mierze były czynne.

Ministerjum wstawiło 80.000 zł. na pokrycie kosztów, które mogą być potrzebne w prowadzeniu tej ustawy. Jest to kwota, co trzeba przyznać, bardzo minimalna w porównaniu do tych korzyści, które dałoby się osiągnąć. Gdy Rząd wprowadził w życie ustawy o podwyższeniu płac urzędników i służby państwowej, wszyscyśmy się na to zgodzili, ale mnie się zdaje, że równe prawo mamy żądać, aby zaopiekowano się też tymi, którzy podatkiem swoim przyczyniają się do umożliwienia przeprowadzenia tych reform.

Ustawa taka, byłaby tylko koniecznem i sprawiedliwem załatwieniem tych wymogów i życzeń o których mowa. Kończąc na tem moje przedstawienie w kwestyi ustawy o pomorze trzody, proszę o odesłanie mego wniosku do komisji gospodarstwa krajowego.

Marszałek. Rozprawa otwarta. Czy żąda kto głosu? (Nikt) Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta. Kto przyjmuje ten wniosek, zechce rękę podnieść. (Większość) Wniosek jest przyjęty.

Następuje: Trzecie czytanie projektu ustawy o szkołach realnych.

Sprawozdawca poseł Pilat ma głos.

Sprawozdawca p. Pilat. Wnoszę przyjęcie ustawy o szkołach realnych w trzeciem czytaniu bez czytania.

Marszałek. Jest wniosek przystąpienia do trzeciego czytania bez czytania. Kto się z tym wnioskiem zgadza, zechce rękę podnieść. (Większość). Wniosek jest przyjęty. Kto przyjmuje tę ustawę w trzeciem czytaniu bez czytania, zechce rękę podnieść. (Większość). Jest przyjęta.

Następuje: Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia gminie Bór wilkowski powiatu bialskiego na pobór 200% dodatków do podatków bezpośrednich na pokrycie niedoboru budżetowego na rok 1899.

Sprawozdawca poseł Vayhinger ma głos.

Sprawozdawca, członek Wydziału krajowego p. Vayhinger (czyta):

Sprawozdanie

Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia gminie Bór wilkowski powiatu bialskiego na pobór 200% dodatków do podatków bezpośrednich na pokrycie niedoboru budżetowego na r. 1899.

Wysoki Sejmie!

Sprawozdaniem z dnia 18. stycznia 1899 l. 71. przedłożył Wydział powiatowy w Białej budżet gminy Bór wilkowski na r. 1899

wraz z uchwałą Rady gminnej z 11. grudnia 1898, którą postanowiono nałożyć 200% dodatek do podatków bezpośrednich na pokrycie niedoboru budżetowego.

Budżet powyższy przedstawia się jak następuje:

a) Dochody.

1) za oględziny była	2 zł. 22 ct.
2) za oględziny zwłok	40 "
razem	2 zł. 62 ct.

b) Wydatki.

1) płaca naczelnika gminy	18 zł. — ct.
2) „ pisarza gminnego	12 „ — „
3) „ policyanta	6 „ — „
4) „ warty nocnej	5 „ 60 „
5) koszta rekrutacyi	1 „ — „
6) „ prenumeraty Dziennika ust. p.	1 „ — „
7) asekuracja budynków gminnych	1 „ 98 „
8) podwoły dla księdza	2 „ — „
9) należność księdza	4 „ 28 „
10) ekwiwalent za dostarczenie drzewa dla księdza	2 „ 66 „
11) nieprzewidziane wydatki	13 „ 94 „
razem	68 zł. 46 ct.

doliczywszy do tego niedobór z roku poprzedniego . . . . . 44 „ 18 „

wynoszą wydatki 112 zł. 64 ct.

potrąciwszy od tej sumy dochody 2 „ 62 „

pozostaje niedobór 110 zł. 02 ct.

Niedobór ten ma być pokryty 200% dodatkiem do podatków bezpośrednich, które według urzędowego wykazu wynosiły w roku 1898 w tej gminie 55 zł. W myśli postanowień ustawy z 18. marca 1888 dz. u. kr. nr. 36 nałożenie dodatku przenoszącego 100% podatków bezpośrednich, wymaga uchwały Sejmowej i Najwyższego zezwolenia. Z uwagi, że gmina, jak się to z przedłożonego inwentarza okazuje, nie posiada majątku, ani żadnych innych źródeł dochodu i ze względu na to, że Reprezentacya powiatowa w Białej stwierdza przedstawiony przez gminę stan rzeczy i uprasza o zezwolenie na powyższy dodatek, Wydział krajowy wnosi:

Wysoki Sejm raczy powziąć następującą uchwałę:

„Na pokrycie niedoboru budżetowego roku 1899 zezwala się gminie Bór wilkowski, powiat Biała, pobierać w roku 1899 — 200% dodatek do podatków bezpośrednich“.

Marszałek. Rozprawa otwarta. Czy żąda kto głosu? (Nikt). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta. Kto przyjmuje ten wniosek, zechce rękę podnieść. (Większość). Wniosek jest przyjęty.

Sprawozdawca: Wnoszę przystąpienie do trzeciego czytania tej uchwały bez czytania.

Marszałek. Jest wniosek przystąpienia do trzeciego czytania tej uchwały bez czytania. Czy żąda kto głosu? (Nikt). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta. Kto ten wniosek przyjmuje zechce rękę podnieść. (Większość). Jest przyjęty.

Kto przyjmuje tę uchwałę w trzecim czytaniu bez czytania, zechce rękę podnieść. (Większość). Jest przyjęta.

Z kolei następuje: Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia gminie miasta Białej na pobór 105% dodatków do podatków bezpośrednich na pokrycie niedoboru budżetowego za rok 1899.

Sprawozdawca poseł Vayhinger ma głos:

Sprawozdawca, członek Wydziału krajowego, p. Vayhinger (czyta):

LW. 15.365/99.

Sprawozdanie

Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia gminie miasta Białej na pobór 105% dodatków do podatków bezpośrednich na pokrycie niedoboru budżetowego za r. 1899.

Wysoki Sejmie!

Na posiedzeniu z 25. listopada 1898 uchwaliła Rada miejska w Białej budżet dochodów i wydatków gminy na rok 1899.

Budżet ten był stosownie do przepisów §. 76. ust. z 13. marca 1889 dz. u. kr. nr. 24. wyłożony przez 14 dni do przejrzienia przez członków gminy, a wyłożenie to zostało należycie ogłoszone. Członkowie gminy przeciw budżetowi temu nie wnieśli w przepisany czas żadnych zarzutów.

Przeciw uchwale Rady miejskiej za twierdzącą ten budżet, nie wniesiono również żadnego protestu.

Co do treści budżet ten przedstawia się jak następuje:

Spodziewane zwykłe dochody wynoszą	25.240 zł.
nadzwyczajne	2.500 „
razem	27.740 zł.

spodziewane zwykłe wydatki wynoszą	92.053 zł.
nadzwyczajne	3.200 „
razem	95.253 zł.

Potrąciwszy od sumy wydatków 95.253 zł. sumę spodziewanych dochodów . 27.740 „

okazuje się niedobór . 67.513 zł.

Rada miejska postanowiła celem pokrycia powyższego niedoboru:

1) nałożyć w roku 1899, 105% dodatków do podatków bezpośrednich przypisanych na rok 1898 już z potrąceniem podatku osobisto-dochodowego w kwocie 55.793 zł. 93 ct. Spodziewany z tego tytułu przychód przynieść ma sumę	58.582 zł.
2) pobierać od r. 1899 nadal 4% opłatę od czynszu najmu. Opłata ta przynieść powinna dochód w kwocie	8.500 zł.
W ten sposób wynosiłoby pokrycie	67.082 zł.

Reszta przeto w kwocie 431 zł. zdaniem Magistratu wyrównaną zostanie oszczędnościami w administracji.

Na dalszy pobór opłaty od czynszów najmu zezwolił Wydział krajowy gminie już rozporządzeniem z 9. marca b. r. l. 14.840 wydanem w porozumieniu z c. k. Namiestnictwem we Lwowie po myśli §. 87. ustawy miejskiej, a to na lat sześć, począwszy od roku 1899.

Zezwolenie zaś na pobór 105% dodatku do podatków bezpośrednich, udzielone być może po myśli §. 86. ust. miej. tylko na podstawie uchwały Wysokiego Sejmu i Najwyższego zatwierdzenia.

Wydział krajowy zaznacza, że w roku 1898 pobierano w gminie Biała za zezwoleniem Wysokiego Sejmu i sankcją Najwyższą dodatki do podatków bezpośrednich w wysokości 115%, na rok obecny wysokość tych dodatków zmniejszyła się o 10% przeważnie z powodu, że budżet odnośny ułożony z możliwą skrupulatnością, ograniczony jest prawie wyłącznie do wydatków zwykłych na administrację, nie preeliminowano zaś w nim prawie żadnych wydatków na inwestycje.

Powodem zaś konieczności poboru tak wysokich dodatków jest w ogóle, jak to już w sprawozdaniu zeszłorocznem z 15. stycznia 1898, l. 2.476, Wydział krajowy zaznaczył dawniejszą niekorzystną gospodarkę gminną.

Reprezentacja powiatowa stwierdza jednak, że gospodarka gminna wchodzi obecnie na tory racjonalne i popiera ze swej strony prośbę gminy o zezwolenie na pobór w roku 1899, 105% dodatku do podatków bezpośrednich.

Wydział krajowy przeto wnosi:

Wysoki Sejm raczy powziąć następującą uchwałę:

„Na pokrycie niedoboru budżetowego w roku 1899, przyzwala się gminie miasta Białej pobierać w roku 1899, 105% dodatek do podatków bezpośrednich“.

Marszałek. Rozprawa otwarta. Czy żąda kto głosu? (Nikt). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta. Kto przyjmuje

wniosek Wydziału krajowego, zechce rękę podnieść. (Większość). Jest przyjęty.

Sprawozdawca: Wnoszę przystąpienie do trzeciego czytania tej uchwały bez czytania.

Marszałek. Jest wniosek przystąpienia do trzeciego czytania tej uchwały bez czytania. Czy żąda kto głosu? (Nikt). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta. Kto ten wniosek przyjmuje, zechce rękę podnieść. (Większość). Jest przyjęty.

Kto przyjmuje tę uchwałę w trzecim czytaniu bez czytania, zechce rękę podnieść. (Większość). Jest przyjęta.

Z kolei następuje: Sprawozdanie Wydziału krajowego o udzieleniu Radzie powiatowej w Stanisławowie koncesyi do pobierania opłat mytniczych od mostu na rzece Bystrzycy pod Czerniejowem.

Sprawozdawca poseł Chamiec ma głos

Sprawozdawca Członek Wydziału krajowego p. Chamiec (czyta):
L. 13.659.

Sprawozdanie

Wydziału krajowego o udzieleniu Radzie powiatowej w Stanisławowie koncesyi do pobierania opłat mytniczych od mostu na rzece Bystrzycy pod Czerniejowem.

Wysoki Sejmie!

Wydział powiatowy Stanisławowski wniósł prośbę o przedłużenie udzielonej Najwyższem postanowieniem z dnia 4. sierpnia 1893 Dz. u. kr. Nr. 55 koncesyi do pobierania opłat mytniczych od mostu na rzece Bystrzycy pod Czerniejowem na przeciąg lat pięciu.

C. k. Namiestnictwo, któremu udzieliłmy tę prośbę do oświadczenia się po myśli §. 9. ustawy z dnia 5. lipca 1897 Dz. u. kr. Nr. 43. nie zgodziło się na żądane przez Wydział powiatowy przedłużenie prawa mytniczego, z powodu, że prośba wniesiona została już po zgaśnięciu koncesyi.

Wydział krajowy, w ocenieniu ważnych powodów, przemawiających za odnowieniem wyż spomnianej koncesyi mytniczej przedkłada w tym przedmiocie Wysokiemu Sejmowi następujące sprawozdanie:

Przedmiot omycienia stanowi most na rzece Bystrzycy pod Czerniejowem 120 metrów długi.

W latach od 1894—1898 koszta utrzymania tego mostu wynosiły 9.135 zł. 05 ct. a dochód z poboru myta uczynił 8.870 zł. 60 ct.

Niedobór z tąd wynikły pokryto z powiatowego funduszu drogowego.

C. k. Starostwo w odezwie z dnia 7. listopada 1898 l. 35.694 oznajmiło, że omyceny most znajduje się w dobrym stanie i jest

nadal niezbędnie potrzebny dla celów komunikacji publicznej.

Wobec tych danych zdaniem Wydziału krajowego, nie zachodzi żadna przeszkoda do udzielenia żadanego przez Wydział powiatowy stanisławowski odnowienia koncesyi mytniczej.

Na podstawie powyższego wyводу Wydział krajowy wnosi:

Wysoki Sejm raczy powziąć załączoną % uchwałę.

Uchwała

o udzielenie Radzie powiatowej w Stanisławowie koncesyi do pobierania opłat mytniczych od mostu na rzece Bystrzycy pod Czerniejowem.

Art. I.

Radzie powiatowej w Stanisławowie nadaje się na lat pięć od wejścia w wykonanie tej uchwały, prawo do pobierania myta od mostu na rzece Bystrzycy pod Czerniejowem pod warunkiem utrzymywania przedmiotu omyconego kosztem funduszu powiatowego w dobrym stanie, z zastrzeżeniem zastosowania postanowień zawartych w §§. 14. i 35 ust. 3. ustawy drogowej z dnia 5. lipca 1897 Dz. u. kr. Nr. 43.

Art. II.

Opłatę myta pobierać należy według następującego wymiaru:

a) od każdej sztuki bydła pociągowego w zaprzęgu 6 (sześć) ct.

b) od każdej sztuki bydła pociągowego nie w zaprzęgu, od bydła pędzonego ciężkiego i koni wierzchowych 4 (cztery) ct.

c) od każdej sztuki bydła pędzonego drobnego 2 (dwa) ct.

Koni, woły, krowy, muły, osły, należą do bydła ciężkiego, zaś cieleta, źrebięta, owce, kozy i świnię do drobnego.

Od bydła niesionego lub wiezionego wozem, nie opłaca się żadnej należitości.

Zwierzęta które ssą i przy matkach idą, są wolne od wszelkiej opłaty mytniczej.

Art. III.

Przy poborze myta mają być zachowane ogólne przepisy o uwolnieniu od tej opłaty lub o znizeniu tejże.

Marszałek. Rozprawa ogólna otwarta. Czy żąda kto głosu? (Nikt). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa ogólna zamknięta. Przystępujemy do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca p. **Chamiec.** Wnoszę przyjęcie tej uchwały en bloc.

Marszałek. Jest wniosek przyjęcia tej uchwały en bloc. Kto się z tym wnioskiem zgadza raczy rękę podnieść. (Większość). Jest przyjęty.

Kto przyjmuje tę uchwałę en bloc, raczy rękę podnieść. (Większość). Jest przyjęta.

Sprawozdawca p. **Chamiec.** Wnoszę przyjęcie tej uchwały w trzecim czytaniu bez czytania.

Marszałek. Jest wniosek przystąpienia do trzeciego czytania bez czytania. Kto się z tym wnioskiem zgadza, raczy rękę podnieść. (Większość). Wniosek jest przyjęty. Kto przyjmuje tę uchwałę w trzecim czytaniu bez czytania, zechce rękę podnieść. (Większość). Jest przyjęta.

Z kolei następuje: Sprawozdanie Wydziału krajowego o udzieleniu koncesyi do pobierania opłat mytniczych na drodze gminnej I. klasy Przeworsk-Markowa.

Sprawozdawca p. **Chamiec** ma głos.

Sprawozdawca Członek Wydziału krajowego p. **Chamiec** (czyta):

LW. 13.829/99.

Sprawozdanie

Wydziału krajowego o udzieleniu koncesyi do pobierania opłat mytniczych na drodze gminnej I. klasy Przeworsk-Markowa.

Wysoki Sejmie!

Staraniem reprezentacji powiatu łańcuckiego a na podstawie planów przez organa techniczne Wydziału krajowego sporządzonych i pod kierownictwem tychże organów wybudowana została droga gminna I. klasy Przeworsk Markowa, łącznej długości 13 km.

Koszta budowy w sumie 108.000 zł. pokryto w części z funduszu powiatowego w części z funduszu krajowego.

Celem ulżenia powiatowi ciężaru utrzymania tej drogi w dobrym stanie, na co preeliminowany jest roczny wydatek 3.000 zł. Rada powiatowa na posiedzeniu 17. stycznia 1899 upoważniła Wydział powiatowy do wyjednania w drodze ustawodawstwa krajowego koncesyi do pobierania opłat mytniczych na rzecz funduszu konserwacyjnego drogi pomienionej.

Wydział krajowy w ocenieniu prośby przez Wydział powiatowy wniesionej, oświadcza się za udzieleniem na lat pięć koncesyi do pobierania opłat mytniczych na drodze gminnej I. klasy Przeworsk-Markowa z zastosowaniem po myśli ustawy z dnia 25. grudnia 1871 Dz. u. kr. z roku 1872 Nr. 18 taryfy klasy I.

Na podstawie powyższego Wydział krajowy wnosi:

Wysoki Sejm raczy powziąć załączoną uchwałę %.

Uchwała

o udzieleniu koncesyi do pobierania opłat mytniczych na drodze gminnej I klasy Przeworsk-Markowa.

Art. I.

Na przeciąg lat pięciu od wejścia w wykonanie tej uchwały nadaje się prawo do pobierania myta na drodze gminnej I. klasy Przeworsk-Markowa Wydziałowi powiatowemu w Łańcucie jako władzy zarządzającej a to na rzecz tej drogi z zastrzeżeniem, że Wydział powiatowy używając środków przewidzianych w §§. 19, 25 i 26. ustawy drogowej z dnia 5. lipca 1897 Dz. u. kr. Nr. 43 przy pomocy pobieranego w myśl §. 32 teje ustawy dochodu z powyższego myta, pokrywać będzie wszelkie koszta połączone z utrzymaniem omyconej drogi w dobrym stanie.

Na wypadek zaniedbania przez Wydział powiatowy utrzymywanej drogi, zastrzega sobie Wydział krajowy wydanie stosownych zarządzeń wskazanych w §. 35. ust. 2 i 3. wyżej powołanej ustawy drogowej.

Art. II.

Opłatę myta pobierać należy według następującego wymiaru:

a) od każdej sztuki bydła pociągowego w zaprzęgu, 2 (dwa) ct.

b) od każdej sztuki bydła pociągowego nie w zaprzęgu, od bydła pędzonego ciężkiego i koni wierzchowych 1 (jeden) ct.

c) od każdej sztuki bydła pędzonego drobnego $\frac{1}{2}$ (pół) ct.

Konie, woły, krowy, muły, osły, należą do bydła ciężkiego, zaś cieleta, źrebięta, owce, kozy i świny do drobnego.

Od bydła niesionego lub wiezionego wozem nie opłaca się żadnej należności.

Zwierzęta, które są i przy matkach idą są wolne od wszelkiej opłaty mytniczej.

Art. III.

Przy poborze myta mają być zachowane ogólne przepisy o uwolnieniu od opłaty myta lub o znizeniu teje.

Marszałek. Rozprawa ogólna otwarta. Czy żąda kto głosu? (Nikt.) Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa ogólna zamknięta. Przystępujemy do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca p. Chamiec Wnoszę przyjęcie tej uchwały en bloc.

Marszałek. Jest wniosek przyjęcia tej uchwały en bloc. Kto się z tym wnioskiem zgadza, rączy rękę podnieść. (Większość.) Jest przyjęty. Kto przyjmuje tę uchwałę en bloc, rączy rękę podnieść. (Większość.) Jest przyjęta.

Sprawozdawca p. Chamiec. Wnoszę przyjęcie tej uchwały w trzecim czytaniu bez czytania.

Marszałek. Jest wniosek przystąpienia do trzeciego czytania bez czytania. Kto się z tym wnioskiem zgadza, rączy rękę podnieść. (Większość.) Wniosek jest przyjęty. Kto przyjmuje tę uchwałę w trzecim czytaniu bez czytania, zechce rękę podnieść. (Większość.) Jest przyjęta.

Z kolei następuje: Sprawozdanie Wydziału krajowego o udzieleniu Radzie powiatowej w Łańcucie koncesyi do pobierania opłat mytniczych na drodze powiatowej Łańcut-Kańczuga.

Sprawozdawca poseł Chamiec ma głos.

Sprawozdawca Członek Wydziału krajowego p. Chamiec (czyta):

LW. 13.830/99.

Sprawozdanie

Wydziału krajowego o udzieleniu Radzie powiatowej w Łańcucie koncesyi do pobierania opłat mytniczych na drodze powiatowej Łańcut-Kańczuga.

Wysoki Sejmie!

Rada powiatowa w Łańcucie na posiedzeniu dnia 17. stycznia 1899 uchwaliła starać się o wyjednanie w drodze ustawodawstwa krajowego koncesyi do pobierania opłat mytniczych na drodze powiatowej Łańcut-Kańczuga, z zastosowaniem taryfy klasy I. po myśli ustawy z dnia 25. grudnia 1871 dz. ust. kr. z r. 1872 Nr. 18. Przy ocenieniu przedłożonej w tej sprawie prośby Wydziału powiatowego, zasługują na uwagę następujące okoliczności: Droga powiatowa Łańcut-Kańczuga na długości 17 klm 200 m została wybudowana na podstawie planów przez organa techniczne Wydziału krajowego sporządzonych, za przyczynieniem się Wydziału krajowego subwencją z funduszków krajowych.

Budowa tej drogi kosztowała 72.000 zł.

Utrzymanie jej zwyczajnie połączone z rocznym wydatkiem 4.000 zł. da się zabezpieczyć przy pomocy, jaka mogłaby być używana przez Reprezentacyi powiatowej przez omylenie drogi powyższej.

Wobec tych danych Wydział krajowy oświadcza się za udzieleniem Radzie powiatowej w Łańcucie żądanej koncesyi mytniczej na drodze powiatowej Łańcut-Kańczuga na przeciąg lat pięciu.

Na podstawie powyższego wyводу Wydział krajowy wnosi:

Wysoki Sejm rączy powziąć załączoną uchwałę.

Uchwała

o udzieleniu Radzie powiatowej w Łańcucie koncesyi do pobierania opłat mytniczych na drodze powiatowej Łańcut-Kańczuga.

Art. I.

Radzie powiatowej w Łańcucie nadaje się na lat pięć od wejścia w wykonanie tej uchwały, prawo do pobierania myta na drodze powiatowej Łańcut-Kańczuga pod warunkiem utrzymywania przedmiotu omyconego kosztem funduszu powiatowego w dobrym stanie z zastrzeżeniem zastosowania postanowień, zawartych w §§. 14. i 35. ust. 3 ustawy drogowej z dnia 5. lipca 1897 dz. u. kr. Nr. 43.

Art. II.

Opłatę myta pobierać należy według następującego wymiaru:

a) od każdej sztuki bydła pociągowego w zaprzęgu 2 (dwa) ct.;

b) od każdej sztuki bydła pociągowego nie w zaprzęgu, od bydła pędzonego ciężkiego i koni wierzchowych 1 (jeden) ct.;

c) od każdej sztuki bydła pędzonego drobnego $\frac{1}{2}$ (pół) ct.;

Konie, woły, krowy, muły, osły należą do bydła ciężkiego, zaś cielęta, źrebięta, owce, kozy i świnie do drobnego.

Od bydła niesionego lub wiezionego wozem nie opłaca się żadnej należytości.

Zwierzęta, które ssą i przy matkach idą, są wolne od wszelkiej opłaty mytniczej.

Art. III.

Przy poborze myta mają być zachowane ogólne przepisy o uwolnieniu od opłaty mytniczej i o znizeniu tejże.

Marszałek. Rozprawa ogólna otwarta. Czy żąda kto głosu? (Nikt.) Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa ogólna zamknięta. Przystępujemy do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca p. Chamiec. Wnoszę przyjęcie tej uchwały en bloc.

Marszałek. Jest wniosek przyjęcia tej uchwały en bloc. Kto się z tym wnioskiem zgadza, raczy rękę podnieść. (Większość.) Jest przyjęty. Kto przyjmuje tę uchwałę en bloc, raczy rękę podnieść. (Większość.) Jest przyjęta.

Sprawozdawca p. Chamiec. Wnoszę przyjęcie tej uchwały w trzecim czytaniu bez czytania.

Marszałek. Jest wniosek przystąpienia do trzeciego czytania bez czytania. Kto się z tym wnioskiem zgadza, raczy rękę podnieść. (Większość.) Wniosek jest przyjęty. Kto przyjmuje tę uchwałę w trzecim czytaniu bez czytania, zechce rękę podnieść. (Większość.) Jest przyjęta.

Z kolei następuje: Sprawozdanie Wydziału krajowego o udzieleniu Radzie powiatowej w Kołomyi koncesyi do pobierania opłat mytniczych na drodze powiatowej Kołomyja-Peczyniżyn

Sprawozdawca poseł Chamiec ma głos
Sprawozdawca Członek Wydziału krajowego p. Chamiec (czyta):

LW. 14.473/99.

Sprawozdanie

Wydziału krajowego o udzieleniu Radzie powiatowej w Kołomyi koncesyi do pobierania opłat mytniczych na drodze powiatowej Kołomyja-Peczyniżyn.

Wysoki Sejmie!

Już po zgaśnięciu nadanej Najwyższemu postanowieniem z dnia 4. sierpnia 1893 dz. u. kr. Nr. 48 koncesyi do pobierania opłat mytniczych na drodze powiatowej Kołomyja-Peczyniżyn, weszła prośba Wydziału powiatowego w Kołomyi o przedłużenie prawa mytniczego na dalszy przeciąg lat pięciu. Z powodu tego opóźnienia się Wydziału powiatowego, c. k. Namiestnictwo otrzymawszy wniesioną prośbę do oświadczenia się po myśli §. 9. ustawy z dnia 5. lipca 1897 dz. ust. kr. Nr. 43, nie zgodziło się na odnowienie wyzspomnianej koncesyi. Wydział krajowy, w ocenieniu ważnych powodów przemawiających za uwzględnieniem powyższej prośby Wydziału powiatowego kołomyjskiego, przedkłada ją obecnie Wysokiemu Sejmowi. W ostatniem pięcioleciu t. j. od 1894 do 1898 z omycienia pomienionej drogi uzyskano chód w sumie 18.912 zł. 50 ct., koszta zaś utrzymywania drogi w tym czasie były wyższe, mianowicie 21.631 zł. 95 ct. Niedobór z porównania tych sum, okazujący się musiano pokryć z funduszków powiatowych. W latach następnych przewidywany jest o wiele wyższy niedobór, do czego w pierwszym rzędzie przyczyni się w najbliższej przyszłości dokonać się mająca budowa kilku większych i kosztownych mostów. Zasługuje również na zaznaczenie ta okoliczność, że zgodnie z wymaganiami nowej ustawy drogowej. Reprezentacja powiatowa objęła w zarząd drogi gminne Sópów-Kniaźdwór i Peceniżyn-Jabłonów, co wpłynie niepomniernie na ociążenie powiatowego funduszu drogowego. Zdaniem Wydziału krajowego nie zachodzi żadna przeszkoda co do dalszego omycienia drogi powiatowej Kołomyja-Peceniżyn.

Na podstawie powyższego wyводу Wydział krajowy wnosi:

Wysoki Sejm raczy powziąć załączoną uchwałę:

Uchwała

o udzieleniu Radzie powiatowej w Kołomyi koncesyi do pobierania opłat mytniczych na drodze powiatowej Kołomyja-Peczyniżyn.

Art. I.

Radzie powiatowej w Kołomyi nadaje się na lat pięć od wejścia w wykonanie tej uchwały, prawo do pobierania myta na drodze powiatowej Kołomyja-Peczeniżyn pod warunkiem utrzymania przedmiotu omyconego kosztem funduszu powiatowego w dobrym stanie, z zastrzeżeniem zastosowania postanowień zawartych w §§. 14. i 35. ust. 3. ustawy drogowej z dnia 5. lipca 1897 dz. u. kr. Nr. 43.

Art. II.

Opłatę myta pobierać należy według następującego wymiaru:

- a) od każdej sztuki bydła pociągowego w zaprzęgu 4 (cztery) ct.;
- b) od każdej sztuki bydła pociągowego nie w zaprzęgu, od bydła pędzonego ciężkiego i koni wierzchowych 2 (dwa) ct.;
- c) od każdej sztuki bydła pędzonego drobnego 1 (jeden) ct.

Konie, woły, muły, osły należą do bydła ciężkiego, zaś cielęta, źrebięta, owce, kozy i świny do drobnego.

Od bydła niesionego, lub wiezionego wozem, nie opłaca się żadnej należności.

Zwierzęta, które ssą i przy matkach idą, są wolne od wszelkiej opłaty mytniczej.

Art. III.

Przy poborze myta mają być zachowane ogólne przepisy o uwolnieniu od opłaty mytniczej i o znizeniu teje.

Marszałek. Rozprawa ogólna otwarta. Czy żąda kto głosu? (Nikt). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa ogólna zamknięta. Przystępujemy do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca p. Chamiec. Wnoszę przyjęcie tej uchwały en bloc.

Marszałek. Jest wniosek przyjęcia tej uchwały en bloc. Kto się z tym wnioskiem zgadza, rączy rękę podnieść. (Większość) Jest przyjęty. Kto przyjmuje tę uchwałę en bloc rączy rękę podnieść (Większość). Jest przyjęta.

Sprawozdawca p. Chamiec. Wnoszę przyjęcie tej uchwały w trzecim czytaniu bez czytania.

Marszałek. Jest wniosek przystąpienia do trzeciego czytania bez czytania. Kto się z tym wnioskiem zgadza, rączy rękę podnieść. (Większość.) Wniosek jest przyjęty. Kto przyjmuje tę uchwałę, w trzecim czytaniu bez czytania, zechce rękę podnieść. (Większość). Jest przyjęta.

Z kolei następuje sprawozdanie Wydziału krajowego o udzieleniu gminie w Kamionce strumiłowej koncesji do pobierania opłat mytniczych od mostu na rzece Bugu.

Sprawozdawca poseł Chamiec ma głos.
Sprawozdawca Członek Wydziału krajowego p. Chamiec (czyta):

Lw. 14.892/99.

Sprawozdanie

Wydziału krajowego o udzieleniu gminie w Kamionce strumiłowej koncesji do pobierania opłat mytniczych od mostu na rzece Bugu.

Wysoki Sejmie!

Kamionecki Wydział powiatowy wnosi prośbę gminy w Kamionce Strumiłowej o przedłużenie nadanej jej Najwyższem postanowieniem z dnia 4. sierpnia 1893, Dz. ust. kr. Nr. 56 koncesji do pobierania opłat mytniczych od mostu na rzece Bugu a to na przeciąg lat pięciu. C. k. Namiestnictwo, któremu tę prośbę udzieliliśmy do oświadczenia się po myśli §. 9. ustawy z dnia 5. lipca 1897 dz. ust. kraj. Nr. 43 nie zgodziło się na żądane przedłużenie koncesji mytniczej, z powodu, że powyższa prośba już po zgaśnięciu koncesji została wniesiona. Wydział krajowy, w ocenieniu ważnych powodów, przemawiających za uwzględnieniem wniesionej prośby, przedkłada w tym przedmiocie Wysokiemu Sejmowi następujące sprawozdanie. Omycony most na rzece Bugu w Kamionce strumiłowej przez proszącą gminę wybudowany kosztem 12.829 zł. jest 110 metrów długi. Koszta amortyzacyi zaciągniętej przez gminę pożyczki na budowę i kosztu utrzymania wynoszą rocznie 1600 zł. Gmina nie może zabezpieczyć tych kosztów własnymi środkami, zwłaszcza, że przeciążona jest wydatkami w innych działach swej administracyi. Dlatego też dotychczasowa pomoc z poboru myta jest dla niej nieodzownie potrzebna. Sprawozdanie inżyniera Wydziału krajowego stwierdza, że pomieniony most znajduje się w stanie dobrym i nadaje się w zupełności dla celów komunikacyi publicznej. Zdaniem Wydziału kraj. nie zachodzi żadna przeszkoda co do żądanego przez gminę w Kamionce strumiłowej odnowienia koncesji mytniczej od mostu na rzece Bugu. Na podstawie powyższego wywodu Wydział krajowy wnosi:

Wysoki Sejm rączy powziąć załączoną uchwałę.

Uchwała

o udzieleniu gminie w Kamionce strumiłowej koncesji do pobierania opłat mytniczych od mostu na rzece Bugu.

Art. I.

Na przeciąg lat pięciu od wejścia w wykonanie tej uchwały nadaje się gminie w Kamionce strumiłowej powiatu kamione-

ckiego prawo do pobierania myta od mostu na rzece Bugu pod warunkiem utrzymywania przedmiotu omyconego własnym kosztem w dobrym stanie z zastrzeżeniem, że analogicznie do postanowień zawartych w §. 38. ust. 12. ustawy drogowej z dnia 5. lipca 1897 dz. u. kr. Nr. 43. w razie niedopełnienia powyższego warunku, uprawniony będzie Wydział powiatowy do objęcia, za zgodą politycznej władzy powiatowej przedmiotu omyconego w bezpośredni zarząd własny na koszt i niebezpieczeństwo gminy.

Art. II.

Opłatę myta pobierać należy według następującego wymiaru:

a) od każdej sztuki bydła pociągowego w zaprzęgu $2\frac{1}{2}$ (dwa i pół) ct.

b) od każdej sztuki bydła pociągowego nie w zaprzęgu od bydła pędzonego ciężkiego i koni wierzchowych $2\frac{1}{2}$ (dwa i pół) ct.

c) od każdej sztuki bydła pędzonego drobnego 1 (jeden) ct. Konie, woły, krowy, muły, osły, należą do bydła ciężkiego, zaś cielęta, źrebięta, owce, kozy i świnie do drobnego. Od bydła niesionego lub wieszionego wozem nie opłaca się żadnej należności.

Zwierzęta, które ssą i przy matkach idą, są wolne od wszelkiej opłaty mytniczej.

Art. III.

Przy poborze myta mają być zachowane ogólne przepisy o uwolnieniu od opłaty mytniczej lub zniesieniu tejże.

Marszałek. Rozprawa ogólna otwarta. Czy żąda głosu? (Nikt.) Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa ogólna zamknięta. Przystępujemy do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca p. **Chamiec.** Wnoszę przyjęcie tej uchwały en bloc.

Marszałek. Jest wniosek przyjęcia tej uchwały en bloc. Kto się z tym wnioskiem zgadza, rączy rękę podnieść. (Większość). Jest przyjęty. Kto przyjmuje tę uchwałę en bloc, rączy rękę podnieść (Większość). Jest przyjęta.

Sprawozdawca p. **Chamiec.** Wnoszę przyjęcie tej uchwały w trzecim czytaniu bez czytania.

Marszałek. Jest wniosek przystąpienia do trzeciego czytania bez czytania. Kto się z tym wnioskiem zgadza, rączy rękę podnieść (Większość). Wniosek jest przyjęty. Kto przyjmuje tę uchwałę, w trzecim czytaniu bez czytania, zechce rękę podnieść (Większość). Jest przyjęta.

Z kolei następuje sprawozdanie Wydziału krajowego o udzieleniu Radzie powiatowej w Cieszanowie koncesji do pobierania opłat mytniczych na drodze powiatowej Oleszyce-Dzików.

Sprawozdawca poseł **Chamiec** ma głos:
Sprawozdawca Członek Wydziału krajowego p. **Chamiec** (czyta):
LW. 15.721/99.

Sprawozdanie

Wydziału krajowego o udzieleniu Radzie powiatowej w Cieszanowie koncesji do pobierania opłat mytniczych na drodze powiatowej Oleszyce-Dzików.

Wysoki Sejmie!

W wykonaniu uchwały Rady powiatowej w Cieszanowie z dnia 22. grudnia 1898, wniósł Wydział powiatowy prośbę o wyjednanie w drodze ustawodawstwa krajowego koncesji do pobierania opłat mytniczych na nowo zbudowanej drodze powiatowej Oleszyce-Dzików, na przeciąg lat pięciu.

W ocenie wnioszonej prośby zasługują na uwagę następujące okoliczności.

Pomieniona droga wybudowana na łącznej przestrzeni 7 klm. 500 mtr. posiada przepisane warunki do omycenia po myśli ustawy z dnia 25. grudnia 1871 dz. ust. kr. z roku 1872 Nr. 18, wedle taryfy klasy I.

Wykazane koszta budowy wynoszą 40.000 zł.

Reprezentacja krajowa przyznała subwencję w wysokości 60% ogólnych kosztów resztę zaś pokryła Reprezentacja powiatowa pożyczką zaciągniętą w banku krajowym.

Dalsze koszta połączone z utrzymaniem drogi w dobrym stanie, obliczone na 1 klm. w rocznej kwocie 330 zł., a na $7\frac{1}{2}$ klm. w kwocie 2.475 zł, pragnie Reprezentacja powiatowa zabezpieczyć w pierwszym rzędzie z dochodu mytniczego, który w razie uzyskania żądanej koncesji, spodziewany jest rocznie w kwocie około 1.500 zł.

W obec tych danych Wydział krajowy oświadcza się za udzieleniem Radzie powiatowej w Cieszanowie żądanej koncesji mytniczej na drodze powiatowej Oleszyce-Dzików.

Na podstawie powyższego wyводу Wydział krajowy wnosi:

Wysoki Sejm rączy powziąć załączoną uchwałę.

U c h w a ł a

o udzieleniu Radzie powiatowej w Cieszanowie koncesji do pobierania opłat mytniczych na drodze powiatowej Oleszyce-Dzików.

Art. I.

Radzie powiatowej w Cieszanowie, nadaje się na lat pięć od wejścia w wykonanie tej uchwały, prawo do pobierania myta na drodze powiatowej Oleszyce-Dzików pod warunkiem utrzymywania przedmiotu omyconego kosztem funduszu powiatowego w dobrym stanie, z zastrzeżeniem zastosowania posta-

Wieżń zawartych w §§. 14. i 35. ust. 3. ustawy drogowej z dnia 5. lipca 1897 dz. u. r. Nr. 43.

Art. II.

Opłatę myta pobierać należy według następującego wymiaru:

a) od każdej sztuki bydła pociągowego w zaprzęgu 2 (dwa) ct.;

b) od każdej sztuki bydła pociągowego nie w zaprzęgu, od bydła pędzonego ciężkiego i koni wierzchowych 1 (jeden) ct.;

c) od każdej sztuki bydła pędzonego drobnego $\frac{1}{2}$ (pół) ct.

Konie, woły, krowy, muły, osły, nuleżą do bydła ciężkiego, zaś cielęta, źrebięta, owce, kozy i świnie do drobnego.

Od bydła niesionego lub wiezionego wozem, nie opłaca się żadnej należności.

Zwierzęta, które ssą i przy matkach idą, są wolne od wszelkiej opłaty mytniczej.

Art. III.

Przy poborze myta mają być zachowane ogólne przepisy o uwolnieniu od opłaty mytniczej i o znizeniu tejże.

Marszałek. Rozprawa ogólna otwarta. Czy żąda kto głosu? (Nikt). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa ogólna zamknięta. Przystępujemy do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca p. Chamiec. Wnoszę przyjęcie tej uchwały en bloc.

Marszałek. Jest wniosek przyjęcia tej uchwały en bloc. Kto się z tym wnioskiem zgadza, raczy rękę podnieść. (Większość). Jest przyjęty.

Kto przyjmuje tę uchwałę en bloc, raczy rękę podnieść. (Większość). Jest przyjęta.

Sprawozdawca. Wnoszę przyjęcie tej uchwały w trzecim czytaniu bez czytania.

Marszałek. Jest wniosek przystąpienia do trzeciego czytania bez czytania. Kto się z tym wnioskiem zgadza, raczy rękę podnieść. (Większość). Wniosek jest przyjęty.

Kto przyjmuje tę uchwałę w trzecim czytaniu bez czytania, zechce rękę podnieść. (Większość). Jest przyjęta.

Z kolei następuje: Sprawozdanie Wydziału krajowego o udzieleniu Radzie powiatowej w Rzeszowie koncesji do pobierania opłat mytniczych od mostu na rzece Wisłoku w Żarnowy.

Sprawozdawca poseł Chamiec ma głos. Członek Wydziału krajowego sprawozdawca p. Chamiec (czyta):

Sprawozdanie

Wydziału krajowego o udzieleniu Radzie powiatowej w Rzeszowie koncesji do pobierania opłat mytniczych od mostu powiatowego na rzece Wisłoku w Żarnowy.

Wysoki Sejmie!

Wydział powiatowy Rzeszowski, z upoważnienia Rady powiatowej, wniósł prośbę o przedłużenie udzielonej Najwyższem postanowieniem z dnia 4. sierpnia 1893 dz. ust. kr. Nr. 48 koncesji do pobierania opłat mytniczych od mostu powiatowego na rzece Wisłoku w Żarnowy na przeciąg dalszych lat pięciu.

C. k. Namiestnictwo, któremu tę prośbę udzieliliśmy do oświadczenia się po myśli §. 9. ustawy z dnia 5. lipca 1897 dz. ust. kr. Nr. 43. nie zgodziło się na żądane odnowienie prawa mytniczego z powodu że prośba wniesiona została już po zgaśnięciu koncesji.

Wydział krajowy, w ocenieniu ważnych powodów stwierdzających potrzebę przedłużenia powyższej koncesji, przedkłada w tym przedmiocie Wysokiemu Sejmowi następujące sprawozdanie.

Omycony most długości $83\frac{1}{2}$ metrów zbudowany został kosztem 22.797 zł. 91 ct. do czego przyczynił się c. k. Rząd subwencją 9.315 zł. i fundusz krajowy subwencją 7.255 zł.

Dochód z poboru myta uzyskany w rocznej kwocie 950 zł. obracany jest na utrzymanie przedmiotu omyconego.

C. k. Starostwo Strzyżowskie w odezwie z dnia 10. marca 1898 L. 2999 oznajmiło, że pomieniony most znajduje się w dobrym stanie i że nadal potrzebny jest do celów komunikacji publicznej.

Zdaniem Wydziału krajowego nie zachodzi żadna przeszkoda co po żadanego omycenia mostu powiatowego na rzece Wisłoku w Żarnowy na dalszych lat pięć.

Na podstawie powyższego wyводу Wydział krajowy wnosi:

Wysoki Sejm raczy powziąć załączoną uchwałę.

U c h w a ł a

o udzieleniu Radzie powiatowej w Rzeszowie koncesji do pobierania opłat mytniczych od mostu powiatowego na rzece Wisłoku w Żarnowy.

Art. I.

Radzie powiatowej w Rzeszowie nadaje się na lat pięć od wejścia w wykonanie tej uchwały, prawo do pobierania myta od mostu powiatowego na rzece Wisłoku w Żarnowy pod warunkiem utrzymania przedmiotu omyconego kosztem funduszu powiatowego w dobrym stanie, z zastrzeżeniem zastosowania postanowień zawartych w §§. 14. i 35. ust. 3. ustawy drogowej z dnia 5. lipca 1897 dz. u. kr. Nr. 43.

Art. II

Opłatę myta pobierać należy według następującego wymiaru :

a) od każdej sztuki bydła pociągowego w zaprzęgu 6 (sześć) ct.;

b) od każdej sztuki bydła pociągowego nie w zaprzęgu, od bydła pędzonego ciężkiego i koni wierzchowych 4 (cztery) ct.;

c) od każdej sztuki bydła pędzonego drobnego 2 (dwa) ct.;

Konie, woły, krowy, muły, osły, należą do bydła ciężkiego, zaś cielęta, źrebięta, owce, kozy i świnię do drobnego.

Od bydła niesionego lub wiezionego wozem, nie opłaca się żadnej należności.

Zwierzęta, które ssą i przy matkach idą, są wolne od wszelkiej opłaty mytniczej.

Art. III.

Przy poborze myta mają być zachowane ogólne przepisy o uwolnieniu od tej opłaty lub o niższeniu tejże.

Marszałek. Rozprawa ogólna otwarta. Czy żąda kto głosu? (Nikt). Gdy nikt głosu nie żąda rozprawa, ogólna zamknięta. Przystępujemy do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca p. **Chamiec.** Wnoszę przyjęcie tej uchwały en bloc.

Marszałek. Jest wniosek przyjęcia tej uchwały en bloc. Kto się z tym wniosek zgadza, raczy rękę podnieść. (Większość). Jest przyjęty.

Kto przyjmuje tę uchwałę en bloc, raczy rękę podnieść. (Większość). Jest przyjęta.

Sprawozdawca p. **Chamiec.** Wnoszę przyjęcie tej uchwały w trzecim czytaniu bez czytania.

Marszałek. Jest wniosek przystąpienia do trzeciego czytania bez czytania. Kto się z tym wnioskiem zgadza, raczy rękę podnieść. (Większość). Wniosek jest przyjęty.

Kto przyjmuje tę uchwałę w trzecim czytaniu bez czytania, zechce rękę podnieść. (Większość). Jest przyjęta.

Z kolei następuje: Sprawozdanie Wydziału krajowego o udzieleniu Radzie powiatowej w Sokalu koncesji do pobierania opłat mytniczych na drodze powiatowej Bełzko-Waręskiej.

Sprawozdawca poseł **Chamiec** ma głos. Sprawozdawca członek Wydziału krajowego p. **Chamiec** (czyta):

Sprawozdanie

Wydziału krajowego o udzieleniu Radzie powiatowej w Sokalu koncesji do pobierania opłat mytniczych na drodze powiatowej Bełzko-Waręskiej.

Wysoki Sejmie!

Staraniem Reprezentacji powiatu Sokalskiego podjętą została budowa drogi powiatowej Bełzko-Waręskiej na łącznej przestrzeni 15 klm.

W roku 1898 wybudowano 4 klm. tejże drogi w zupełności, a nadto wykonano roboty ziemne i mosty na dalszych 3880 metr. tej drogi aż do Wyżłowa.

Budowa dalszej rozpoczętej przestrzeni drogi zostanie najpóźniej w jesieni bieżącego roku zupełnie ukończona. W ten sposób Wydział powiatowy odda w tym roku dla komunikacji publicznej wyżej wspomnianą drogę w łącznej długości 7 klm. 880 metr.

Koszta budowy 8 klm. drogi szczegółowym kosztorysem objęte, obliczone zostały w sumie 60.000 zł.

Koszta te znacznie obciążają powiat Sokalski, jeżeli się weźmie w rachubę budżet drogowy tegoż powiatu na rok 1899, w którym przyjęto na budowę i utrzymanie dróg powiatowych, nie licząc utrzymania drogi Bołzko-Waręskiej, 12% dodatku do podatków bezpośrednich. Dlatego, celem ulżenia ciężaru utrzymania nowozbudowanej drogi na przestrzeni 7. klm. 880 metr., w rocznym wydatkiem 2.000 zł.; Rada powiatowa na posiedzeniu dnia 27. grudnia 1898 uchwaliła wnieść prośbę o wyjednanie w drodze ustawodawstwa krajowego koncesji do pobierania myta drogowego z wymiarem 2 ct. od sztuki bydła pociągowego w zaprzęgu.

W ocenieniu powyższych okoliczności Wydział krajowy oświadcza się za udzieleniem Radzie powiatowej w Sokalu żądanej koncesji na lat pięć, z zastrzeżeniem że pobór myta rozpocznie się dopiero po wykończeniu drogi powiatowej Bełzko-Waręskiej na przestrzeni 7. klm. 880 metr. i oddaniu jej do użytku publicznego.

Na podstawie powyższego wyводу Wydział krajowy wnosi:

Wysoki Sejm raczy powziąć załączone ./.. uchwałę.

Uchwała

o udzieleniu Radzie powiatowej w Sokalu koncesji do pobierania opłat mytniczych na drodze powiatowej Bełzko-Waręskiej.

Art. I.

Radzie powiatowej w Sokalu nadaje się na lat pięć od wejścia w wykonanie tej uchwały, prawo do pobierania myta na drodze powiatowej Bełzko-Waręskiej pod warunkiem utrzymywania przedmiotu omyconego kosztem funduszu powiatowego w dobrym stanie, z zastrzeżeniem zastosowania postanowień zawartych w §§. 14. i 35. ust. 3. ustawy drogowej z dnia 5. lipca 1897 dz. u. kr. Nr. 43.

Art. II.

Opłatę myta pobierać należy według następującego wymiaru:

a) od każdej sztuki bydła pociągowego w zaprzęgu 2 (dwa) ct.;

b) od każdej sztuki bydła pociągowego nie w zaprzęgu, od bydła pędzonego ciężkiego i koni wierzchowych 1 (jeden) ct.;

c) od każdej sztuki bydła pędzonego drobnego 1/2 (pół) ct.;

Konie, woly, krowy, muły, osły, należą do bydła ciężkiego, zaś cielęta, źrebięta, owce, kozy i świnię do drobnego.

Od bydła niesionego lub wiezionego wozem, nie opłaca się żadnej należności.

Zwierzęta, które ssą i przy matkach idą, są wolne od wszelkiej opłaty mytniczej.

Pobór myta rozpocznie się dopiero po oddaniu drogi Bełzko - Warezkiej do użytku publicznego na długości 7.880 kilometrów.

Art. III.

Przy poborze myta mają być zachowane ogólne przepisy o uwolnieniu od opłaty mytniczej i o znizeniu tejeze.

Marszałek. Rozprawa ogólna otwarta Czy żąda kto głosu? (Nikt). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa ogólna zamknięta. Przystępujemy do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca p. **Chamiec.** Wnoszę przyjęcie tej uchwały en bloc.

Marszałek. Jest wniosek przyjęcia tej uchwały en bloc. Kto się z tym wnioskiem zgadza, raczy rękę podnieść. (Większość). Jest przyjęty. Kto przyjmuje tę uchwałę en bloc, raczy rękę podnieść. (Większość). Jest przyjęta.

Sprawozdawca p. **Chamiec.** Wnoszę przyjęcie tej uchwały, w trzecim czytaniu bez czytania.

Marszałek. Jest wniosek przystąpienia do trzeciego czytania bez czytania. Kto się z tym wnioskiem zgadza, raczy rękę podnieść. (Większość). Wniosek jest przyjęty. Kto przyjmuje tę uchwałę w trzecim czytaniu bez czytania, zechce rękę podnieść. (Większość) Jest przyjęta.

Z kolei następuje: Rozprawa szczegółowa nad sprawozdaniem komisji dla reformy wyborczej w przedmiocie częściowej zmiany Statutu krajowego i Sejmowej ordynacji wyborczej.

Sprawozdawca p. **Górski.** Proszę Panów zająć miejsca celem skonstatowania liczby obecnych posłów. (Po chwili).

Mówią mi, że komisya podatkowa właśnie obraduje. Proszę zawiadomić członków komisji podatkowej, że obecnie odbywa się obliczenie obecnych posłów. (Po obliczeniu).

Niema nawet stu posłów w Izbie. Jakkolwiek jest to rzeczą nieprzyjemną do obecnych zwracać się w sprawie, która dotyczy nieobecnych, pomimo tego proszę Panów, żebyście łaskawie zechcieli w gronach poselskich wpływać i wpływem swoim uzyskać, żeby

posłowie zebrali się jutro w liczbie statutem wymaganej.

Z tego samego powodu również do jutra odłożyć jestem zmuszony sprawozdanie komisji prawniczej o wniosku p. Karatnickiego w sprawie uzupełnienia Statutu krajowego postanowieniem, że wybrani na posłów urzędnicy i funkcyonaryusze publiczni nie potrzebują urlopu do wykonywania mandatu poselskiego.

Z kolei następuje: Sprawozdanie komisji gospodarstwa krajowego z przedłożenia Wydziału krajowego o popieraniu kultury krajowej na polu budowlı wodnych. (All. 205).

Sprawozdawca p. **Gorayski** ma głos. Sprawozdawca p. **Gorayski.** (Zaczyna czytać sprawozdanie z all. 205).

Sekretarz p. **Urbański.** Wnoszę uwolnienie p. sprawozdawcy od czytania sprawozdania.

Marszałek. Jest wniosek o uwolnienie p. sprawozdawcy od czytania sprawozdania. Kto się z nim zgadza, zechce rękę podnieść. (Większość). Wniosek jest przyjęty. Proszę p. sprawozdawcę o odczytanie wniosku komisji.

Sprawozdawca p. **Gorayski** (czyta):

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I. Sprawozdanie Wydziału krajowego z dnia 6. grudnia 1898 l. 72.115 o popieraniu kultury krajowej na polu budowlı wodnych, Sejm przyjmuje do wiadomości.

II. Sejm przyznaje na regulację rzek niespławnych w myśl uchwały swej z dnia 6. października 1882 w rubryce XIII. poz. 203. wydatków na rok 1899 następujące zasiłki:

- a) na regulację Skawy:
między Wadowicami
a Witanowicami
III. rata . . . . . 2.758 zł.
- b) na regulację Raby.
pod Winiarami i
Niezdowem II. rata , ... 3.788 „
- c) na regulację Dunajca:
1. pod Maszkowicami i Jazowskiem . . . . . 6.719 zł.
  2. od Gołkowic do ujścia Popradu II. rata , ... 9.047 „
  3. pod Strugami ad Chełmiec . . . . . 1.186 „
  4. pod Drużkowem i Filipowicami II. rata 7.045
  5. między Zawodziem a Zgłobiacami II. rata . . . . . 7.047 „ 31.034 „

d) na regulację Wisłoki.

1. pod Dęborzynem		
III. rata (ostatnia)	. . . . .	750 zł.
2. pod Brzyskami	. . . . .	1.308 „
3. „ Skurową	. . . . .	1.827 „
4. „ Brzeźnicą, Bobrową i Wolą bobrowską, IV. rata (ostatnia)	. . . . .	3.720 „
5. od Dąbia do Tuszyny i od Rzemienia do Rzysk, II. rata	. . . . .	13.546 „
		21.151 zł.

e) na regulację Sanu:

1. pod Nozdrzem i i Dąbrówką starzeńską, III. rata (ostatnia)	. . . . .	4.012 zł.
2. pod Korytnikami i Krasieczynem, III. rata (ostatnia)	. . . . .	5.395 „
		9.407 „

f) na regulację Wisłoka:

1. od Babic do Zarzeczka IV. rata	. . . . .	4.793 zł.
2. pod Trzebownikiem i Łukawcem, III. rata	. . . . .	2.500 „
		7.293 „

g) na regulację Wiszni:

pod Nienowicami i Michałówką, III. rata	. . . . .	3.267 „
---	-----------	---------

h) na regulację Świcy:

1. pod Sokołowem i Łanami sokołowskimi, V. rata	. . . . .	2.500 zł.
2. pod Hoszowem	. . . . .	1.164 „
		4.064 „

i) na regulację Stryja:

pod Kawczym kątem	. . . . .	1.763 „
-------------------	-----------	---------

k) na premiowania zawiąkania odsypisk

	. . . . .	500 „
Ogółem	. . . . .	85.035 zł.

III. Sejm przyznaje na rok 1899 dotację na subwencyonowanie fabryk drenarskich w kwocie 5.000 zł. w. a.

IV. Sejm wzywa c. k. Rząd, ażeby na urządzenie fabryk drenarskich przyznał w r. 1899 zasiłek 5.000 zł. w. a, z państwowej dotacji dyspozycyjnej na drobne melioracje.

V. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, ażeby z początkiem roku 1.900 utworzył ekspozyturę krajowego biura melioracyjnego w Jarosławiu,

VI. Sejm zmienia §. 2. uchwalonej dnia 30. stycznia 1894 instrukcyi służbowej dla krajowych dozorców melioracyjnych, który zostaje uchylony w dotychczasowem brzmieniu i opiewać ma jak następuje:

„Do wykonania i bezpośredniego dozoru robót w §. 1. wyszczególnionych ustanawia się następujące kategorie dozorców:

1. konduktorów melioracyjnych do konserwacji robót publicznych.

2. starszych dozorców — i

3. dozorców melioracyjnych do wykonania i dozoru tak melioracyj publicznych jak i prywatnych.

O przyjęciu dozorców, które jest zależnem od ukończenia kursu praktycznego przy biurze melioracyjnem i złożenia z dobrym skutkiem egzaminu głównego, tudzież o liczbie dozorców stanowi Wydział krajowy. Rangę starszego dozorczy otrzymać może dozorca odznaczający się znajomością rzeczy i gorliwością w służbie po kilkuletniej praktyce, miejsce zaś konduktora starszy dozorca który nadto obeznanym jest z manipulacją kancelaryjną i prowadzeniem rachunków.

Pobory dozorców melioracyjnych wynosić mają:

1. konduktora melioracyjnego:

a) płaca roczna	. . . . .	600 zł.
b) dodatek roczny na mieszkanie	. . . . .	100 zł.
c) ryczałt roczny na objazdy	. . . . .	100 zł.
d) trzy pięciolecia po 50 zł.		

2. starszego dozorczy melioracyjnego

płaca roczna	. . . . .	540 zł.
--------------	-----------	---------

3. dozorczy melioracyjnego:

płaca roczna	. . . . .	360 zł.
--------------	-----------	---------

W czasie zajęcia w polu otrzymują dozorczy i starsi dozorczy, którzy ukończyli trzyletni kurs praktyczny, oprócz zwrotu kosztów podróży, mianowicie należytości trzeciej klasy za podróż koleją a 10 centów w. a. od jednego kilometra za podróż końmi wynagrodzenie dzienne (dyety) w kwocie 75 centów w. a. lub w miejsce tego wynagrodzenia mieszkanie i utrzymanie.

Uczniowie krajowego kursu praktycznego dozorców melioracyjnych, otrzymują za czas zajęcia przy robotach w polu oprócz dyet w wysokości 50 centów w. a. i zwrotów kosztów podróży płacę miesięczną w kwocie 15 zł. w. a. (50 centów w. a. dziennie).

Dyety konduktorów melioracyjnych za czas ich zajęcia poza przydzielonym perymetrem melioracyjnym ustanawia się na 1 zł. 50 ct. w. a. dziennie.

Pobory konduktorów melioracyjnych (płacę, dodatek na mieszkanie i ryczałt na objazdy) pokrywają fundusze konserwacyjne publicznych przedsiębiorstw melioracyjnych, płace zaś wynagrodzenia dzienne (dyety) i koszty podróży dozorców i starszych dozorców, zarówno jak i uczniów, odnośne fundusze budowy, względnie właściciele gruntu podejmują roboty melioracyjne.

Dozorcy przydzieleni ekspozytorom do wykonywania melioracji prywatnych otrzymują płacę za czas, w którym nie są zajęci w polu, z funduszu krajowego (dotacyi ekspozytur na utrzymanie dozorców drenarskich.

W razie powołania do służby wojskowej nie otrzymują dozorczy żadnego wynagrodzenia z funduszu krajowego.

Wyplata poborów dozorców za czas ćwiczeń wojskowych i wojny zależną będzie od każdorazowej decyzji Wydziału krajowego.

VII. Sejm uchwała załączone /./ projekty ustaw:

1. o obwałowaniu lewego brzegu Dunajca od ujścia potoku Więckówki do mostu w Bogumiłowicach;

2. o uzupełnieniu obwałowania prawego brzegu Wisły między Podgórzem a Niepołomicami;

3. o konserwacji robót regulacyjnych na rzece Łęgu.

VIII. Sejm przyznaje na rok 1899 dotację na konserwację robót regulacyjnych na rzece Łęgu w kwocie 750 zł. w. a. (uchwała z 30. grudnia 1898).

IX. Sejm upoważnia Wydział krajowy do wydatkowania kwot, preliminowanych w rubr. XIII, dziale B, na rok 1899 do końca lutego 1901, a to według zasad przyjętych przy podobnych rubrykach budżetu państwowego.

X. Sejm wzywa c. k. Rząd, ażeby:

1. przedłożył jak narychlej do Najwyższej sankcyi uchwalone przez Sejm d. 12. i 18. lutego 1898 projekty 3 ustaw agrarnych o dzieleniu gruntów wspólnych i regulacji wspólnych praw użytkowania i zarządu, o komasacji gruntów rolnych, tudzież o składowaniu komisji krajowej dla wyłączenia obcych gruntów z lasów;

2. zarządził rewizję projektów generalnych systematycznej regulacji rzek Raby i Świcy i jak najrychlej przedłożył Sejmowi odnośnie projekty ustaw w myśl programowej uchwały sejmowej z d. 13. lutego 1894;

3. polecił władzom administracyjnym pierwszej instancyi bezwzględnie zawiązywanie przymusowych spółek wodnych dla ustawowych przedsiębiorstw melioracyjnych, oraz spieszne przeprowadzenie badań technicznych projektów melioracyjnych;

4. przestrzegał przy udzielaniu koncesyi na budowę kolei, oraz przy budowie dróg państwowych, aby fundamenty mostów i przepustów komunikacyjnych tak głęboko były zakładane, iżby umożliwiały swobodny odpływ wody z wylotów drenowych, gdzie zaś istniejące przepusty i mosty przeszkadzają odwodnieniu, na żądanie właścicieli gruntów w zastosowaniu postanowienia §. 42. kraj. ustawy

wodnej zarządził odpowiednią rekonstrukcyę tych obiektów;

5. przedłożył Wysokiej Radzie państwa projekt noweli do ustawy z dnia 28. grudnia 1887 Dz. u. p. Nr. 1. z r. 1888, zwalnający od obowiązku ubezpieczenia robotników od wypadków roboty melioracyjne, które nie są połączone z niebezpieczeństwem dla robotników, a w szczególności drenowanie.

XI. Sejm ponawiając uchwały swe z dnia 3. lutego 1896 i z dnia 10. lutego 1898, wzywa c. k. Rząd, ażeby przyspieszył utworzenie rewirów rybackich na rzekach krajowych w myśl ustawy z dnia 31. października 1887 Dz. u. kraj. Nr. 37 z r. 1890.

XII. Wzywa się Wydział krajowy, ażeby wykonał uchwałę sejmową z dnia 10. lutego 1898, w sprawie zakładania fundamentów mostów i przepustów na drogach krajowych, powiatowych i subwencyonowanych gminnych z uwzględnieniem potrzeb odwodnienia gruntów, z wykonania zaś tej uchwały zdał sprawę Sejmowi na najbliższej sesyi.

XIII. Petycye L. s. 121. gminy Żegiestów o regulacyę i zabudowanie miejscowego potoku, L. s. 948, gminy Trzebieńczyce o naprawę uszkodzonych budowli wodnych na Skawie, L. s. 865 gminy Strutyn niżny o regulacyę Cieczwy, L. s. 1308 gminy Łukawiec o regulacyę Wisłoka i L. s. 1312 gminy Ballice podgórne o regulacyę Świcy, odstępuje Sejm c. k. Rządowi do zbadania i możliwego uwzględnienia.

XIV. Petycye L. s. 119 gminy Wrzawy o zapomogę na pokrycie datku konkurencyjnego do kosztów uzupełnienia regulacji Łęgu, — L. s. 273 Rady powiatowej w Tarnobrzegu o utworzenie ekspozytury biura melioracyjnego w Tarnobrzegu, — L. s. 469 komitetu c. k. Towarzystwa rolniczego krakowskiego o podwyższenie dotacyi krajowej na zdjęcia i projekty dla melioracji prywatnych, Ls. 647. gminy Myczkowce o uregulowanie miejscowych wód i osuszenie nieprzepuszczalnych gruntów, — L. s. 665. gminy Mikluszowice o obwałowanie rzeki Raby, — L. s. 774. gminy Krawce o oddanie gminie zawikłonych odspysk Łęgu, — L. s. 775. kilku gmin powiatu Tarnobrzeskiego o znizenie wymiaru grzywnien za przekroczenia wodne i oddanie gminom do użytku wałów nad Wisłą, Sanem, Łęgiem i Trześniówką, — L. s. 776. kilku gmin powiatu Tarnobrzeskiego o zmianę ustawy o rybołóstwie, L. s. 1242 gminy Małnow o zapomogę na osuszenie gruntów i regulacyę Wiszni i L. s. 1248 gminy Radłów o uwolnienie od datku konkurencyjnego do regulacji kanału Radłowskiego, przekazuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania i stosownego załatwienia, ewentualnie przedłożenia Sejmowi wniosków na najbliższej sesyi.

U s t a w a

z dnia . . . . . o obwałowaniu lewego brzegu Dunajca od ujścia potoku Więdkówki do mostu kolejowego w Bogumiłowicach.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomerji z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, rozporządźam co następuje:

§. 1.

Obwałowanie lewego brzegu Dunajca od ujścia potoku Więdkówki do mostu kolejowego w Bogumiłowicach wraz z regulacją potoków Więdkówki i Milówki ma być wykonane jako przedsięwzięcie krajowe.

§. 2.

Za podstawę techniczną tej melioracji służyć ma projekt Wydziału krajowego z roku 1898 preliniujący koszta robót na 130 tysięcy zł.

Wydział krajowy zostaje jednak upoważniony do poczynienia zmian w tym projekcie w porozumieniu z Administracją państwa w granicach powyższej sumy kosztorysowej.

§. 3.

Koszta budowy włącznie z wydatkami na utrzymanie w czasie budowy i kosztami zarządu pokryte będą z mającego się w tym celu utworzyć funduszu budowy.

Do pokrycia tych kosztów mają się przyczynić:

- a) fundusz krajowy bezzwrotnym zasiłkiem w wysokości czterdziestu procent preliniowanych kosztów;
- b) państwowy fundusz melioracyjny w myśl §. 6. ust. 1. i §. 4. ust. 1. ustawy z dn. 30. czerwca 1884. Dz. u. p. Nr. 116. bezzwrotnym zasiłkiem w wysokości czterdziestu procent kosztów z zastrzeżeniem konstytucyjnego zezwolenia.
- c) wreszcie właściciele gruntów i zakładów które położone są w okręgu konkurencyjnym przez władze administracyjne oznaczyć się mającym, resztę preliniowanych kosztów budowy, a to w myśl §. 66. kraj. ustawy wodnej z dnia 14. marca 1875, Dz. u. kraj. Nr. 38. według stosunku korzyści, których oczekiwać należy, lub w miarę wielkości niebezpieczeństwa, które ma być usunięte, albo też o ile rozkład kosztów na tej podstawie nie da się oznaczyć, według wartości tych gruntów i zakładów.

§. 4.

Dla rozłożenia i ściągnięcia datków prywatnych stron interesowanych w §. 3. pod c) wymienionych zawiązaną będzie przez Administrację państwa w porozumieniu z Wydziałem krajowym spółka wodna. Bliższe szczegóły co do wyboru i liczby członków Wydziału

tej spółki określi statut przez władzę polityczną ułożyć się mający.

§. 5.

Datki oznaczone w §. 3. pod a), b) i c) mają być oddane do rozporządzenia w czasie budowy w równych ratach rocznych z góry z tem ograniczeniem, iż rzeczywista wypłata zasiłków kraju i państwowego funduszu melioracyjnego odbywać się ma w granicach pojedynczych rat rocznych w miarę potrzeby dla wykonania robót programem objętych.

§. 6.

Dla utrzymania wykonanych robót ma być utworzony oddzielny fundusz. Fundusz ten składać się będzie:

1. z dochodów uzyskanych z wydzierżawienia wałów ochronnych,
2. z grzywien nakładanych za przekroczenia wodne przy tem przedsięwzięciu w myśl art. I. ustawy z dnia 10. czerwca 1892. Dz. u. kr. Nr. 43.
3. z corocznych datków kraju i prestacji konkurencyjnych.

Dalsze postanowienia co do wysokości datków kraju i prestacji konkurencyjnych na konserwację, ewentualnie utworzenia w tym celu jednej lub więcej spółek wodnych i innych zarządzeń potrzebnych dla utrzymania wykonanych budowli, wydane zostaną w drodze ustawodawstwa krajowego.

§. 7.

Wykonanie robót, oraz zarząd funduszu budowlanego i konserwacyjnego obejmie Wydział krajowy.

Sposób wykonania przedsięwzięcia i ostateczny kosztorys oznaczyć ma Wydział krajowy w porozumieniu z Namiestnictwem, któremu podobnie jak i stronom interesowanym przyznany będzie wpływ odpowiedni na tok spraw technicznych i ekonomicznych przedsięwzięcia.

Bliższe szczegóły co do zakresu i sposobu wywierania tego wpływu, co do terminu rozpoczęcia i czasu trwania budowy, terminów płatności i sposobu uiszczania datków, oraz co do ewentualnego współdziałania rządowych organów technicznych przy wykonaniu tego przedsięwzięcia, określi rozporządzenie wykonawcze ułożone przez Wydział krajowy wspólnie z Namiestnictwem, a zatwierdzone przez Ministerstwo rolnictwa.

§. 8.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom rolnictwa, skarbu i spraw wewnętrznych.

Ustawa

z dnia . . . . . o uzupełnieniu obwałowania prawego brzegu Wisły między Podgórzem a Niepołomicami.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam, co następuje:

§. 1.

Uzupełnienie obwałowania prawego brzegu Wisły między Podgórzem a Niepołomicami wraz regulacją potoków Srawy, Drwiny, Zabawy i Podłężówki ma być wykonane jako przedsięwzięcie krajowe.

§. 2.

Za podstawę techniczną uzupełnienia tej melioracji służyć ma projekt Wydziału krajowego z r. 1898, który preliminuje koszty robót (z potrąceniem pozostałości funduszu budowy, utworzonego ustawą z dnia 19. października 1892. Dz. u. kr. Nr. 77) na 248.000 zł. w. a.

Wydział krajowy jest jednak upoważnionym do czynienia zmian w tym projekcie w porozumieniu z Administracją państwa w granicach powyższej sumy kosztorysowej.

§. 3.

Koszta uzupełnienia tej melioracji włącznie z wydatkami na utrzymanie w czasie budowy i kosztami zarządu pokryte będą z mającego się w tym celu utworzyć funduszu budowy.

Do pokrycia tych kosztów mają się przyczynić:

a) fundusz krajowy bezzwrotnym zasiłkiem w wysokości czterdziestu procent preliminowanych kosztów;

b) państwowy fundusz melioracyjny w myśl §. 6. ustępu 1. i §. 4. ustępu 1. ustawy z dnia 30. czerwca 1884 r. Dz. u. p. Nr. 116. z zastrzeżeniem konstytucyjnego zezwolenia, bezwrotnym zasiłkiem w wysokości trzydziestu procent preliminowanych kosztów;

c) zawiązana w myśl §. 4. ustawy z d. 19. października 1882 Dz. u. kr. Nr. 77. spółka wodna dla uzupełnienia obwałowania prawego brzegu Wisły między Podgórzem a Niepołomicami, której okręg konkurencyjny ze względu na objęte projektem przesunięcie trasy wału nadwiślańskiego w Podgórzu, Dąbiu i Płaszowie ma być przez władze administracyjne rozszerzony, resztą preliminowanych kosztów budowy, a to według miary ustanowionej w obowiązującym statucie spółki

§. 4.

Czas budowy tudzież wysokość i termin płatności corocznych rat datków kraju, państwa i spółki wodnej oznaczy Wydział krajowy wspólnie z Administracją państwa.

§. 5.

Wykonanie robót oraz zarząd budowy funduszu obejmie Wydział krajowy.

Tak administracyi państwa, jak i spółce wodnej zastrzega się odpowiedni wpływ na tok spraw technicznych i ekonomicznych przedsięwzięcia.

Bliższe szczegóły co do zakresu i sposobu wywierania tego wpływu oraz co do sposobu wykonania przedsięwzięcia określa rozporządzenie wykonawcze z dnia 19. października 1893 Dz. u. i rozp. kraj. Nr. 70.

§. 6.

Co do konserwacyi wykonywanych robót obowiązywać będzie postanowienie §. 6. ustawy z d. 19. października 1892. Dz. u. kr. Nr. 77.

§. 7.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom rolnictwa, skarbu i spraw wewnętrznych.

Ustawa

z dnia . . . . . o konserwacyi robót regulacyjnych na rzece Łęgu.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam na podstawie §. 6. ustawy z d. 1. lipca 1886 Dz. u. kraj. Nr. 65, tudzież §. 6. ustawy z d. 7. listopada 1895 Dz. u. kraj. Nr. 81, co następuje:

§. 1.

Koszta zwyczajnego utrzymania wykonanych robót regulacyjnych na rzece Łęgu od granicy powiatu Nizańskiego do ujścia do Wisły w powiecie Tarnobrzeskim mają być pokrywane:

1. z dochodów uzyskanych z wydzierżawienia wałów ochronnych;

2. z odszkodowań i grzywien nakładanych za przekroczenia wodne przy tem przedsięwzięciu w myśl art. I. ustawy z d. 10. czerwca 1892. Dz. u. kr. Nr. 43;

3. z corocznych datków funduszu krajowego i spółki wodnej zawiązanej w myśl §. 4. ustawy z d. 1. lipca 1886 Dz. u. kraj. Nr. 65.

Koszta zarządu technicznego pokrywane będą wyłącznie z funduszu krajowego.

§. 2.

Wysokość corocznych datków kraju i spółki wodnej w §. 1. pod 3. wymienionych wynosić ma bez względu na istotną potrzebę w pierwszych trzech latach, t. j. od r. 1899 do r. 1901 włącznie, po 750 zł. w. a, czyli razem 1.500 zł. w. a.

Wysokość corocznych datków w latach następnych wynosić ma sumę, jaka z przecięcia rzeczywistych wydatków w ostatnich trzech latach wypadnie.

§. 3.

Pozostałe z końcem r. 1898. zapasy funduszu konserwacyjnego, które uzyskane zostały z dochodów w myśl §. 6. ustawy z d. 1. lipca 1886 Dz. u. kr. Nr. 65, niemniej też nieużyte nadwyżki dochodów wymienionych w §§. 1. i 2. mają być odpowiednio fruktyfikowane i służyć będą jako fundusz rezerwowy na pokrycie nadzwyczajnych wydatków na utrzymanie wynikłych z powodu szkód elementarnych lub innych nadzwyczajnych wypadków.

§. 4.

O ileby fundusz rezerwowy okazał się niewystarczającym na pokrycie nadzwyczajnych wydatków na utrzymanie, brakująca reszta rozłożona zostanie niezależnie od stałych datków rocznych w §. 2. ustanowionych po połowie na fundusz krajowy i na spółkę wodną.

§. 5.

Zarząd funduszu konserwacyjnego sprawuje stosownie do postanowienia §. 7. ustawy z d. 1. lipca 1886. Dz. u. kr. Nr. 65. Wydział krajowy.

Wszelkie też datki na utrzymanie wpływać mają do kasy krajowej w półrocznych ratach z góry, d. 1. stycznia i 1. lipca każdego roku.

§. 6.

Rozkładem i ściąganiem datków od stron konkurencyjnych według miary ustanowionej w prawie obowiązującym statucie spółki, zająć się mają przełożenia obszarów dworskich i zwierzchności gminne, którym Wydział spółki winien corocznie dostarczać sumarycznych wykazów datków konkurencyjnych, przypadających na posiadłości większe, jak i mniejsze, w obrębie każdej gminy katastralnej.

Zaległe datki konkurencyjne ściągane będą na żądanie spółki w drodze politycznej egzekucyi (§. 6ε. kraj. ustawy wodnej).

§. 7.

Wszelkie uszkodzenia wykonanych robót regulacyjnych, jak łożyska, budowli regulacyjnych i ochronnych, skarp brzegów, sadzonek, wałów, szluz, przepustów, rowów i innych urządzeń wodnych jest wzbronione.

W szczególności wzbronione zostają :

a) przejazd i przepęd zwierząt przez łożysko rzeki, wały i rowy, oraz pojenie zwierząt w innych miejscach, aniżeli do tego przeznaczonych;

b) wydobywanie ziemi, mułu, piasku, lodu itp. w miejscach niedozwolonych;

c) skopywanie brzegów rzeki, skopywanie, przebijanie, zasadzanie drzewami i wiklinami, i w ogóle jakiegokolwiek rodzaju

uszkodzenie wałów, jakoteż ramp i ogrodzeń ku ochronie wałów służących;

d) pasienie zwierząt i zbieranie trawy bez zezwolenia Wydziału krajowego na skarpach rzeki, wałów i rowów.

§. 8.

Ze względów bezpieczeństwa publicznego wzbronione zostaje :

a) wznoszenie budynków, wałów poprzecznych i jakichkolwiek budowli tamujących przepływ wody, tudzież sadzenie drzew z wyjątkiem wikliny (lit. d) w profilu inundacyjnym rzeki;

b) kopanie dołów dla dobywania piasku, gliny itp. zbiorników wody i studzien w odległości do dwudziestu metrów włącznie od wałów;

c) oranie ziemi bliżej aniżeli dwa metry po obu stronach wałów i brzegów rzeki, a na poł metra od rowów;

d) sadzenie wikliny w profilu inundacyjnym z wyjątkiem miejsc, gdzie sadzenie to jest bezwzględnie koniecznym dla ubezpieczenia brzegów rzeki i ustalenia odsypisk. Miejsca te wskaże Wydział krajowy i oznacza je w sposób łatwy do poznania dla ogółu.

§. 9.

W razie zagrożenia wałów ochronnych przez wielką wodę obowiązane są gminy i obszary dworskie położone w okręgu konkurencyjnym na wezwanie inspektorów wałowych, których ustanowi Namiestnictwo w porozumieniu z Wydziałem krajowym dla poszczególnych sekcji rzeki, dostarczyć bezzwłocznie potrzebnych sił roboczych i pociągów oraz materyałów i narzędzi do obrony wałów.

Sily robocze i pociagowe mają być dostarczone bezpłatnie, za materyały zaś otrzymają strony interesowane wynagrodzenie z funduszu konserwacyjnego (rezerwowego) według cen, jakie ustanawiać będzie co pięć lat z góry Namiestnictwo w porozumieniu z Wydziałem krajowym i spółką wodną.

Dalsze postanowienia mające na celu obronę wałów w czasie powodzi, zarówno jak i ochronę wykonanych budowli wodnych, wydane zostaną w osobnym rozporządzeniu wykonawczem przez Namiestnictwo w porozumieniu z Wydziałem krajowym.

Rozporządzenie to ma być przedłożone Ministerstwu rolnictwa do zatwierdzenia.

§. 10.

Przekroczenia niniejszej ustawy, o ile nie będą podlegać przepisom powszechnej ustawy karnej, karane będą według przepisów krajowej ustawy wodnej z dnia 14. marca 1875. Dz. u. kraj. Nr. 38., oraz ustawy z dnia 10. czerwca 1892. Dz. u. kraj. Nr. 48.

Według tych samych przepisów orzeczeniem będzie co do obowiązku wynagrodzenia szkody, usunięcia zmian własnowolnych, zaniechania rozpoczętych robót i w ogóle co do przywrócenia do pierwotnego stanu.

§. 11.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom rolnictwa i spraw wewnętrznych.

Marszałek. Rozprawa ogólna otwarta. Czy żąda kto głosu?

P. Bojko. Proszę o głos.

Marszałek. Głos ma p. Bojko.

P. Bojko. Wysoka Izbo!

Pomiędzy budowami wodnymi, jakie przedsiębrano w ostatnich latach w naszym kraju, jedną z najciekawszych regulacji jest regulacja Nowego Brnia w powiecie dąbrowskim.

Budowa ta kosztowała kolosalne kwoty, a przyniosłaby z pewnością pożytek tysiącom ludu, gdyby ją jak ją zaczęto, szczęśliwie dokończono.

Tymczasem co się stało? Sprawa ta zupełnie stanęła, fundusz się wyczerpał, uregulowana rzeka w górnym biegu została ściśnięta i topi tych, którzy są na dole, a którzy tej regulacji jeszcze nie mogą się doczekać.

Wskutek tego ludność okoliczna narazona bywa na coroczne klęski, zubożała niesłychanie, nie ma już i na podatki, a na tę regulację musiała zapłacić ogromne sumy, które ściągano z niej w niesłychanie dotkliwy sposób.

Trzeba dodać i to, że nie tylko płacić musiała z gruntów swoich na te regulacje, ale gminy musiała płacić z dróg gminnych, które im łaskawie zostawiono tylko na to chyba, żeby z nich płacili.

Nie wymieniając innych gmin zauważę, że gmina Wielopole nieszczęśliwie musiała płacić z dróg gminnych 40 zł. 20 ct. Żeby sobie dokładnie przedstawić o co przy tej regulacji obecnie chodzi, powiem prosto, że wyglądała ona tak, postawiono cały dom, a brakuje w tym domu okien i drzwi. W ten sposób dom ten nie jest do zamieszkania, i tak doskwiera zimno w tym domu, jak i tym którzy mieszkają na dworze pod gofem niebem.

Taki stan rzeczy powoduje zdaniem moim a sądzę że to wielu podziela nie kto inny, tylko Wys. Rząd, o którym wciąż się mówi, że sprzyja krajowi.

Ja uwierzyłbym w to twierdzenie, ale na to potrzebuję mieć fakta dodatniejsze, potrzebuję się przekonać, że ten Rząd jest takim jak głoszą, a miałbym to przekonanie, jeżeli choć w tym wypadku Rząd zajmie się cokolwiek energiczniej tą sprawą.

Stan taki jest zabójczym dla rolników dotyczących, a pociecha dla interesowanych a więc i w dalszych latach będzie taka sama jak dotychczas, bo w sprawozdaniu komisji czytamy: (czyta)

Co się tyczy uzupełnienia regulacji Nowego Brnia z dopływami, to decyzja Ministerstwa rolnictwa będzie zależną od wyniku ponownej reambulacji, którą delegat Namiestnictwa przeprowadził w jesieni 1898.

O ile sobie przypominam, taka sama uwaga była w zeszłym roku, a tymczasem wody nie czekają, tylko ciągle rujnuje tych biednych rolników w powiecie dąbrowskim, których gruntów dotyczy ta regulacja.

Stan taki jak powiedziałem jest zabójczy dla rolników interesowanych. Sprawa przewlec się znów ma, Bóg wie dokąd, a tu chodzi o egzystencję tysiąca ludu.

W skutek tego pozwolę sobie postawić następującej treści rezolucję: (czyta)

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

„Wzywa się c. k. Rząd, aby jeszcze w tym roku zajął się energicznie sprawą regulacji Nowego Brnia z dopływami i poczynił takie kroki, któreby umożliwiły tę regulację w jak najkrótszym czasie“.

Marszałek. Czy żąda kto jeszcze głosu?

P. Skałkowski. Proszę o głos.

Marszałek. Głos ma p. Skałkowski.

P. Skałkowski. W imieniu posłów tych powiatów, które są interesowane regulacją górnego Dniestru pozwolę sobie jeszcze raz w tej sprawie głos zabrać.

Wielokrotnie tak ja, jak i koledzy moi w tej sprawie interesowani tutaj przemawiali i ostatecznie rzecz doszła do rezultatu zadowalniającego o tyle, że ustawa została uchwaloną, przedłożoną jest do sankcyi, nawet datki rządowe już w budżecie na r. 1898 były umieszczone, a jest i nadzieja, że sankcya nastąpi bardzo rychło. W budżecie tegorocznym komisya budżetowa proponuje Wysokiemu Sejmowi do uchwalenia kwotę 72.000 zł. jako uzupełnienie pierwszej raty na to wielkie przedsiębiorstwo melioracyjne. Reskrypt zaś ministerstwa zakomunikowany Wydziałowi krajowemu, reskryptem Namiestnictwa z 16. lutego b. r. czyni nadzieję, że najwyższa sankcya dla projektu ustawy już wkrótce wydana zostanie.

Jest zatem wielce pożądanem dla wszystkich powiatów, które mają korzystać z regulacji górnego Dniestru, aby prace regulacyjne zostały rozpoczęte bezwzględnie, skoro sankcya rzeczonyj ustawy nastąpi.

Ośmielam się przeto prosić Wysoką Izbę, o uchwalenie rezolucyi następującej treści (czyta):

„Poleca się Wydziałowi krajowemu poczynić wcześniej potrzebne przygotowania w tym celu, aby natychmiast po sankcyonowaniu ustawy krajowej o regulacji górnego Duiestru, rozpoczęte być mogły roboty regulacyjne“.

Jest potrzebnem do tego rozporządzenie wykonawcze, otrzymaliśmy jednak od JE. p. Namiestnika zapewnienie, że ta sprawa w Namiestnictwie nie będzie zalegała, lecz niebawem będzie przedłożona Ministerstwu, a gdy instrukcja na podstawie porozumienia między reprezezentantem Ministerstwa a dyrektorem biura melioracyjnego ułożoną zostanie nie mam obawy, że pod tym względem jakiej przeszkody się dozna.

Proszę przeto o uchwalenie rezolucyi przedstawionej.

Marszałek. Czy żąda jeszcze kto głosu w rozprawie ogólnej? (Nikt.) Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa ogólna zamknięta.

Głos ma p. Sprawozdawca.

Sprawozdawca p. Gorayski. Na wywody Szan. p. Bojki muszę odpowiedzieć twierdząco, bo rzeczywiście wszystko to, co przytoczył było opartem na faktycznym stanie rzeczy. Jego porównanie z domem zimnym i przewiewnym nieskończonym, — możnaby uzupełnić tem, że dom nie tylko jest zimny, ale i mokry; bo te rozpoczęte roboty a nieukończone przyczyniają się z całą pewnością nie do poprawy tylko do pogorszenia stosunków. Niestety do przebycia podróży do tego domu, bardzo długiego czasu potrzeba; idzie się tu po bardzo chropowatej drodze między Namiestnictwem, a Ministerstwem. Bo faktyczny stan był ten, że w r. 1896 była pierwsza reambulacja tego projektu w celu dokończenia tej regulacyi.

W r. 1897 ustawę do wykończenia dodatkowych robót uchwaloną, odesłano do Ministerstwa, Ministerstwo po jakimś czasie, — nie mogąc oznaczyć dokładnie, — zwróciło ją napowrót, z poleceniem, żeby drugą reambulację zrobić. — Nareszcie teraz druga reambulacja jest zrobiona i gdzie leży ten projekt, czy jest w Namiestnictwie, czy w Ministerstwie tego nie wiem, ale fakt jest ten, że sankcyi najwyższej cała ta sprawa nie otrzymała. Otóż i w sprawozdaniu komisyi i w rezolucyach, komisya uprasza Wysoką Izbę, by jak najsilniej rzecz tę przedstawiła żeby tak długo nie czekać na to, by wszystkie pożyteczne uchwały mogły uzyskać najwyższą sankcyę. (Brawo.)

Co się tyczy samych rezolucyi, to wprawdzie nie miałem sposobności zasięgnąć opinii komisyi, więc jej imieniem nie mogę się oświadczyć ale osobiście nie mam nic ani przeciwko rezolucyi p. Bojki, ani przeciwko rezolucyi p. Skałkowskiego.

Marszałek. Przystępujemy do rozprawy szczegółowej. Proszę p. sprawozdawcy o odczytanie punktu I.

Sprawozdawca p. Gorayski (czyta):

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I. Sprawozdanie Wydziału krajowego z dnia 6. grudnia 1898 l. 72.115 o popieraniu kultury krajowej na polu budowli wodnych, Sejm przyjmuje do wiadomości.

Marszałek. Rozprawa otwarta. Czy żąda głosu. (Nikt). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta. Kto przyjmuje punkt I, raczy rękę podnieść. (Większość). Jest przyjęty.

Sprawozdawca p. Gorayski (czyta):

II. Sejm przyznaje na regulację rzek niespławnych w myśl uchwały swej z dnia 6. października 1882 w rubr. XIII. poz. 208 wydatków na rok 1899 następujące zasiłki:

a) na regulację Skawy:

między Wadowicami

a Witanowicami,

III. rata . . . . . 2.758 zł.

b) na regulację Raby:

pod Winiarami i

Niezdowem, II. rata . . . . . 3.788 „

c) na regulację Danajca:

1. pod Maszkowicami i Jazowskiem . . . 6.719 zł.

2. od Gołkowic do ujścia Popradu II. rata . . . . . 9.047 „

3. pod Strugami ad Chełmiec . . . . . 1.186 „

4. pod Drużkowem i Filipowicami II. . . . . 7.045 „

5. między Zawodziem a Ggłobiacami II. rata . . . . . 7.047 „ 31.034 „

d) na regulację Wisłoki:

1. pod Dęborzynem, III. rata ostatnia) . . . . . 750 zł.

2. pod Brzyskami . . . 1.308 „

3. „ Skurową . . . 1.827 „

4. „ Brzeźnicą, Bobrową i Wolą bobrowską, IV. rata (ostatnia) . . . 3.720 „

5. od Dąbia do Tuszyny i od Rzemienia do Rzyk I. rata . . . . . 13.546 „ 21.151 „

e) na regulację Sanu:

1. pod Nozdrzem i Dąbrówką starzeńską, III. rata (ostatnia) . . . 4.012 zł.

2. pod Korytnikami i Krasiczynem III. rata (ostatnia)	5.395 „	9.407 „
f) na regulację Wisłoka:		
1. od Babic do Zarczeczka, IV. rata	4.793 zł.	
2. pod Trzebownikiem i Łukawcem, III. rata	2.500 „	7.293 „
g) na regulację Wiszni:		
pod Nienowicami i Michałówką, III. rata		3.267 „
h) na regulację Świcy:		
1. pod Sokołowem i Łanami sokołowskimi, V. rata	2.500 zł.	
2. pod Hoszowem	1.564 „	4.064 „
i) na regulację Stryja:		
pod Kawczym kątem		1.763 „
k) na premiowania zawikłania odsypisk		
		500 „
	Ogółem	85.035 zł.

Marszałek. Rozprawa otwarta. Czy żąda kto głosu? (Nikt). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta. Kto przyjmuje punkt II., zechce rękę podnieść. (Większość) Jest przyjęty.

Sprawozdawca p. Gorayski (czyta):

III. Sejm przyznaje na rok 1899. dotację na subwencyonowanie fabryk drenarskich w kwocie 5.000 zł. w. a.

Marszałek. Rozprawa otwarta. Czy żąda kto głosu? (Nikt). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta. Kto przyjmuje punkt III., zechce rękę podnieść. (Większość). Jest przyjęty.

Sprawozdawca p. Gorayski (czyta):

IV. Sejm wzywa c. k. Rząd, ażeby na urządzenie fabryk drenarskich przyznał w r. 1899. zasiłek 5.000 zł. w. a. z państwowej dotacji dyspozycyjnej na drobne melioracje.

Marszałek. Rozprawa otwarta. Czy żąda kto głosu? (Nikt). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta. Kto przyjmuje punkt IV., zechce rękę podnieść. (Większość). Jest przyjęty.

Sprawozdawca p. Gorayski (czyta):

V. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, ażeby z początkiem roku 1900 utworzył ekspozyturę krajowego biura melioracyjnego w Jarosławiu.

Marszałek. Rozprawa otwarta. Czy żąda kto głosu? (Nikt). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta. Kto przyjmuje punkt V., zechce rękę podnieść. (Większość). Jest przyjęty.

Sprawozdawca p. Gorayski (czyta):

VI. Sejm zmienia §. 2. uchwalonej dnia 30. stycznia 1894. instrukcyi służbowej dla krajowych dozorców melioracyjnych, który zostaje uchylony w dotychczasowem brzmieniu i opiewać ma, jak następuje:

„Do wykonania i bezpośredniego dozoru robót w §. 1. wyszczególnionych ustanawia się następujące kategorie dozorców:

1. konduktorów melioracyjnych do konserwacji robót publicznych;
- 2 starszych dozorców — i
3. dozorców melioracyjnych do wykonania i dozoru tak melioracyj publicznych jak i prywatnych.

O przyjęciu dozorców, które jest zależnem od ukończenia kursu praktycznego przy biurze melioracyjnem i złożenia z dobrym skutkiem egzaminu głównego, tudzież o liczbie dozorców stanowi Wydział krajowy. Rangę starszego dozorca otrzymać może dozorca odznaczający się znajomością rzeczy i gorliwością w służbie po kilkuletniej praktyce, miejsce zaś konduktora starszy dozorca, który nadto obeznanym jest z manipulacją kancelaryjną i prowadzeniem rachunków.

Pobory dozorców melioracyjnych wynosić mają:

1. konduktora melioracyjnego:
  - a) płaca roczna 600 zł.
  - b) dodatek roczny na mieszkanie 100 zł.
  - c) ryczałt roczny na objazdy 100 zł.
  - d) trzy pięciolecia po 50 zł.
2. starszego dozorca melioracyjnego:
  - a) płaca roczna 540 zł.
  - b) ryczałt roczny na objazdy 100 zł.
3. dozorca melioracyjnego:
  - a) płaca roczna 360 zł.

W czasie zajęcia w polu otrzymują dozorca i starsi dozorca, którzy ukończyli trzyletni kurs praktyczny, oprócz zwrotu kosztów podróży, mianowicie należytości trzeciej klasy za podróż koleją a 10 centów w. a. od jednego kilometra za podróż końmi wynagrodzenia dzienne (dyety) w kwocie 75 centów w. a., lub w miejsce tego wynagrodzenia mieszkanie i utrzymanie.

Uczniowie krajowego kursu praktycznego dozorców melioracyjnych, otrzymują za czas zajęcia przy robotach w polu oprócz dyet w wysokości 50 centów w. a. i zwrotu kosztów podróży płacę miesięczną w kwocie 15 zł. w. a. (50 centów w. a. dziennie).

Dyety konduktorów melioracyjnych za czas ich zajęcia poza przydzielonym perymetrem melioracyjnym ustanawia się na 1 zł. 50 ct. w. a. dziennie.

Pobory konduktorów melioracyjnych (płacę, dodatek na mieszkanie i ryczałt na objazdy) pokrywają fundusze konserwacyjne

publicznych przedsięwzięciach melioracyjnych, płace zaś wynagrodzenia dzienne (dyety) i koszty podróży dozorców i starszych dozorców, zarówno jak i uczniów, odnośne fundusze budowy, względnie właściciele gruntu podejmujący roboty melioracyjne.

Dozorcy przydzieleni ekspozyturom do wykonywania melioracji prywatnych otrzymują płacę za czas, w którym nie są zajęci w polu, z funduszu krajowego (dotacji ekspozytur na utrzymanie dozorców drenarskich).

W razie powołania do służby wojskowej nie otrzymują dozorczy żadnego wynagrodzenia z funduszu krajowego.

Wypłata poborów dozorców za czas ćwiczeń wojskowych i wojny zależną będzie od każdorazowej decyzji Wydziału krajowego“.

Marszałek. Rozprawa otwarta. Czy żąda kto głosu? (Nikt). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta. Kto przyjmuje punkt VI, zechce rękę podnieść. (Większość). Jest przyjęty.

Sprawozdawca p. Gorayski (czyta):

VII. Sejm uchwała załączone % projekty ustaw:

1. o obwałowaniu lewego brzegu Dunajca od ujścia potoku Więćkówki do mostu w Bogumiłowicach;

2. o uzupełnieniu obwałowania prawego brzegu Wisły między Podgórzem a Niepołomcami;

3. o konserwacji robót regulacyjnych na rzece Łęgu.

Marszałek. Proszę o odczytanie projektu pierwszej ustawy.

Sprawozdawca p. Gorayski (czyta):

U s t a w a

z dnia . . . . . o obwałowaniu lewego brzegu Dunajca od ujścia potoku Więćkówki do mostu kolejowego w Bogumiłowicach.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkim Księstwem Krakowskim rozporządzam, co następuje:

§. 1.

Obwałowanie lewego brzegu Dunajca od ujścia potoku Więćkówki do mostu kolejowego w Bogumiłowicach wraz z regulacją potoków Więćkówki i Milówki ma być wykonane jako przedsięwzięcie krajowe.

§. 2.

Za podstawę techniczną tej melioracji służyć ma projekt Wydziału krajowego z roku 1898 preliminujący kosztą robót na 130.000 zł. w. a.

Wydział krajowy zostaje jednak upoważniony do poczynienia zmian w tym pro-

jekcie w porozumieniu z Administracją państwa w granicach powyższej sumy kosztorysowej.

§. 3.

Koszta budowy włącznie z wydatkami na utrzymanie w czasie budowy i kosztami zarządu pokryte będą z mającego się w tym celu utworzyć funduszu budowy.

Do pokrycia tych kosztów mają się przyczynić,

a) fundusz krajowy bezzwrotnym zasiłkiem w wysokości czterdziestu procent preliminowanych kosztów;

b) państwowy fundusz melioracyjny w myśl §. 6. ust. 1. i §. 4. ust. 1. ustawy z dnia 30. czerwca 1884 Dz. u. p. Nr. 116. bezzwrotnym zasiłkiem w wysokości czterdziestu procent kosztów z zastrzeżeniem konstytucyjnego zezwolenia;

c) wreszcie właściciele gruntów i zakładów, które położone są w okręgu konkurencyjnym przez władze administracyjne oznaczyć się mającym, resztę preliminowanych kosztów budowy, a to w myśl §. 66. kraj. ustawy wodnej z dnia 14. marca 1875. Dz. u. kraj. Nr. 38. według stosunku korzyści, których oczekiwać należy, lub w miarę wielkości niebezpieczeństwa, które ma być usunięte, albo też o ile rozkład kosztów na tej podstawie nie da się oznaczyć, według wartości tych gruntów i zakładów.

§. 4.

Dla rozłożenia i ściągnięcia datków prywatnych stron interesowanych w §. 3. pod c) wymienionych zawiązaną będzie przez Administrację państwa w porozumieniu z Wydziałem krajowym spółka wodna.

Bliższe szczegóły co do wyboru i liczby członków Wydziału tej spółki określi statut przez władzę polityczną ułożyć się mający.

§. 5.

Datki oznaczone w §. 3. pod a) b) i c) mają być oddane do rozporządzenia w czasie budowy w równych ratach rocznych z góry z tem ograniczeniem, iż rzeczywista wypłata zasiłków kraju i państwowego funduszu melioracyjnego odbywać się ma w granicach pojedynczych rat rocznych w miarę potrzeby dla wykonania robót programem objętych.

§. 6.

Dla utrzymania wykonanych robót ma być utworzony oddzielny fundusz. Fundusz ten składać się będzie:

1. z dochodów uzyskanych z wydzierżawienia wałów ochronnych,

2. z grzywien nakładanych za przekroczenia wodne przy tem przedsięwzięciu

w myśl art. I. ustawy z dnia 10. czerwca 1892 Dz. u. kraj. Nr. 43.

3. z corocznych datków kraju i pre-stacji konkurencyjnych.

Dalsze postanowienia co do wysokości datków kraju i pre-stacji konkurencyjnych na konserwację, ewentualnie utworzenia w tym celu jednej lub więcej spółek wodnych i innych zarządzeń potrzebnych dla utrzymania wykonanych budowli, wydane zostaną w drodze ustawodawstwa krajowego.

§. 7.

Wykonanie robót, oraz zarząd funduszu budowlanego i konserwacyjnego obejmie Wydział krajowy.

Sposób wykonania przedsiębiorstwa i ostateczny kosztorys oznaczyć ma Wydział krajowy w porozumieniu z Namiestnictwem, któremu podobnie jak i stronom interesowanym przyznany będzie wpływ odpowiedni na tok spraw technicznych i ekonomicznych przedsiębiorstwa.

Blizsze szczegóły co do zakresu i sposobu wywierania tego wpływu, co do terminu rozpoczęcia i czasu trwania budowy, terminów płatności i sposobu duszczania datków, oraz co do ewentualnego współdziałania rządowych organów technicznych przy wykonaniu tego przedsiębiorstwa, określi rozporządzenie wykonawcze ułożone przez Wydział krajowy wspólnie z Namiestnictwem, a zatwierdzone przez Ministerstwo rolnictwa.

§. 8.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom rolnictwa, skarbu i spraw wewnętrznych.

Marszałek. Rozprawa ogólna otwarta. Czy żąda kto głosu? (Nikt). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa ogólna zamknięta. Przystępujemy do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca. Wnoszę przyjęcie tej ustawy en bloc.

Marszałek. Jest wniosek przyjęcia tej ustawy en bloc. Kto się z tym wnioskiem zgadza, rączy rękę podnieść. (Większość). Jest przyjęta. Kto przyjmuje tę ustawę en bloc rączy rękę podnieść. (Większość). Jest przyjęta.

Sprawozdawca. Wnoszę przyjęcie tej ustawy w trzecim czytaniu bez czytania.

Marszałek. Jest wniosek przystąpienia do trzeciego czytania bez czytania. Kto się z tym wnioskiem zgadza, rączy rękę podnieść. (Większość). Wniosek jest przyjęty. Kto przyjmuje tę ustawę w trzecim czytaniu bez czytania, zechce rękę podnieść. (Większość). Jest przyjęta.

Proszę o odczytanie projektu ustawy drugiej.

Sprawozdawca p. **Gorayski** (czyta):

U s t a w a

z dnia . . . . . o uzupełnieniu obwałowania prawego brzegu Wisły między Podgórzem a Niepołomicami.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam, co następuje:

§. 1.

Uzupełnienie obwałowania prawego brzegu Wisły między Podgórzem a Niepołomicami wraz z regulacją potoków Srawy, Drwiny, Zabawy i Podłężówki ma być wykonane jako przedsiębiorstwo krajowe.

§. 2.

Za podstawę techniczną uzupełnienia tej melioracji służyć ma projekt Wydziału krajowego z r. 1898, który preliminuje kosztą robót (z potrąceniem pozostałości funduszu budowy, utworzonego ustawą z dnia 19. października 1892 Dz. u. kr. Nr. 77) na 248.000 zł. w. a.

Wydział krajowy jest jednak upoważnionym do poczynienia zmian w tym projekcie w porozumieniu z Administracją państwa w granicach powyższej sumy kosztorysowej.

§. 3.

Koszta uzupełnienia tej melioracji włącznie z wydatkami na utrzymanie w czasie budowy i kosztami zarządu pokryte będą z mającego się w tym celu utworzyć funduszu budowy.

Do pokrycia tych kosztów mają się przyczynić:

a) fundusz krajowy bezzwrotnym zasiłkiem w wysokości czterdziestu procent preliminowanych kosztów;

b) państwowy fundusz melioracyjny w myśl §. 6. ustępu 1. i §. 4. ustępu 1. ustawy z dnia 30. czerwca 1884 r. Dz. u. p. Nr. 116. z zastrzeżeniem konstytucyjnego zezwolenia, bezzwrotnym zasiłkiem w wysokości trzydziestu procent preliminowanych kosztów;

c) zawiązana w myśl §. 4. ustawy z dnia 19. października 1892 Dz. u. kr. Nr. 77. spółka wodna dla uzupełnienia obwałowania prawego brzegu Wisły między Podgórzem a Niepołomicami, której okręg konkurencyjny ze względu na objęte projektem przesunięcie trasy wału nadwiślańskiego w Podgórzu, Dąbiu i Płaszowie ma być przez władze administracyjne rozszerzony, resztą preliminowanych kosztów budowy, a to według miary ustanowionej w obowiązującym statucie spółki.

§. 4.

Czas budowy tudzież wysokość i termin płatności corocznych rat datków kraju, państwa i spółki wodnej oznaczy Wydział krajowy wspólnie z Administracją państwa.

§. 5.

Wykonanie robót oraz zarząd budowy funduszu obejmie Wydział krajowy.

Tak Administracji państwa, jak i spółce wodnej zastrzega się odpowiedni wpływ na tok spraw technicznych i ekonomicznych przedsiębiorstwa.

Blizsze szczegóły co do zakresu i sposobu wywierania tego wpływu oraz co do sposobu wykonania przedsiębiorstwa określa rozporządzenie wykonawcze z dnia 19. października 1893 Dz. u. i rozp. kraj. Nr. 70.

§. 6.

Co do konserwacji wykonywanych robót obowiązywać będzie postanowienie §. 6. ustawy z dnia 19. października 1892. Dz. u. kr. Nr. 77.

§. 7.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom rolnictwa, skarbu i spraw wewnętrznych.

Marszałek. Rozprawa ogólna otwarta. Czy żąda kto głosu? (Nikt) Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa ogólna zamknięta.

Przystępujemy do rozprawy szczegółowej.
Sprawozdawca. Wnoszę przyjęcie tej ustawy „en bloc“.

Marszałek. Jest wniosek przyjęcia tej ustawy „en bloc“. Kto się z tym wnioskiem zgadza, rączy rękę podnieść. (Większość). Jest przyjęty. Kto przyjmuje ustawę en bloc, rączy rękę podnieść. (Większość). Jest przyjęta.

Sprawozdawca. Wnoszę przyjęcie tej ustawy w trzeciem czytaniu bez czytania.

Marszałek. Jest wniosek przystąpienia do trzeciego czytania bez czytania. Kto się z tym wnioskiem zgadza, rączy rękę podnieść. (Większość). Wniosek jest przyjęty. Kto przyjmuje tę ustawę w trzeciem czytaniu bez czytania, zechce rękę podnieść. (Większość). Jest przyjęta.

Proszę o odczytanie projektu ustawy trzeciej.

Sprawozdawca p. Gorayski. W tej trzeciej ustawie w §. 6. proponowanym przez komisję gospodarstwa krajowego było postanowienie, żeby obszary dworskie i gminy trudniły się rozłożeniem kosztów między interesowanych. Tymczasem Ministerstwo w ostatniej chwili odpowiedziało, że się na tę stylizację nie zgadza i żąda, aby paragrafen pozostawiono w brzmieniu, jakie miał w propozycji Wydziału krajowego. Komisja porozumiała się w tym przedmiocie i zgodziła się na to; §. 6. więc będzie brzmiał tak, jak go proponował Wydział krajowy (czyta):

Ustawa

z dnia . . . . . o konserwacji robót regulacyjnych na rzece Łęgu.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam na podstawie §. 6 ustawy z dnia 1. lipca 1886 Dz. u. kraj. Nr. 65, tudzież § 6 ustawy z dnia 7. listopada 1895 Dz. u. kraj. Nr. 81, co następuje:

§. 1.

Koszta zwyczajnego utrzymania wykonanych robót regulacyjnych na rzece Łęgu od granicy powiatu Nizańskiego do ujścia do Wisły w powiecie Tarnobrzeskim mają być pokrywane:

1. z dochodów uzyskanych z wydzieżawienia wałów ochronnych;
  2. z odszkodowań i grzywien nakładanych za przekroczenia wodne przy tem przedsiębiorstwie w myśl art. I. ustawy z d. 10. czerwca 1892. Dz. u. kr. Nr. 43;
  3. z corocznych datków funduszu krajowego i spółki wodnej związanej w myśl §. 4. ustawy z dnia 1. lipca 1886 Dz. u. kraj. Nr. 65.
- Koszta zarządu technicznego pokrywane będą wyłącznie z funduszu krajowego.

§. 2.

Wysokość corocznych datków kraju i spółki wodnej w §. 1. pod 3. wymienionych wynosić ma bez względu na istotną potrzebę w pierwszych trzech latach, tj. od r. 1899 do r. 1901 włącznie, po 750 zł. w. a. czyli razem 1,500 zł. w. a.

Wysokość corocznych datków w latach następnych wynosić ma sumę, jaka z przecięcia rzeczywistych wydatków w ostatnich trzech latach wypadnie.

§. 3.

Pozostałe z końcem r. 1898 zapasy funduszu konserwacyjnego, które uzyskane zostały z dochodów w myśl §. 6. ustawy z dnia 1. lipca 1886 Dz. u. kr. Nr. 65, niemniej też niezucyte nadwyżki dochodów wymienionych w §§. 1. i 2. mają być odpowiednio fruktyfikowane i służyć będą jako fundusz rezerwowy na pokrycie nadzwyczajnych wydatków na utrzymanie wynikłych z powodu szkód elementarnych lub innych nadzwyczajnych wypadków.

§. 4.

O ileby fundusz rezerwowy okazał się niewystarczającym na pokrycie nadzwyczajnych wydatków na utrzymanie, brakującą reszta rozłożona zostanie niezależnie od stałych datków rocznych w §. 2. ustanowionych

po połowie na fundusz krajowy i na spółkę wodną.

§. 5.

Zarząd funduszu konserwacyjnego sprawuje stosownie do postanowienia w §. 7. ustawy z d. 1. lipca 1886. Dz. u. kr. Nr. 65. Wydział krajowy.

Wszelkie też datki na utrzymanie wpływów mają do kasy krajowej w półrocznych ratach z góry, dnia 1. stycznia i 1. lipca każdego roku.

§. 6.

Ściąganiem datków od stron konkurencyjnych zajmie się spółka wodna według miary ustanowionej w prawie obowiązującym statucie spółki.

§. 7.

Wszelkie uszkodzenia wykonanych robót regulacyjnych, jak łożyska, budowli regulacyjnych i ochronnych, skarp brzegów, sadzozek, wałów, szluz, przepustów, rowów i innych urządzeń wodnych jest wzbronione.

W szczególności wzbronione zostają:

a) przejazd i przepęd zwierząt przez łożysko rzeki, wały i rowy, oraz pojenie zwierząt w innych miejscach, aniżeli do tego przeznaczonych;

b) wydobywanie ziemi, mułu, piasku, lodu i t. p. w miejscach niedozwolonych;

c) skopywanie brzegów rzeki, skopywanie, przebijanie, zasadzanie drzewami i wiklinami, i w ogóle jakiegokolwiek rodzaju uszkodzenie wałów, jakoteż ramp i ogrodzeń ku ochronie wałów służących;

d) pasienie zwierząt i zbieranie trawy bez zezwolenia Wydziału krajowego na skarpach rzeki, wałów i rowów,

§. 8.

Ze względów bezpieczeństwa publicznego wzbronione zostaje:

a) wznoszenie budynków, wałów poręcznych i jakichkolwiek budowli tamujących przepływ wody, tudzież sadzenie drzew z wyjątkiem wikliny (lit. d) w profilu inundaacyjnym rzeki;

b) kopanie dołów dla dobywania piasku gliny i t. p., zbiorników wody i studzien w odległości do dwudziestu metrów włącznie od wałów;

c) oranie ziemi bliżej aniżeli dwa metry po obu stronach wałów i brzegów rzeki a na pół metra od rowów;

d) sadzenie wikliny w profilu inundaacyjnym z wyjątkiem miejsc, gdzie sadzenie to jest bezwzględnie koniecznym dla ubezpieczenia brzegów rzeki i ustalenia odsypisk. Miejsca te wskaże Wydział krajowy i oznacza je w sposób łatwy do poznania dla ogółu.

§. 9.

W razie zagrożenia wałów ochronnych przez wielką wodę obowiązane są gminy i obszary dworskie położone w okręgu konkurencyjnym na wezwanie inspektorów wałowych, których ustanowi Namiestnictwo w porozumieniu z Wydziałem krajowym dla poszczególnych sekcji rzeki, dostarczyć bezwzględnie potrzebnych sił roboczych i pociągowych oraz materiałów i narzędzi do obrony wałów.

Siły robocze i pociągowe mają być dostarczone bezpłatnie, za materiały zaś otrzymują strony interesowane wynagrodzenie z funduszu konserwacyjnego (rezerwowego) według cen, jakie ustanawiać będzie co pięć lat z góry Namiestnictwo w porozumieniu z Wydziałem krajowym i spółką wodną.

Dalsze postanowienia mające na celu obronę wałów w czasie powodzi, zarówno jak i ochronę wykonanych budowli wodnych, wydane zostaną w osobnem rozporządzeniu wykonawczym przez Namiestnictwo w porozumieniu z Wydziałem krajowym.

Rozporządzenie to ma być przedłożone Ministerstwu rolnictwa do zatwierdzenia.

§. 10.

Przekroczenia niniejszej ustawy, o ile nie będą podlegać przepisom powszechnej ustawy karnej, karane będą według przepisów krajowej ustawy wodnej z dnia 14. marca 1875. dz. u. kraj. Nr. 38, oraz ustawy z dnia 10. czerwca 1892 Dz. u. p. Nr. 43.

Według tych samych przepisów orzeczonym będzie co do obowiązku wynagrodzenia szkody, usunięcia zmian własnowolnych, zaniechania rozpoczętych robót i w ogóle co do przywrócenia do pierwotnego stanu.

§. 11.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom rolnictwa i spraw wewnętrznych.

Marszałek. Rozprawa ogólna otwarta. Czy żąda kto głosu. Nikt). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa ogólna zamknięta.

Przystępujemy do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca. Wnoszę przyjęcie tej ustawy en bloc.

Marszałek. Jest wniosek przyjęcia tej ustawy en bloc. Kto się z tym wnioskiem zgadza, zechce rękę podnieść. (Większość). Jest przyjęty. Kto przyjmuje tę ustawę en bloc, raczy rękę podnieść. (Większość). Jest przyjęta.

Sprawozdawca. Wnoszę przyjęcie tej ustawy w trzeciem czytaniu bez czytania.

Marszałek. Jest wniosek przystąpienia do trzeciego czytania bez czytania. Kto się

z tym wnioskiem zgadza, raczy rękę podnieść. (Większość). Wniosek jest przyjęty. Kto przyjmuje tę ustawę w trzecim czytaniu bez czytania, zechce rękę podnieść. (Większość). Jest przyjęta.

Sprawozdawca p. Gorayski (czyta):

VIII. Sejm przyznaje na rok 1899 dotację na konserwację robót regulacyjnych na rzece Łęgu w kwocie 750 zł. w. a. (uchwała z 30. grudnia 1898).

Marszałek. Rozprawa otwarta. Czy żąda kto głosu? (Nikt). Gdy nikt głosu nie żąda rozprawa zamknięta. Kto przyjmuje punkt VIII. zechce rękę podnieść. (Większość). Jest przyjęty.

Sprawozdawca p. Gorayski (czyta):

IX. Sejm upoważnia Wydział krajowy po wydatkowania kwot, preliminowanych w rubr. XIII. dziale B, na rok 1899 do końca lutego 1901, a to według zasad przyjętych przy podobnych rubrykach budżetu państwowego.

Marszałek. Rozprawa otwarta. Czy żąda kto głosu? (Nikt). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta. Kto przyjmuje punkt IX., zechce rękę podnieść. (Większość). Jest przyjęty.

Sprawozdawca p. Gorayski (czyta):

X. Sejm wzywa c. k. Rząd:

1. przedłożył jaknajrychlej do Najwyższej sankcyi uchwalone przez Sejm d. 12 i 18 lutego 1898 projekty 3. ustaw agrarnych o dzieleniu gruntów wspólnych i regulacyi wspólnych praw użytkowania i zarządu, o komasacyi gruntów rolnych, tudzież o składzie komisji krajowej dla wyłączania obcych gruntów z lasów;

2. zarządził rewizję projektów generalnych systematycznej regulacyi rzek Raby i Świcy i jak najrychlej przedłożył Sejmowi odnośne projekty ustaw w myśl programowej uchwały sejmowej z d. 13. lutego 1894;

3. pełcił władzom administracyjnym pierwszej instancyi bezzwłoczne zawiązywanie przymusowych spółek wodnych dla ustawowych przedsiębiorstw melioracyjnych, oraz spieszne przeprowadzenie badań technicznych projektów melioracyjnych;

4. przestrzegał przy udzielaniu koncepcyi na budowę kolei, oraz przy budowie dróg państwowych, aby fundamenty mostów i przepustów komuniacyjnych tak głęboko były zakładane, iżby umożliwiały swobodny odpływ wody z wylotów drenowych, gdzie zaś istniejące przepusty i mosty przeszkadzają odwodnieniu, na żądanie właścicieli gruntów w zastosowaniu posanowienia §. 42. kraj. ustawy wodnej zarządził odpowiednią rekonstrukcyę tych obiektów;

5. przedłożył wysokiej Radzie państwa projekt noweli do ustawy z dnia 28. grudnia 1887 dz. u. p. Nr. 1. z r. 1888, zwalniający od obowiązku ubezpieczenia robotników od wypadków roboty melioracyjne, które nie są połączone z niebezpieczeństwem dla robotników, a w szczególności drenowanie.

Marszałek. Rozprawa otwarta. Czy żąda kto głosu? (Nikt). Gdy nikt głosu nie żąda rozprawa zamknięta. Kto przyjmuje punkt X zechce rękę podnieść. (Większość). Jest przyjęty.

Sprawozdawca p. Gorayski (czyta):

XI Sejm ponawiając uchwały swe z dnia 3. lutego 1896 i z dnia 10. lutego 1898 wzywa c. k. Rząd, ażeby przyspieszył utworzenie rewirów rybackich na rzekach krajowych w myśl ustawy z dnia 31. października 1887 Dz. u. kraj. Nr. 37. z r. 1890.

Marszałek. Rozprawa otwarta. Czy żąda kto głosu? (Nikt.) Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta. Kto przyjmuje punkt XI. zechce rękę podnieść. (Większość). Jest przyjęty.

Sprawozdawca p. Gorayski (czyta):

XII. Wzywa się Wydział krajowy, ażeby wykonał uchwałę Sejmową z dnia 10. lutego 1898, w sprawie zakładania fundamentów mostów i przepustów na drogach krajowych, powiatowych i subwencyonowanych gminnych z uwzględnieniem potrzeb odwodnienia gruntów, z wykonania zaś tej uchwały zdał sprawę Sejmowi na najbliższej sesyi.

Marszałek. Rozprawa otwarta. Czy żąda kto głosu? (Nikt). Gdy nikt głosu nie żąda rozprawa zamknięta. Kto przyjmuje punkt XII. zechce rękę podnieść. (Większość). Jest przyjęty.

Sprawozdawca p. Gorayski (czyta):

XIII. Petycje Ls. 121. Gminy Żegiestów o regulacyę i zabudowanie miejscowego potoku, Ls. 948. gminy Trzebieńczyce o naprawę uszkodzonych budowli wodnych na Skawie, Ls. 865. gminy Strutyn niżej o regulacyę Czeczwy, Ls. 1308. gminy Łukawiec o regulacyę Wisłoka i Ls. 1312 gminy Balice podgórne o regulacyę Świcy, odstępuje Sejm c. k. Rządowi do zbadania i możliwego uwzględnienia.

Marszałek. Rozprawa otwarta. Czy żąda kto głosu? (Nikt). Gdy nikt głosu nie żąda rozprawa zamknięta. Kto przyjmuje punkt XIII. zechce rękę podnieść. (Większość). Jest przyjęty.

Sprawozdawca p. Gorayski (czyta):

XIV. Petycje:

L. s. 119. gminy Wrzawy o zapomogę na pokrycie datku konkurencyjnego do kosztów uzupełnienia regulacyi Łęgu.

L. s. 273. Rady powiatowej w Tarnobrzegu o utworzenie ekspeyztury biura melioracyjnego w Tarnobrzegu.

L. s. 469. komitetu c. k. Towarzystwa technicznego krakowskiego o podwyższenie dotacji krajowej na zdjęcia i projekty dla melioracji prywatnych.

L. s. 647. gminy Myczkowce o uregulowanie miejscowych wód i osuszenie nieprzeznaczalnych gruntów.

L. s. 665. gminy Mikluszowice o obwałowanie rzeki Raby.

L. s. 774. gminy Krawce o oddanie gminie zawiklonych odsypisk rzeki Łęgu.

L. s. 775. kilku gmin powiatu Tarnobrzskiego o niższenie wymiaru grzywien za przekroczenia wodne i oddanie gminom do użytku wałów nad Wisłą, Sanem, Łęgiem i Trześniówką.

L. s. 776. kilku gmin powiatu Tarnobrzskiego o zmianę ustawy o rybołówstwie.

L. s. 1.242. gminy Małków o zapomogę na osuszenie gruntów i regulację Wiszni.

L. s. 1.248. gminy Radłów o uwolnienie od datku konkurencyjnego do regulacji kanału Radłowskiego, przekazuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania i stosownego załatwienia, ewentualnie przedłożenia Sejmowi wniosków na najbliższej sesji.

Marszałek. Rozprawa otwarta. Czy żąda kto głosu. (Nikt). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta. Kto przyjmuje punkt XIV. zechce rękę podnieść. (Większość). Jest przyjęty.

Są jeszcze dodatkowe wnioski p. Bojki i Skalkowskiego.

Wniosek p. Bojki opiewa: (czyta).

„Wzywa się c. k. Rząd, aby jeszcze w tym roku zajął się energicznie sprawą regulacji Nowego Brnia z dopływami i poczynił takie kroki, któreby umożliwiły tę regulację w jak najkrótszym czasie“.

Kto popiera ten wniosek, zechce rękę podnieść. (Dostateczna liczba). Jest dostatecznie poparty.

Otwieram teraz nad tym wnioskiem dyskusję. Czy żąda kto głosu:

Zastępca członka Wydziału krajowego p. **Bryczyński.** Proszę o głos.

Marszałek. W imieniu Wydziału krajowego p. Bryczyński ma głos.

Zastępca członka Wydziału krajowego p. **Bryczyński.** Imieniem Wydziału krajowego zgadzam się na wniosek p. Bojki, gdyż dąży on tylko do rychłego przedłożenia do Najwyższej sankcyi ustawy o regulacji Nowego Brnia, która już w r. 1897 przez Wys. Izbę uchwaloną została, a dotąd nie otrzymała Najwyższej Sankeyi.

Marszałek. Czy żąda kto jeszcze głosu? (Nikt). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta.

Głos ma p. sprawozdawca.

Sprawozdawca p. **Gorayski.** Zrzekam się głosu.

Marszałek. Przystępujemy do głosowania. Podaję wniosek p. Bojki do głosowania. Kto przyjmuje ten wniosek, zechce rękę podnieść. (Większość). Jest przyjęty.

Podaję teraz do poparcia wniosek p. Skalkowskiego.

Wniosek ten brzmi: (czyta).

„Poleca się Wydziałowi krajowemu poczynić wcześniej potrzebne przygotowania w tym celu, aby natychmiast po sankcyonowaniu ustawy krajowej o regulacji górnego Dniestru, rozpoczęte być mogły roboty regulacyjne“.

Kto ten wniosek popiera, zechce rękę podnieść. (Dostateczna liczba). Jest poparty. Rozprawa otwarta. Czy żąda kto głosu?

Zastępca członka Wydziału krajowego p. **Bryczyński.** Proszę o głos.

Marszałek. Głos ma w imieniu Wydziału krajowego p. Bryczyński.

Zastępca członka Wydziału krajowego p. **Bryczyński.** Także na wniosek p. Skalkowskiego zgadzam się, ponieważ popiera on tylko gorące dawniejsze już usiłowania Wydziału krajowego.

Marszałek. Żąda kto jeszcze głosu? (Nikt). Gdy nikt głosu nie żąda rozprawa zamknięta.

Głos ma p. sprawozdawca.

Sprawozdawca p. **Gorayski.** Zrzekam się głosu.

Marszałek. Kto przyjmuje wniosek p. Skalkowskiego, zechce rękę podnieść. (Większość). Jest przyjęty.

Następuje sprawozdanie komisji gospodarstwa krajowego z petycyi gmin i obszarów dworskich Łężany, Miejsce piastowe, Głowienka i Suchodół (powiatu Krośnieńskiego o regulacji potoków Łęg i Olszyny.

Sprawozdawca p. **Gorayski** ma głos.

Sprawozdawca p. **Gorayski** (czyta):

Sprawozdanie

komisji gospodarstwa krajowego z petycyi gmin i obszarów dworskich Łężany, Miejsce piastowe, Głowienka i Suchodół powiatu krośnieńskiego o regulację potoków Łęg i Olszyny.

Wysoki Sejmie!

Na prośbę Reprezentacyi powiatowej krośnieńskiej zarządził Wydział kraj. w roku 1886 opracowanie projektu regulacyi potoków Łęg i Olszyny dla odwodnienia i ochrony od zalewu 468 morgów zabagnionych

łąk. Opracowany w r. 1889 przez sanocką ekspozyturę biura melioracyjnego projekt techniczny przewidywał obok osuszenia nawodnienie 442 morgów łąk, uznany jednak został przez biuro melioracyjne za niedostateczny pod względem proponowanego nawodnienia, wskutek czego Wydział kraj. polecił w r. 1892 wymienionej ekspozyturze przerobić projekt i porozumieć się ze stronami interesowanymi co do pokrycia $\frac{1}{3}$ części kosztów.

Gdy obecnie interesowane gminy i dwory w petycji do Wysokiego Sejmu wniesionej nie żądają projektowanego pierwotnie a zakwestyonowanego nawodnienia, lecz zadowolniają się przeprowadzeniem regulacji, potrzebnej dla odwodnienia gruntów nadbrzeżnych i oświadczają gotowość złożenia datku konkurencyjnego w wysokości $\frac{1}{3}$ części kosztów, komisya gospodarstwa krajowego sądzi, że sprawa ta wlokąca się od lat 13, powinna być wreszcie załatwioną i przedkłada Wysokiemu Sejmowi następujący wniosek:

Wysoki Sejm uchwalić raczy:

Petycyę Ls. 639 gmin i obszarów dworskich Łęczany, Miejsce Piastowe, Głowienka i Suchodół powiatu krośnieńskiego o regulacyę potoków Łęk i Olszyny, przekazuje Sejm Wydziałowi krajowemu z poleceniem zarządzenia wykończenia projektu technicznego, a następnie wykonania robót potrzebnych dla odwodnienia gruntów przy pomocy państwa i kraju po myśli uchwały sejmowe z dnia 26. listopada 1889.

Marszałek. Rozprawa otwarta. Czy żąda kto głosu? (Nikt). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta. Kto przyjmuje ten wniosek, zechce rękę podnieść. (Większość). Jest przyjęty.

Następuje sprawozdanie komisji gospodarstwa krajowego z petycji gminy miasta Halicza o odszkodowanie za grunt zerwany w przepokopie Dniestru.

Sprawozdawca p. Gorayski ma głos.

Sprawozdawca p. **Gorayski** (czyta):

Sprawozdanie

komisji gospodarstwa krajowego z petycji gminy m. Halicza o odszkodowanie za grunt zerwany w przepokopie Dniestru.

Wysoki Sejmie!

W przepokopie Dniestru, który wykonał c. k. Rząd w r. 1887 zerwała ta rzeka wedle brzmienia petycji na terytorium miasta Halicza do r. 1895 powierzchnię 3 morgów 690 [ ] sążni po za granicą przez Rząd wykupioną; — od r. 1895 zaś dalszą przestrzeń o tej samej powierzchni, razem więc około 7 morgów. Mimo upominania się gminy c. k. Rząd nie uścił żadnego odszkodowania za te

zerwane grunta, których wartość oznacza gmina m. Halicza za 800 fl. w. a. od morga. Wskutek tego gmia zwraca się do Wysokiego Sejmu o zaopiekowanie się tą sprawą.

Z uwagi, że żądanie gminy jest w zasadzie zupełnie usprawiedliwione, a preteasyja jej w drodze sądowej musiałaby być przyznana, gdyż w innych prowincjach c. k. Rząd bez żadnych objekcyi uiszcza właścicielom gruntów nadbrzeżnych należytość za grunt zerwany, jak to czyni także Wydział krajowy galic. przy robotach krajowych, komisya gospodarstwa krajowego uznając słuszność gminy Halicza wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Petycyę ls 635 gminy miasta Halicza o odszkodowanie za grunta zerwane w przepokopie Dniestru, odstępuje Sejm c. k. Rządowi do uwzględuienia.

Marszałek. Rozprawa otwarta. Czy żąda kto głosu? (Nikt). Gdy nikt głosu nie żąda rozprawa zamknięta. Kto przyjmuje ten wniosek, zechce rękę podnieść. (Większość) Jest przyjęty.

Następuje sprawozdanie komisji gospodarstwa krajowego z petycji gminy Gawłówek (pow. Bocheńskiego) o wykonanie przepokopu na rzece Rabie.

Sprawozdawca poseł Gorayski ma głos.

Sprawozdawca p. **Gorayski** (czyta):

Sprawozdanie

komisji gospodarstwa krajowego z petycji gminy Gawłówek powiatu bocheńskiego o wykonanie przepokopu na rzece Rabie.

Wysoki Sejmie!

Gmina Gawłówek uprasza o wykonanie przepokopu na rzece Rabie, która zagraża wdarciem się do starego łożyska tej rzeki i odcięciem gruntów od wsi.

Przekop ten miał już być projektowany przez c. k. Namiestnictwo w roku 1895; nie przyszedł jednak do skutku, gdyż interesowane gminy Mikuszowice i Majkowice odmówiły złożenia $33\frac{1}{3}\%$ datku konkurencyjnego.

Z uwagi, że wykonanie wspomnianego przepokopu, wedle informacji otrzymanej w krajbiurze meliorac. niezbędnie jest potrzebne dla zamierzonego obwałowania Raby i projekt odnośny jest na ukończeniu, a gminę Gawłówek zabezpieczy od grożącej klęski — komisya gospodarstwa krajowego wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Petycyę l. s. 664 gminy Gawłówek o wykonanie przepokopu na rzece Rabie przekazuje się Wydziałowi krajowemu z poleceniem jak najrychlejszego wykonania robót przy pomocy Państwa i kraju.

Marszałek. Rozprawa otwarta. Czy żąda kto głosu? (Nikt). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta. Kto przyjmuje ten wniosek zechce rękę podnieść. (Większość). Jest przyjęty.

Następuje sprawozdanie komisji gospodarstwa krajowego z petycji gmin Szczakowa, Długoszyn, Dąbrowa i Jaworzno (pow. Chrzanowskiego) o podwyższenie stanu wody na rzekach Przemszy i Białej Przemszy.

Sprawozdawca p. Gorayski ma głos.

Sprawozdawca p. **Gorayski** (czyta):

Sprawozdanie

komisji gospodarstwa krajowego z petycji gmin Szczakowa, Długoszyn, Dąbrowa i Jaworzno powiatu Chrzanowskiego o podwyższenie stanu wody na rzekach Przemszy i Białej Przemszy.

Wysoki Sejmie!

Regulacja granicznej rzeki Przemszy którą przeprowadziły Rządy austriacki i pruski dla ułatwienia transportu węgla z pruskiego Śląska, spowodowała tak znaczne pogłębienie łozyska tej rzeki zarówno jak i wpadającej do niej Białej Przemszy na granicy Galicji i Królestwa Polskiego, że wedle twierdzenia wymienionych 4 gmin i informacji powziętych przez komisję z innych źródeł, nadbrzeżne łąki i pastwiska wskutek nadmiernego obniżenia poziomu wody w gruncie piaskowym uległy pogorszeniu do tego stopnia, że w znacznej części stały się nieużytkami.

Obszar tych łąk i pastwisk wynosi około 2400 morgów co spowodowało znaczny ubytek paszy zmniejszenie stanu bydła rogatego i zubożenie całej okolicy.

Komisja gospodarstwa krajowego, nie zaprzeczając wcale użyteczności przeprowadzonej regulacji Przemszy dla spławu, która wpłynęła na obniżenie ceny węgla wzdłuż Przemszy i Wisły aż poniżej Krakowa, podnieść wszelako musi w interesie rolnictwa i ciężko dotkniętej tamtejszej ludności konieczność poprawienia stosunków wodnych na Przemszy przez podwyższenie stanu wody za pomocą progów poprzecznych, do czego przedsiębiorstwo regulacyjne t.j. Rządy austriacki i pruski niewątpliwie są obowiązane.

Z tego powodu komisja wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić.

Petycję ls. 468 gmin Szczakowa, Długoszyn, Dąbrowa i Jaworzno o podniesieniu stanu wody na Przemszy odstępuje Sejm c. k. rządowi do zbadania i zarządzenia wspólnym kosztem państwa austriackiego i pruskiego takich budowli wodnych, któreby przywróciły pierwotną produktywność nadbrzeżnych łąk i pastwisk w tych gminach.

Marszałek. Rozprawa otwarta. Czy żąda kto głosu. (Nikt.) Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta. Kto przyjmuje ten wniosek, zechce rękę podnieść. (Większość) Jest przyjęty.

Następuje sprawozdanie komisji gospodarstwa krajowego z przedłożenia Wydziału krajowego o krajowym kursie praktycznym dozorców melioracyjnych.

Sprawozdawca p. Gorayski ma głos.

Sprawozdawca p. **Gorayski**. (Zaczyna czytać sprawozdanie z all. 206).

Sekretarz p. **Urbański**. Wnoszę uwolnienie p. sprawozdawcy od czytania sprawozdania.

Marszałek. Jest wniosek uwolnienia p. sprawozdawcy od czytania sprawozdania. Kto się z nim zgadza, zechce rękę podnieść, (Większość). Wniosek jest przyjęty. Proszę p. sprawozdawcy o odczytanie wniosku komisji.

Sprawozdawca p. **Gorayski** (czyta):

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm przyjmuje do wiadomości sprawozdanie Wydziału krajowego z dnia 6. grudnia 1898 l. 73528 o krajowym kursie praktycznym dozorców melioracyjnych i zatwierdza proponowaną przez Wydział krajowy w tem sprawozdaniu zmianą programu nauk dla nowego dwuletniego kursu drenarskiego, który w myśl uchwały sejmowej z dnia 30. grudnia 1898 z dniem 1. grudnia 1899 ma być otwarty.

Marszałek. Rozprawa otwarta. Czy żąda kto głosu? (Nikt). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta. Kto przyjmuje ten wniosek, zechce rękę podnieść. (Większość). Jest przyjęty.

Następuje sprawozdanie komisji sanitarnej o sprawozdaniu Wydziału krajowego z czynności Dep. V.

Sprawozdawca p. Jordan ma głos.

Sprawozdawca p. **Jordan**. (Zaczyna czytać sprawozdanie z all. 207).

Sekretarz p. **Urbański**. Wnoszę uwolnienie p. sprawozdawcy od czytania sprawozdania.

Marszałek. Jest wniosek uwolnienia p. sprawozdawcy od czytania sprawozdania. Kto się z nim zgadza zechce rękę podnieść. (Większość). Wniosek jest przyjęty. Proszę p. sprawozdawcę o odczytanie wniosku.

Sprawozdawca p. **Jordan** (czyta):

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Sprawozdanie Departamentu V. Wydziału krajowego za czas od 1. grudnia 1897 do 30. listopada 1898 przyjmuje się do wiadomości;

2. uznając potrzebę budowy Zakładu dla obłąkanych w zachodniej części Galicji

wzywa się Wydział krajowy do poczynienia w tej sprawie potrzebnych przygotowawczych czynności;

3. wzywa się Wydział krajowy do rozpoczęcia rokowań z c. k. Rządem celem utworzenia w Galicyi dwóch nowych szkół akuszerek.

Marszałek. Rozprawa ogólna otwarta. Czy żąda kto głosu?

P. **Wójcik.** Proszę o głos.

Marszałek. P. Wójcik ma głos.

P. **Wójcik.** Wiadomo szanownym Panom! że przeważna część kandydatek na akuszerki wychodzi z najbiedniejszego stanu, najbiedniejsze kobiety idą właśnie na ten kurs akuszerski, aby tym kandydatkom naukę i opędzenie kosztów ułatwić pozwalam sobie postawić następującą rezolucję jako czwartą (czyta):

4. Sejm wzywa c. k. Rząd, aby przepisy dotyczące opłacania taksy egzaminacyjnej w tym duchu zmienił, iżby kandydatki na akuszerki były wolne od uiszczania tejże taksy z wyjątkiem taksy dyplomów i uszczuplenia wynagrodzenia egzaminatorom.

Marszałek. Podaję tę rezolucję do poparcia. Kto ją popiera, zechce rękę podnieść. (Dostateczna liczba). Rezolucya jest dostatecznie poparta. Czy żąda kto głosu? (Nikt). Ponieważ nikt głosu nie żąda dyskusya zamknięta. Głos ma p. sprawozdawca.

Sprawozdawca p. **Jordan.** Oświadczam, że się z tym wnioskiem zgadzam. Wielka jest liczba uczennic niezmiernie ubogich dla których wydatek kwoty 23 zł. 80 ct., o ile się nie myślę na takę jest wydatkiem dość ciężkim. Swoją drogą robi się dość często wyjątki, to znaczy, że egzaminatorowie sami dobrowolnie zrzekają się taksy.

Dlatego oświadczam, iż nie mam nic przeciwko temu, aby to było przyjętem jako zasada, że opłatę na dyplomy i stemple mają być składane a taksy egzaminatorom Rząd sam wynagrodzi.

Marszałek. Przechodzimy do rozprawy szczegółowej. Proszę o odczytanie poszczególnych punktów.

Sprawozdawca p. **Jordan** (czyta):

1. Sprawozdanie Departamentu V. Wydziału krajowego za czas od 1. grudnia 1897 do 30 listopada 1898 przyjmuje się do wiadomości.

Marszałek. Rozprawa otwarta. Czy żąda kto głosu? (Nikt). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta. Kto przyjmuje punkt 1., zechce rękę podnieść. (Większość). Jest przyjęty.

Sprawozdawca p. **Jordan** (czyta):

2. Uznając potrzebę budowy Zakładu dla obłąkanych w zachodniej części Galicyi

wzywa się Wydział krajowy do poczynienia w tej sprawie potrzebnych przygotowawczych czynności.

Marszałek. Rozprawa otwarta. Czy żąda kto głosu? (Nikt). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta. Kto przyjmuje punkt 2., zechce rękę podnieść. (Większość). Jest przyjęty.

Sprawozdawca p. **Jordan** (czyta):

3. Wzywa się Wydział krajowy do rozpoczęcia rokowań z c. k. Rządem, celem utworzenia w Galicyi dwóch nowych szkół akuszerek.

Marszałek. Rozprawa otwarta. Czy żąda kto głosu? (Nikt). Gdy nikt głosu nie żąda rozprawa zamknięta. Kto przyjmuje punkt 3., zechce rękę podnieść. (Większość). Jest przyjęty.

Podam teraz do głosowania rezolucję p. Wójcika, która opiewa (czyta):

4. Sejm wzywa c. k. Rząd, aby przepisy dotyczące opłacania taksy egzaminacyjnej w tym duchu zmienił iżby kandydatki na akuszerki były wolne od uiszczania tejże taksy z wyjątkiem taksy dyplomów i uszczuplenia wynagrodzenia egzaminatorom. Kto ją przyjmuje zechce rękę podnieść. (Większość). Jest przyjęta.

Następuje: Sprawozdanie komisji gospodarstwa krajowego z przedłożenia Wydziału krajowego o krajowej szkole gospodarstwa lasowego. **III. 208.**

Sprawozdawca p. **Stadnicki** ma głos.

Sprawozdawca p. **Stadnicki** (zaczyna czytać sprawozdanie z alleg. 208.

Sekretarz p. **Urbański.** Wnoszę uwolnienie p. sprawozdawcy od czytania sprawozdania.

Marszałek. Jest wniosek uwolnienia p. sprawozdawcy od czytania sprawozdania. Kto się z nim zgadza, zechce rękę podnieść. (Większość). Wniosek jest przyjęty. Proszę p. sprawozdawcy a o odczytanie wniosku komisji.

Sprawozdawca p. **Stadnicki** (czyta):

Sejm przyjmuje sprawozdanie o krajowej szkole gospodarstwa lasowego do swej wiadomości.

Marszałek. Rozprawa otwarta. Czy żąda kto głosu? (Nikt). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta. Kto przyjmuje ten wniosek, zechce rękę podnieść. (Większość). Jest przyjęty.

Następuje: Sprawozdanie komisji gospodarstwa krajowego o przedłożeniu Wydziału krajowego w sprawie tępienia myszy polnych. **III. 209.**

Sprawozdawca poseł **Theodorowicz** ma głos.

Sprawozdawca p. **Theodorowicz** (zaczyna czytać sprawozdanie z alleg. 209).

Sekretarz p. **Urbański**. Wnoszę uwolnienie p. sprawozdawcy od czytania sprawozdania.

Marszałek. Jest wniosek uwolnienia p. sprawozdawcy od czytania sprawozdania. Kto się z nim zgadza, zechce rękę podnieść. (Większość.) Wniosek jest przyjęty. Proszę p. sprawozdawcy o odczytanie wniosków komisji.

Sprawozdawca poseł **Theodorowicz** (czyta):

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I. Sejm przyjmuje do wiadomości sprawozdanie Wydziału krajowego o tępieniu myszy polnych w r. 1898.

II. Sejm otwiera Wydziałowi krajowemu kredyt na r. 1899 w kwocie 4000 zł. na pokrycie kosztów tępienia myszy polnych w kraju i wstawia tę kwotę do Rubr. XV. budżetu krajowego na rok 1899.

III. Sejm wzywa c. k. Rząd, aby w myśl reskryptu c. k. Ministerstwa rolnictwa z dnia 4. listopada 1898 r. l. 16309/457. Skarb państwa przyczynił się tą samą kwotą co fundusz krajowy t. j. 4000 zł. na cele tępienia myszy polnych.

Marszałek. Rozprawa ogólna otwarta. Czy żąda kto głosu? (Nikt). Gdy nikt głosu nie żąda rozprawa ogólna zamknięta. Przystępujemy do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca poseł **Theodorowicz** (czyta):

I. Sejm przyjmuje do wiadomości sprawozdanie Wydziału krajowego o tępieniu myszy polnych w r. 1898.

Marszałek. Rozprawa otwarta. Czy żąda kto głosu? (Nikt). Gdy nikt głosu nie żąda rozprawa zamknięta. Kto przyjmuje wniosek I., zechce rękę podnieść. (Większość.) Jest przyjęty.

Sprawozdawca poseł **Theodorowicz** (czyta):

II. Sejm otwiera Wydziałowi krajowemu kredyt na r. 1899 w kwocie 4000 zł. na pokrycie kosztów tępienia myszy polnych w kraju i wstawia tę kwotę do Rubr. XV. budżetu krajowego na rok 1899.

Marszałek. Rozprawa otwarta. Czy żąda kto głosu? (Nikt). Gdy nikt głosu nie żąda rozprawa zamknięta. Kto przyjmuje wniosek II., zechce rękę podnieść. (Większość.) Jest przyjęty.

Sprawozdawca p. **Theodorowicz**. (Czyta.)

III. Sejm wzywa c. k. Rząd, aby w myśl reskryptu c. k. Ministerstwa rolnictwa z d. 4. listopada 1898 r. l. 16309/457. Skarb państwa przyczynił się tą samą kwotą co fundusz krajowy t. j. 4000 zł. na cele tępienia myszy polnych.

Marszałek. Rozprawa otwarta. Czy żąda kto głosu? (Nikt.) Gdy nikt głosu nie żąda

rozprawa zamknięta. Kto przyjmuje wniosek III. zechce rękę podnieść. (Większość.) Jest przyjęty.

Następuje sprawozdanie komisji gospodarstwa krajowego o przedłożeniu Wydziału krajowego w sprawie subwencyonowania zakładu chowu ryb w Oparach.

Sprawozdawca poseł **Czecz** ma głos.

Sprawozdawca p. **Czecz**. (Zaczyna czytać sprawozdanie z all. 210.)

Sekretarz p. **Urbański**. Wnoszę uwolnienie p. sprawozdawcy od czytania sprawozdania.

Marszałek. Jest wniosek uwolnienia p. sprawozdawcy od czytania sprawozdania. Kto się z nim zgadza zechce rękę podnieść. (Większość.) Wniosek jest przyjęty. Proszę p. sprawozdawcy o odczytanie wniosków komisji.

Sprawozdawca p. **Czecz**. (Czyta.)

Wysoki Sejm uchwalić zechce:

I. Sejm upoważnia Wydział krajowy do wypłacenia c. k. galicyjskiemu Towarzystwu gospodarczemu we Lwowie, tytułem jednorazowej subwencji na założenie zakładu chowu ryb w Oparach, kwoty 2000 zł., jako też do wypłacenia kwoty 600. zł. tytułem rocznej subwencji na utrzymanie zakładu — jaką przyznaje się na przeciąg lat pięciu, a to od roku 1899 do r. 1903 włącznie.

II. Na pokrycie tych wydatków, wstawia się do rubryki XV. wydatków budżetu krajowego na rok 1899 kwotę 2600 zł. i upoważnia się Wydział krajowy do preliminowania w budżetach krajowych następnych czterech lat po 600 zł. jako roczną subwencję na utrzymanie powyższego zakładu.

III. Ułożenie warunków pod jakimi powyżej wymieniona subwencya będzie wypłaconą i jak administracya tego zakładu ma być prowadzoną, pozostawia Sejm Wydziałowi krajowemu.

IV. Poleca się Wydziałowi krajowemu odnieść się do c. k. Rządu, aby na dalsze urządzenie i rozszerzenie zakładu przyznał ze skarbu państwa odpowiednią subwencję.

Marszałek. Rozprawa ogólna otwarta. Czy żąda kto głosu? (Nikt.) Gdy nikt głosu nie żąda rozprawa ogólna zamknięta. Przystępujemy do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca p. **Czecz**. (Czyta.)

I. Sejm upoważnia Wydział krajowy do wypłacenia c. k. galicyjskiemu Towarzystwu gospodarczemu we Lwowie, tytułem jednorazowej subwencji na założenie zakładu chowu ryb w Oparach, kwoty 2000 zł., jako też do wypłacenia kwoty 600 zł. tytułem rocznej subwencji na utrzymanie zakładu — jaką przyznaje się na przeciąg lat pięciu, a to od roku 1899 do r. 1903 włącznie.

Marszałek. Rozprawa otwarta. Czy żąda kto głosu. (Nikt.) Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta. Kto przyjmuje wniosek I. zechce rękę podnieść. (Większość.) Jest przyjęty.

Sprawozdawca p. Czecz. (Czyta.)

II. Na pokrycie tych wydatków, wstawa się do rubryki XV. wydatków budżetu krajowego na rok 1899 kwotę 2.600 zł. i upoważnia się Wydział krajowy do preliminowania w budżetach krajowych następnych czterech lat po 600 zł. jako roczną subwencję na utrzymanie powyższego zakładu.

Marszałek. Rozprawa otwarta. Czy żąda kto głosu? (Nikt.) Gdy nikt głosu nie żąda rozprawa zamknięta. Kto przyjmuje wniosek II. zechce rękę podnieść. (Większość.) Jest przyjęty.

Sprawozdawca p. Czecz. (Czyta.)

III. Ułożenie warunków pod jakimi powyżej wymieniona subwencja będzie wypłaconą i jak administracja tego zakładu ma być prowadzona, pozostawia Sejm Wydziałowi krajowemu.

Marszałek. Rozprawa otwarta. Czy żąda kto głosu? (Nikt.) Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta, Kto przyjmuje wniosek III. zechce rękę podnieść. (Większość.) Jest przyjęty.

Sprawozdawca p. Czecz. (Czyta.)

IV. Poleca się Wydziałowi krajowemu odnieść się do c. k. Rządu, aby na dalsze urządzenie i rozszerzenie zakładu, przyznał ze skarbu państwa odpowiednią subwencję.

Marszałek. Rozprawa otwarta. Czy żąda kto głosu? (Nikt.) Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta. Kto przyjmuje wniosek IV. zechce rękę podnieść. (Większość.) Jest przyjęty.

Następuje sprawozdanie komisji gospodarstwa krajowego o przedłożeniu Wydziału krajowego w przedmiocie założenia zimowej szkoły rolniczej w Niewiarowie pod Bochnią. (All. 211.)

Sprawozdawca poseł Czecz ma głos.

Sprawozdawca p. Czecz. (Zaczyna czytać sprawozdanie z all. 211.)

Sekretarz p. Urbański. Wnoszę uwolnienie p. sprawozdawcy od czytania sprawozdania.

Marszałek. Jest wniosek uwolnienia p. sprawozdawcy od czytania sprawozdania. Kto się z nim zgadza, zechce rękę podnieść. (Większość.) Wniosek jest przyjęty. Proszę p. sprawozdawcy o odczytanie wniosku.

Sprawozdawca p. Czecz. (Czyta.)

Wysoki Sejm uchwalić raczy:

I. Sejm przyjmuje do wiadomości sprawozdanie Wydziału krajowego o założeniu rolniczej szkoły zimowej w Niewiarowie pod Bochnią.

II. Sejm otwiera Wydziałowi krajowemu na rok 1899 kredyt do wysokości 928 zł. na koszta utrzymania rolniczej szkoły zimowej w Niewiarowie.

III. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu aby się udał do c. k. Rządu, celem uzyskania subwencji państwowej na koszt założenia i utrzymania zimowej szkoły rolniczej w wysokości 50% kosztów.

Marszałek. Rozprawa ogólna otwarta. Czy żąda kto głosu? (Nikt.) Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa ogólna zamknięta. Przystępujemy do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca p. Czecz (czyta):

I. Sejm przyjmuje do wiadomości sprawozdanie Wydziału krajowego o założeniu rolniczej szkoły zimowej w Niewiarowie pod Bochnią.

Marszałek. Rozprawa otwarta. Czy żąda kto głosu? (Nikt.) Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta. Kto przyjmuje punkt I., zechce rękę podnieść. (Większość.) Jest przyjęty.

Sprawozdawca p. Czecz (czyta):

II. Sejm otwiera Wydziałowi krajowemu na rok 1899 kredyt do wysokości 928 zł. na koszta utrzymania rolniczej szkoły zimowej w Niewiarowie.

Marszałek. Rozprawa otwarta. Czy żąda kto głosu? (Nikt.) Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta. Kto przyjmuje punkt II, zechce rękę podnieść. (Większość.) Jest przyjęty.

Sprawozdawca p. Czecz (czyta):

III. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu. aby się udał do c. k. Rządu, celem uzyskania subwencji państwowej na koszt założenia i utrzymania zimowej szkoły rolniczej w wysokości 50% kosztów.

Marszałek. Rozprawa otwarta. Czy żąda kto głosu? (Nikt.) Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta. Kto przyjmuje punkt III., zechce rękę podnieść. (Większość.) Jest przyjęty.

Następuje: Sprawozdanie komisji gospodarstwa krajowego o petycji oddziału gal. Towarzystwa dla ogrodnictwa i pszczelnictwa w Kołomyi w sprawie założenia tamże szkoły sadowniczej dla wojska i subwencyonowania kursu sadownictwa. (All. 212).

Sprawozdawca poseł Krzysztofowicz ma głos.

Sprawozdawca p. Krzysztofowicz. (Zaczyna czytać sprawozdanie z All. 212).

Sekretarz p. Urbański. Wnoszę uwolnienie p. sprawozdawcy od czytania sprawozdania.

Marszałek. Jest wniosek uwolnienia p. sprawozdawcy od czytania sprawozdania. Kto się z nim zgadza, zechce rękę podnieść.

(Większość). Wniosek jest przyjęty. Proszę p. sprawozdawcy o odczytanie wniosku komisji.

Sprawozdawca poseł **Krzysztofowicz** (czyta):

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Petycję Oddziału Towarzystwa dla ogrodnictwa w Kołomyi odstępuje się Wydziałowi krajowemu do możliwego poparcia kursu sadownictwa dla wojska, odbywającego się w Kołomyi zasiłkiem z funduszu rozporządzalnego Rubr. XV.

2. Poleca się Wydziałowi krajowemu, aby zbadał wspólnie z Komisją dla spraw rolniczych, czy i jakimi środkami można i należałoby przyjść w pomoc Oddziałowi Towarzystwa dla ogrodnictwa w Kołomyi w celu wyposażenia i utrwalenia zaprowadzonych w Kołomyi kursów sadownictwa dla wojska, i ewentualnie przedłożył wnioski w tej sprawie Sejmowi.

Marszałek. Rozprawa ogólna otwarta. Czy żąda kto głosu. (Nikt). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa ogólna zamknięta. Przewstawiamy do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca p. **Krzysztofowicz** (czyta):

1. petycję Oddziału Towarzystwa dla ogrodnictwa w Kołomyi odstępuje się Wydziałowi krajowemu do możliwego poparcia kursu sadownictwa dla wojska, odbywającego się w Kołomyi zasiłkiem z funduszu rozporządzalnego Rubr. XV.

Marszałek. Rozprawa otwarta. Czy żąda kto głosu? (Nikt). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta. Kto przyjmuje punkt 1., zechce rękę podnieść. (Większość). Jest przyjęty.

Sprawozdawca p. **Krzysztofowicz** (czyta):

2. Poleca się Wydziałowi krajowemu, aby zbadał wspólnie z Komisją dla spraw rolniczych, czy i jakimi środkami można i należałoby przyjść w pomoc Oddziałowi Towarzystwa dla ogrodnictwa w Kołomyi w celu wyposażenia i utrwalenia zaprowadzonych w Kołomyi kursów sadownictwa dla wojska — i ewentualnie przedłożył wnioski w tej sprawie Sejmowi

Marszałek. Rozprawa otwarta. Czy żąda kto głosu? (Nikt). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta. Kto przyjmuje punkt 2., zechce rękę podnieść. (Większość). Jest przyjęty.

Porządek dzienny jest wyczerpany. Proszę p. p. sekretarzy o odczytanie interpelacji.

Sekretarz p. **Niezabitowski** (czyta):

L. s. 2.084.

Interpelacja
do Wydziału krajowego!

Doszło do wiadomości podpisanych, że do Banku krajowego zakradł się w ostatnich latach zwyczaj, iż przy udzielaniu pożyczek hipotecznych na realności miejskie nie decydują względy rzeczowe, lecz wszechpotężna protekcja.

W szczególności podnieść należy, że pożyczki wyrabiane, za pośrednictwem syndyka Banku krajowego dra Tilla bywają przedewszystkiem uwzględniane i to nie rzadko z krzywdą dla interesów Banku i mających chęć zaciągnięcia pożyczki w tej instytucji.

Zważywszy, że takie postępowanie Dyrekcyi Banku i protegowanie przez nią pewnych jednostek, które z tytułu swego stosunku do Banku od wyrabiania pożyczek powinny być wykluczone, podkupuje zaufanie do owej instytucji, zapytują podpisani Wydział krajowy jako władzę przełożoną nad Bankiem krajowym, czy mu wiadome są owe praktyki w Banku krajowym, oraz co zamierza uczynić tym nieprawidłowościom, by w przyszłości temu kres położyć.

Lwów dnia 21. marca 1899.

Franciszek Krempa
Interpelant.

Wójcik, Styła, Bojko, Szwed, Bernadzikowski, Warzecha, Ostapczuk, Niebyłowicz, Winiczuk, Kramarczyk, Potoczek, Data Średniawski, Milan.

Marszałek. Interpelację tę udzielił Wydziałowi krajowemu.

Sekretarz p. **Niezabitowski** (czyta):

Ls. 2085/99.

Interpelacja
do Wydziału krajowego!

Wskutek ostatniego runu w gal. Banku kredytowym, miały zostać jak chodzą wieści interesa Banku krajowego na szwank narażone przeto, że gal. Bank kredytowy winien jest Bankowi krajowemu znaczne sumy pieniężne, które dotychczas nie zostały dostatecznie zabezpieczone.

W ostatnich czasach miał udzielić Bank krajowy na rachunek bieżący pożyczkę gal. Bankowi kredytowemu na kopalnię wosku ziemnego w Boryslawiu w wysokości około przeszło pół miliona zł. a Lwowskiemu Towarzystwu akcyjnemu browarów pozostającym pod egidą tegoż Banku kredytowego pożyczkę również na rachunek bieżący w wysokości 500 tysięcy zł. w. a.

Według statutów wolno jest udzielać Bankowi krajowemu pożyczki na rachunek bieżący tylko pod tym warunkiem, jeżeli kwota pobrana ma zabezpieczenie pupilarne.

Tymczasem na kopalnie w Borysławiu otwarł Bank krajowy rachunek bieżący bez żadnego zabezpieczenia ze strony gal. Banku kredytowego, zaś w drugim wypadku zabezpieczenie stanowią mają akcje Lwowskiego Towarzystwa browarów, które same przez się jako akcje bezpieczeństwa pupilarnego mieć nie mogą.

Zaznaczyć należy, że udzielanie za wysokich pożyczek hipotecznych, na zakłady przemysłowe jest w myśl §. 27. regulaminu Bankowi krajowemu wzbronione, zwłaszcza że pożyczki te zostały udzielone ponoś bez oszacowania przedmiotu hipotecznego ze strony Banku.

Zważywszy, że celem Banku krajowego jest nieryzykowne udzielanie wysokiego kredytu instytucjom finansowym, opartym na niezdrowej spekulacji.

Zważywszy, że takie nieogłędne udzielanie pożyczek przez Dyрекcyę Banku krajowego podkopuje kredyt i zaufanie do finansów kraju wobec zagranicy:

Zobytują podpisani Wydział krajowy jako radzę bezpośrednią przełożoną nad Bankiem krajowym:

1. Czy wiadome mu jest samowolne postępowanie Dyrekcyi Banku krajowego, przy udzielaniu pożyczek hipotecznych Lwowskiemu Towarzystwu akcyjnemu browarów i otwarciu rachunku bieżącego gal. Bankowi kredytowemu.

2. Czy poczynił już jakie kroki, względnie jakich środków użyć zamierza w celu uchronienia funduszów instytucji krajowej przed możliwymi stratami.

3. Czy i jakich środków użyje, ażeby podobne praktyki nie miały więcej miejsca w Banku krajowym.

Lwów dnia 21. marca 1899.

Krempa
Interpelant.

Ostapczuk, Bernadzikowski, Średniawski, Milan, Wójcik, Styła, Bojko, Szwed, Warzecha, Niebyłowicz, Winniczuk, Kramarczyk, Potoczek, Data.

Marszałek. Interpelacje te odstąpię Wydziałowi krajowemu.

Sekretarz p. Urbański (czyta):

L. s. 2.083.

Interpelacja
do Wysokiego c. k. Rządu.

Uchwałą z dnia 7. lutego 1896 wezwał Sejm na wniosek podpisanych c. k. Rząd, aby

w porozumieniu z Wydziałem krajowym przedłożył Sejmowi projekt reformy ustawy gminnej w kierunku wytworzenia silniejszych jednostek administracyjnych i lepszego wykonania zadań administracji lokalnej.

Od owego czasu minęło lat trzy. Stosunki gminne przez ten czas się nie poprawiły, niedostatki dzisiejszej organizacji gminnej stały się jeszcze bardziej widoczne, albowiem nieustannie mnożą się nietylko ustawy i przepisy prawne, ale i rozliczne zadania władzy publicznej i potrzeby społeczne, których obecna słaba i niedołączna jednostka gminna wypełnić nie jest w stanie. Brak porządku i należytego wykonywania ustaw oddziaływa ujemnie na stosunki administracji całego kraju.

W adresie uchwalonym w roku zeszłym do Najwyższego Tronu wymienił Sejm poprawę wewnętrznego ustroju administracji kraju naszego“ w rządzie najpierwszych i najważniejszych postulatów krajowych, a prawie tej w wielkiej mierze stoją na przeszkodzie wadliwości obecnej organizacji gminnej.

Z tych powodów mają zaszczyt wnieść niżej podpisani do Wysokiego c. k. Rządu zapytanie, kiedy Wysoki c. k. Rząd w wezwaniu Sejmu zadosyć uczynić zamierza?

Lwów, dnia 21. marca 1899.

Interpelujący:
Dunajewski.

Madeyski, Koziobrodzki, St. Tarnowski, St. dnicki, Biliński, Pilat, Cieński, Męciński, Onyszkiewicz, Loewenstein, Starzyński, K. Bardeni, Jordan, Zoll, Górski, Czecz, Scipio, Binder, Małachowski, Paszkowski, Dąbowski, Hupka, A. Potocki, Kozłowski.

Marszałek. Interpelację tę odstąpię p. komisarzowi rządowemu.

Sekretarz p. Urbański (czyta):

L. 2.079.

Interpelacja
do Wysokiego Rządu!

Po znanych rozruchach chłopskich w r. 1898 wyszło na jaw, jak wiele biedny lud cierpi od różnych pijawek. Różne te nadużycia i krzywdy ludu należą po części pod kratki sądowe, po części pod władzę c. k. Starostw, gdyby były należycie doniesione.

Ale biedny lud, zahukany, mało czyni użytku z tego prawa i tak różne draby i pią z niego skórę bezkarnie.

Teraz przynajmniej przez Związek chłopski, część tych krzywd, dochodzi do publicznej wiadomości, ale to tylko drobna część.

Czyby Wysoki Rząd nie zechciał postarać się o to, aby c. k. żandarmerya, kontrolując po wsiach, wywiadywała się o krzyw-

dach i różnych wyzyskiwaczach ludu i urzędowie donosiła, czy to c. k. Prokuratorjom, czy Starostwom.

Lwów, dnia 21. marca 1899.

Interpelujący:
St. Potoczek.

Data, Krempa, Warzecha, Szwed, Kramarczyk, Niebyłowiec, Bernadzikowski, Bojko, Wójcik, Styła, Milan, Winniczuk, Ostapczuk, Nowakowski, Hamorak, Olpiński, Średniawski, Okuniewski.

Marszałek. Interpelację tę odstąpię p. komisarzowi rządowemu.

Sekretarz p. **Urbański** (czyta):

L. 2.080.

Interpelacja

Do J. Wielnożnego Pana Komisarza rządowego C. k. Urząd podatkowy w Mielcu tak jak i inne urzędy podatkowe Galicyi oznaczają termin do przyjmowania podatków dla każdej gminy z osobna.

Ogłoszenie o terminie przesyła się do naczelników dotyczących gmin a ci podają je do wiadomości mieszkańców za pośrednictwem płatnych posłańców nieraz bardzo późno.

Zdarza się więc, że ten i ów kontrybuent nie mając chwilowo gotowych pieniędzy przybywa o kilka dni później do urzędu podatkowego, aby uiścić należność podatkową, lecz urzędnicy przyjmować pieniędzy nie chcą wrzekomo dla braku czasu i sił urzędniczych.

Tym sposobem naraża się strony na ogromne wydatki, stratę czasu i trudy.

Utyskiwanie ze strony włościństwa na podobne postępowanie Urzędów podatkowych jest powszechne i zupełnie usprawiedliwione jeżeli się zważy, że władze do tego powołane są w możności poczynić odpowiednie ułatwienia bądź przez dodanie personalu urzędniczego, bądź pouczenie organów dotyczących o ich obowiązkach i względności dla tych biedaków, którzy ciężko zapracowany grosz przynoszą do urzędu podatkowego często o kilka mil odległego na to, aby doznać zawodu.

Zważywszy, że wszelkie trudności ponoszone w przytoczonych okolicznościach przez kontrybuentów w opłacaniu podatków jest dla tychże ogromną krzywdą dokonywaną ze strony Rządu.

Wobec tego zapytują podpisani c. k. Rząd:

Czyby nie należało wydać do wszystkich urzędów podatkowych stosownego pouczenia, aby od kontrybuentów zdalszych stron przyjmowano podatki i w dnie do opłaty dla innych gmin przeznaczone.

Lwów, dnia 21. marca 1899.

Interpelujący:
Franciszek Krempa.

Wójcik, Styła, dr. Bernadzikowski, Bojko, Szwed, Warzecha, Ostapczuk, Niebyłowiec,

Winniczuk, Kramarczyk, Dada, Średniawski, Milan, Potoczek.

Marszałek. Interpelację tę odstąpię p. komisarzowi rządowemu.

Sekretarz p. **Karatnicki** (czyta):

Cz. 2 082/99.

Interpelacja

do Wpoważanoho c. k. komisarja prawytelstwennoho.

Hromada Rostoczky, powitu Dołyńskoho, wnesła proszenie o udiene pozwolenia na bezpłatny pobir syrowyci do c. k. włastej skarbowych, motywujucy onoje tym, szczo zadla nezdorowoji chudoji paszni, chudoba u neji zakazywszy sia hyne, a za najlpszu korowu na łychij paszny zamizerowanu, płatiat żydy na jarmarku po 15 zł. a. w. selanynowy. C. k. Dyrekcyja skarbowa w Stansyawowi powidomyła hromadu Rostoczky reskryptom z dnia 24. lutoho 1899, Nr. 8.246, szczo na pidstawi riszenia c. k. Dyrekcyi krajewoji Nr. 13.670 jeji proszenie ne uwzhladniaje sia, poneże meszkańci seła, majut žereła zarobku w tartaku w Weldziżu i hodiwla chudoby ne jest jich jedynym žerełom zarobku, c. k. Dyrekcyja krajewa skarbowa je prote perekonania, szczo bułoby luczsze, słyby selane pokydały swoji gazdiwstwa i iszły do żydiw na zarobok. Seło Rostoczky wnesło dnia nynisznoho nowu petycyju o syrowyciu do Wysohoto Sojmu, osmotrenu peczatkoju hromadskoju i mnohymy pidpysamy, w kotrij wykazuje swoje nuźdenne materyjalne położenie i oświdczaje, szczo jesły tomu ne zaradyt sia, to budut ony prynuźdeni za more zabyraty sia.

Pidpysani zapytujut prote c. k. Prawytelstwo, czy ono dijstno hodyt sia z pohladamy c. k. Dyrekcyi Skarbu na sprawu sełańsku w kraju i czy z toji pryczyyny wsiaki proszenia o bezpłatny pobir syrowyci w buducznosti budut bezuspiszni?

U Lwowi, dnia 21. marta 1899.

W. Niebyłowec.
Interpelujucyj.

Dr. Sawczak, Wachnianyn, F. Kramarczyk, Dr. Bernadzikowski, Krempa, Wynnyczuk, Barwiński, Zajaczkowski, Wójcik, Potoczek, Data, Szwed, Warzecha, Nowakowski, Bojko, Styła, Karatnickij.

Marszałek. Interpelację tę odstąpię p. komisarzowi rządowemu.

Sekretarz p. **Karatnicki** (czyta):

Cz. 2.081/99.

Interpelacja

do Wysohoto c. k. Prawytelstwa.

Zważywszy, szczo w naszym kraju jest ponad 4.000 hromad, a w koždyj hromadi

pry zakładaniu knyh tabularnych gruntowych z menszozji posiłosty stała sia selskym gospodarjam wełyka krywda, poneże mnoho parcel gruntowych ne wpysano na włastywoho gospodarja, ale na koho inszoho, a to z toho powodu, szczo narid selskij nepyśmennyj i nerozumiw, jaku wahu i jakie znaczinie budut maty knyhy tabularni gruntowi, a ne buło komu nauczyty. Jesły gospodar posidaw 4 abo i 5 kawałkiw gruntu, to mysływ, szczo łysz to parcel posidaje, a tymczasom ne odna nywa maje do 5 parcel abo i bilsze a za to w teperisznych czasach pokazało sia, szczo mnoho takich parcel gruntowych zapysano na ynszoho gospodarja, a ne na włastywoho, a nakoly chotiwby perepysaty, to gospodar, posidajuczij parcelu, a ne majuczij na sobi w knyhach tabularny zapysanoji, a ne może w teperisznych czasach zaintabulowaty sia, to musiw by aż czerez proces sudowyj, a hospodari gruntowi bułyby narażeni na wydatky procesowi, stratu czasu, a szczo by do toho ne dopustyty, to z toji przyczyny pidpysani zapytujut:

Czy i koły Wysokie c. k. Prawytelstwo myslyt zarjadyty ponowne pereprowadzenie i sprostowanie pomyłok w knyhach tabularnych menszozji posiłosty, szczo by hospodari selski ne buły narażeni na nepotribni wydatky i rocesowi i stratu czasu?

U Lwowi dnia 21. Marta 1899.

Interpelant:

Łazar Wynnyczuk w r.

Ostapczuk, Krempa, Styła, Bojko, Dr. Bernadzikowski, Kramarczyk, W. Szwed, Warzecha, Potoczek, Data, Okunewskij, Nebyłowec, Karol Dzieduszycycki, Cielecki, Dr. Olpiński, Nowakowskij.

Marszałek. Interpelacyę tę odstąpię p. Komisarzowi rządowemu.

Następne posiedzenie odbędzie się jutro we środę d. 22 b. m. o godzinie 10-tej rano z następującym porządkiem dziennym (czyta):

1. Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie objęcia szkoły polskiej w Białej na etat krajowy.

Sprawozdawca p. Wereszczyński.

2. Sprawozdanie komisji gminnej o petycji Rady miejskiej krakowskiej w sprawie wydania ustawy krajowej, stanowiącej przedłużenie na rok jeden czasu urzędowania radców miejskich w r. 1893 do Rady miejskiej krakowskiej wybranych, niemniej radców przez Radę miejską przybranych.

Sprawozdawca p. Hupka.

3. Sprawozdanie komisji drogowej o czynnościach Dep. IV. w sprawach drogowych.

Sprawozdawca p. Sala.

4. Sprawozdanie komisji drogowej o petycji gminy Dębica i okolicznych gmin w sprawie budowy mostu na rzece Wisłóce w Dębicy.

Sprawozdawca p. Starzyński.

5. Wybór członka Wydziału krajowego z kuryi więkšej posiadłości.

6. Rozprawa szczegółowa nad sprawozdaniem komisji dla reformy wyborczej w przedmiocie częściowej zmiany Statutu krajowego i Sejmowej ordynacyi wyborczej.

Sprawozdawca p. Górski.

7. Sprawozdanie komisji prawniczej o wniosku posła Karatnickiego w sprawie uzupełnienia Statutu krajowego postanowieniem, że wybrani na posłów urzędnicy i funkcyonaryusze publiczni nie potrzebują urlopu do wykonywania mandatu poselskiego.

Sprawozdawca p. Karatnicki.

Uwaga. Do powzięcia uchwały w sprawach pod 6. i 7. wymaganą jest obecność $\frac{3}{4}$ wszystkich członków Sejmu i większość $\frac{2}{3}$ obecnych.

8. Sprawozdanie komisji szkolnej o wniesionej przez posła Wójcika rezolucyi w sprawie obniżenia ceny książek szkolnych.

Sprawozdawca p. Wojciech Dzieduszycycki.

9. Sprawozdanie komisji szkolnej o wniosku posła Kramarczyka w sprawie zmiany ustawy o seminariach nauczycielskich.

Sprawozdawca p. Wojciech Dzieduszycycki.

10. Sprawozdanie komisji szkolnej o wniesionej przez posła Bernadzikowskiego rezolucyi w sprawie odbywania nauczycielskich konferencyj okręgowych.

Sprawozdawca p. Wojciech Dzieduszycycki.

11. Sprawozdanie komisji przemysłowej o sprawozdaniu Rady szkolnej krajowej odnoszącem się do stanu państwowych szkół przemysłowych.

Sprawozdawca p. Dąbski.

12. Sprawozdanie komisji przemysłowej o sprawozdaniu Wydziału krajowego z czynności w zakresie przemysłu krajowego („krajowe szkoły zawodowe i warsztaty instruktoryjne“).

Sprawozdawca p. Żardecki.

13. Sprawozdanie komisji przemysłowej o sprawozdaniu Wydziału krajowego z czynności w zakresie przemysłowych szkół uzupełniających jakoteż o sprawozdaniu Rady szkolnej krajowej o stanie tych szkół.

Sprawozdawca p. Rotter.

14. Sprawozdanie komisji przemysłowej o sprawozdaniu Wydziału krajowego w przedmiocie krajowej komisji dla spraw przemysłowych.

słowych, zasiłków i stypendyów na cele przemysłowe i handlowe oraz w sprawie funduszu przemysłowego.

Sprawozdawca p. Goldman.

15. Sprawozdanie komisji przemysłowej z petycji Rady włościańskiej w Dolinie o założenie tam naukowego zakładu kołodziej-skiego i bednarskiego z językiem wykładowym ruskim.

Sprawozdawca p. Goldman.

16. Sprawozdanie komisji przemysłowej z petycji Jacka Hołowki, gospodarza w Stroi-
niatynie o zasiłek na jego przedsiębiorstwo rolniczo-przemysłowe.

Sprawozdawca p. Goldman.

17. Sprawozdanie komisji przemysłowej z petycji Jana Zawadzkiego o subwencję na wyrób i rozpowszechnienie niezapalnych płyt słomianych.

Sprawozdawca p. Goldman.

18. Sprawozdanie komisji przemysłowej z petycji Filipa Osady i innych rękodzielni-
ków szewskich w Pruchniku o udzielenie sub-
wencji.

Sprawozdawca p. Goldman.

19. Sprawozdanie komisji prawniczej w sprawie petycji Wydziału powiat. w Dolinie o przyspieszenie utworzenia Sądu powiat. w Władziszku.

Sprawozdawca p. Jahl.

20. Sprawozdanie komisji prawniczej w sprawie petycji gminy m. Tartakowa o wy-
jednanie u c. k. Rządu utworzenia c. k. Sądu
powiatowego w Tartakowie.

Sprawozdawca p. Jahl.

21. Sprawozdanie komisji szkolnej o petycji gminy Koziary powiatu Zbaraskiego o
zniżenie prestacyi szkolnej na płacę nau-
czyciela.

Sprawozdawca p. Kramarczyk.

22. Sprawozdanie komisji szkolnej o petycji gminy Młynowce w sprawie budowy
szkoły w Młynowcach.

Sprawozdawca p. Kramarczyk.

23. Sprawozdanie komisji administra-
cyjnej o petycji gminy Roznoszyńce w sprawie
przyłączenia części tej gminy do gminy Kra-
nosielce oraz o petycji części gminy Hłuboczek
mały w sprawie przyłączenia jej do gminy
Kranosielce.

Sprawozdawca p. Sozański.

24. Sprawozdanie komisji administra-
cyjnej o petycji przysiółka Zaborcze ad
Kielków w sprawie utworzenia zeń samoist-
nej gminy.

Sprawozdawca p. Sozański.

25. Sprawozdanie komisji administra-
cyjnej o petycjach gmin Kranosielce i Hłu-
boczek mały w sprawie przyłączenia gruntów
i w sprawie dodatków na cele gminne.

Sprawozdawca p. Sozański.

26. Sprawozdanie komisji administra-
cyjnej o petycji gminy miasta Mikołajowa
o utworzenie c. k. Starostwa z siedzibą w Mi-
kołajowie.

Sprawozdawca p. Rozwadowski.

27. Sprawozdanie komisji drogowej o
petycji Towarzystwa kolei lokalnej Łupków-
Cisna w sprawie budowy dróg powiatowych
i gminnych w pow. Liskim.

Sprawozdawca poseł Wiśniewski.

28. Sprawozdanie komisji drogowej o
petycji Jana Mączki, dzierżawcy myta w Mie-
chocinie i Zaleszanach w sprawie obniżenia
czynszu dzierżawnego.

Sprawozdawca p. Wiśniewski.

29. Sprawozdanie komisji drogowej o
zbiorowej petycji kilku gmin powiatu Tur-
czańskiego w sprawie budowy drogi z Łastów-
wek do Bystrzycy i do Nowego Kropiwnika

Sprawozdawca p. Wiśniewski

30. Sprawozdanie komisji przemysłowej
w przedmiocie prośby Mikołaja i Szczepana
Hapków, właścicieli pracowni kowalskiej i
wyrobu narzędzi rolniczych w Gródku o po-
życzkę bezprocentową w kwocie 1.000 zł. na
rozszerzenie pracowni.

Sprawozdawca p. Michalski.

31. Sprawozdanie komisji przemysłowej
w przedmiocie prośby Władysława Ma-
łeckiego, introligatora galanteryjnego we
Lwowie o subwencję.

Sprawozdawca poseł Michalski.

32. Sprawozdanie komisji przemysłowej
z petycji Towarzystwa bratniej pomocy rękod-
zielników i przemysłowców „Wspólność“ o
udzielenie subwencji.

Sprawozdawca poseł Stecki.

33. Sprawozdanie komisji przemysłowej
z petycji Aleksandra Koniewicza, właściciela
fabryki wózków dla dzieci o subwencję.

Sprawozdawca poseł Stecki.

34. Sprawozdanie komisji przemysłowej
z petycji Wydziału powiatowego w Jarosła-
wiu o subwencję na budowę gmachu na
umieszczenie fachowych szkół rękodzielni-
czych.

Sprawozdawca poseł Stecki.

35. Sprawozdanie komisji administra-
cyjnej z petycji kolonistów gminy Majdan
średni (pow. Nadwórna) o utworzenie odrę-
bnej gminy administracyjnej.

Sprawozdawca poseł Okuniewski.

36. Sprawozdanie komisji administracyjnej z petycji członków gminy Turka górna i średnia o rozłączenie dzielnic Turka górna i średnia od miasta Turki.

Sprawozdawca poseł Okuniewski.

37.^f Sprawozdanie komisji administracyjnej z petycji reprezentacji i członków gmin Prądnik biały, Witkowiec i Górka (w pow. Krakowskim) w przedmiocie rozdzielania tych gmin.

Sprawozdawca poseł Okuniewski.

38. Sprawozdanie komisji administracyjnej w sprawie petycji o przyłączenie gmin Facimiech, Ochodza, Zelczyn, Borek szlachecki, Krzęciur, Polanka, Gołuchowice do pow. politycznego Wielickiego.

Sprawozdawca poseł Okuniewski.

39. Sprawozdanie komisji adm. o petycji Sebastjana Krupiaka i innych o wydzielanie przysiółka Krupiaków ad Stryszawa ze związku politycznego gminy Stryszawa, a przydzielenie do gminy Sucha.

Sprawozdawca poseł Okuniewski.

40. Sprawozdanie Wydziału krajowego jako komisji w przedmiocie podwyższenia płac nauczycieli szkół ludowych.

Sprawozdawca poseł Wereszczyński.

Posiedzenie zamykam.

Koniec posiedzenia o godz. 1. minut 15. po południu.